

รายงานการประชุม

[รวมแล้ว]

ครั้งที่ ๒

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

รายงานการประชุมคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๒/๒๕๕๐

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

ณ ห้องประชุมกรรมการงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๒๐ นาฬิกา

(นาวาอากาศตรี ประสงค์ สุ่นศิริ ทำหน้าที่ประธาน)

ประธาน : ผมขออนุญาตที่ประชุม ขณะนี้ครบองค์ประชุมนะครับ ผมขอเปิดการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๐ นะครับ ก่อนอื่นผมอยากจะขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการ คือสื่อมวลชนเขารอข้างนอก เขาอยากจะมาขอถ่ายภาพ มาเก็บภาพการประชุม ส่วนเรื่องที่เขาจะขอฟังอะไรต่าง ๆ ผมคิดว่าจะปรึกษานานหรือกันในวาระอื่น ๆ อีกทีหนึ่งนะครับ คงไม่ใช่วันนี้ เมื่อถ่ายภาพเสร็จเขาก็จะกลับออกไป คงไม่ขัดข้องนะครับ อย่างนั้นขอเชิญสื่อมาได้ครับ

(สื่อมวลชนได้เข้ามาเก็บภาพการประชุม)

คณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ

สันทนา ๒/๑

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

ประธาน : สำหรับการประชุมในวันนี้ครับ เราก็จะมีระเบียบวาระที่จะประชุมกันอยู่
๔ วาระด้วยกัน

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

เรื่องแรกก็คือ ผมได้รับหนังสือจากท่านเดชอุดม ไกรฤทธิ นะครับ ได้โทรศัพท์มาแจ้งต่อ
ที่ประชุม คือติดต่อฝ่ายเลขานุการมาก็ขอลาการประชุมในวันนี้ ก็อยากจะเรียนให้กรรมการรับทราบ
ไว้ด้วยนะครับ

แล้วเรื่องที่ ๒ อาจจะหารือในคณะ คือในกรณีที่ช่างภาพมาถ่ายภาพอะไรต่าง ๆ นี้
ก็คงไม่มีปัญหาอะไร แต่ว่าเราได้รับการร้องขอมาจากฝ่ายผู้สื่อข่าวอยากจะขอเข้ามาฟังการประชุม
ซึ่งผมเองผมก็เห็นว่า การเข้าฟังการประชุมนั้น ถ้าหากว่าคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่าเรื่องใดที่ควรจะ
ให้เขาเข้ามาฟัง หรือเรื่องใดเห็นว่ามันยังเป็นเรื่องที่จะต้องถกเถียงกันมากหรือว่ามีความล่อแหลมต่อ
บางสิ่งบางอย่าง เราก็อาจจะไม่ให้เข้ามาฟังการประชุมของเรา อันนี้ก็เห็นความเห็นเท่านั้นเองนะครับ
ผมก็คิดว่าถ้าหากว่าเรามาตกลงกันได้ ต่อไปถ้าหากว่ามีกรณียกตัวอย่างง่าย ๆ เมื่อกี้ผมได้รับโทรศัพท์
จากคุณสุณี ไชยรส ซึ่งโทรผ่านท่านจรัญมา คือเขาทำงานทางด้านสิทธิมนุษยชน แล้วเขาได้มีการไปรับฟัง
ความเห็นของประชาชนในภาคต่าง ๆ มา ๔ ภาค -----

คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ

พัชรี ๓/๑

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

และที่เขาอยากจะมาเสนอต่อคณะกรรมการการร่างให้รับทราบความเห็นของประชาชนในเรื่องต่าง ๆ เท่าที่เขาคุยให้ผมฟังก็คือว่ามันก็ตรงตามกรอบที่เรากำหนดที่จะปรึกษานาหรือกันเหมือนกัน ผมก็เพียงตอบไปว่าถ้าหากว่าจะมาร่วมรับฟังแลกเปลี่ยนความเห็นหรือมาเสนอความเห็น หรือเอาข้อมูลมาให้ ก็ไม่น่าที่จะขัดข้องอะไร เป็นการทำงานร่วมกันนะครับ ก็อยากจะขอเรียนที่ประชุมได้รับทราบแล้วก็พิจารณาเรื่องนี้นะครับ สำหรับเรื่องผู้สื่อข่าวที่จะขอเข้าฟังในบางเรื่องนั้น ท่านผู้ใดคิดว่าไม่น่าจะขัดข้องอะไร หรือว่าท่านผู้ใดเห็นว่าไม่สมควรนะครับ ผมอยากฟังความเห็น เชิญครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ผม วิชา มหาคุณ ครับ เมื่อที่ผู้สื่อข่าวก็มาร้องอยู่ข้างหน้า บอกว่าทำไมไม่เปิดให้เขาได้เข้ารับฟัง เห็นบอกว่า ปี ๒๕๔๐ ในการร่างก็เปิดโดยกว้างนะครับ ผมเห็นว่าโดยหลักแล้วควรจะให้มานั่งรับฟังครับ แล้วก็จะได้ไปถ่ายถอดที่ตรง ถ้าไม่อย่างนั้นเดี๋ยวจะไปถามคนโน้นคนนี้แล้วก็ตอบอาจจะไม่ตรงครับ เพราะว่าข้อมูลอาจจะไม่ครบถ้วน แต่ว่าบางเรื่องที่เราเห็นว่าเป็นเรื่องละเอียดอ่อน เป็นเรื่องมีความจำเป็น หรือว่าเป็นเรื่องที่กระทบกระเทือนต่อสิ่งที่อาจจะไปถึงประชาชนหรืออะไรอย่างนี้นะครับ ที่จะต้องกรองอีกทีหนึ่งนะครับ เราอาจจะห้ามเป็นครั้งคราวได้ครับ ก็คือว่ามีกำหนดไว้เป็นครั้งคราว แต่ว่าโดยทั่วไปผมอยากจะให้เปิดกว้างเลยครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : กราบเรียนท่านประธานครับ กระผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ครับ จะขออนุญาตเรียนท่านประธานว่าทางโฆษก ๔ ท่านได้คุยกันแล้ว แล้วก็จะมีหน้าที่ในการไปชี้แจงต่อสื่อมวลชนในแต่ละครั้งที่มีการประชุม ว่าเราจะมีการประชุมอะไรในช่วงเช้านะครับ และช่วงบ่ายก็จะมี การไปชี้แจงว่าเราได้ประชุมอะไรไปบ้าง เพราะฉะนั้นในเรื่องของการสื่อความ เรื่องของการให้ข้อมูล การประชุม ก็ขอเรียนว่าทั้ง ๔ ท่านได้ตกลงกันแล้วในเรื่องการทำงานนะครับ ส่วนท่านจะเปิดกว้างให้เข้ามาฟังในกระบวนการการประชุมก็สุดแท้แต่

นายคมสัน โพธิ์คง : ท่านประธานครับ ก็สนับสนุนในความเห็นของท่านอาจารย์วิชานะครับ เพราะว่าในการร่างรัฐธรรมนูญเมื่อปี ๒๕๔๐ ก็เปิดกว้างลักษณะเช่นนี้ ว่าสื่อมวลชนก็ดี หรือว่าสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญท่านจะเข้ามารับฟังในประเด็นปัญหา ก็สามารถทำได้ นอกจากนี้ในตัวของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญในตอนที่ ๒๕๔๐ หลายท่านที่ไม่ได้เป็นกรรมาธิการก็ยังมี การเปิดให้แสดงความคิดเห็นในระหว่างกระบวนการร่างของคณะกรรมการได้ด้วยนะครับ ผมคิดว่าประเด็นเรื่องให้สื่อเข้ามานี้ มันจะเป็นผลดีมากกว่าผลเสีย เพราะว่าเวลาเขาออกไป เขาน่าเสนอข่าวได้ถูกต้อง ดีกว่าการที่จะมาถาม หรือว่าบางครั้งถามอาจจะขาดตอนไปบ้าง สู้ให้เขามารับฟังในบรรยากาศจริง ๆ แล้วก็ในแง่ของการที่ไปสร้างการมีส่วนร่วมให้กับประชาชน เขาจะทำได้ค่อนข้างดีนะครับ แล้วก็ทำให้รัฐธรรมนูญนี้เป็นที่ยอมรับของประชาชนว่ามีกระบวนการร่างที่โปร่งใสไม่ได้มีปัญหาเรื่องการหมกเม็ดอะไรเหล่านี้ครับ

ประธาน : เชิญครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

พีซีวี ๓/๒

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม สนั่น อินทรประเสริฐ
ผมคิดว่าเป็นโอกาสที่จะให้ผู้สื่อข่าวหรือคณะอื่น ๆ ที่ไปรับฟังมาแสดงความคิดเห็น แต่ว่าถ้าเพื่อทำ
อย่างนั้นจริง ๆ ขณะนี้ผมฟังอยู่ มันมีเป็นร้อยคณะครับที่เป็นพวกรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน นี่ผม
เพิ่งกลับมาจากนครปฐมไปรับฟังความคิดเห็นเหมือนกัน ถ้าเกิดทุกคณะจะมาทำอย่างนี้ ผมกลัวว่ามันจะ
ทำให้เกิดการสับสน แล้วผู้สื่อข่าวเขาไปเขียนอาจจะขยายความไปในทางที่มันเกิดการสับสน แล้วก็ทำให้
รัฐธรรมนูญฉบับนี้ถูกบั่นคั้นหรือว่าเป็นที่ยอมรับหรือไม่ยอมรับ หรือวิพากษ์วิจารณ์กับประชาชนมาก เขาก็
อาจจะไปให้ข่าวที่ไม่ถูกต้อง -----

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

สายชล ๔/๑

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

เพราะเรามีคณะของเราอยู่แล้วนะครับที่จะทำหน้าที่นี้ เพราะฉะนั้นเขาต้องกลั่นกรองตามกระบวนการ แล้วเวลาให้ข่าวไปข่าวนั้นจะเป็นประโยชน์เป็นข่าวที่รับฟังได้ครับ ผมขอว่าตอนนี้อาจจะยังไม่ควรก่อน เพราะว่าถ้าให้คณะหนึ่งอีกหลายคณะก็จะตามมา ขอขอบคุณมากครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ : ท่านประธาน ผมขออนุญาตนิดเดียวครับ เทคนิค นิดเดียวครับ เวลาท่านพูดฝ่ายเลขานุการขออนุญาตท่านพูดชื่อน้อยนะครับ เพราะว่าทางขวเลขเขาบันทึก ไม่ได้นะครับ ขอความกรุณาท่านประธานขออนุญาต

นายอัศวิน สุมาวงศ์ : ผม อัศวิน สุมาวงศ์ครับ นอกจากประเด็นเรื่องสื่อมวลชน แล้วนะครับ ยังมีนิดหนึ่งซึ่งก็อยากจะฝากกรรมการไว้หนึ่งว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งไม่ได้เป็น กรรมการนี่นะครับ ได้มีการพูดในสภาว่าเขาก็อยากจะเข้ามาฟังการประชุม อันนี้จะต้องฝาก คณะกรรมการไว้หนึ่ง

ประธาน : เชิญครับท่านวิจิตรครับ

นายวิจิตร วิชัยสาร : ผม วิจิตร วิชัยสาร ครับ ผมขออนุญาตเรียนว่าการร่างรัฐธรรมนุญนี้ สาธารณชนควรจะได้รับทราบ เพราะฉะนั้นทุกกลุ่ม ทุกคณะละคน จริง ๆ ผมได้นำเรียนฝ่ายทอวิทยุ ออกไปด้วยซ้ำไป เพราะว่าถ้าพี่น้องประชาชนผู้ที่เกี่ยวข้องที่ติดตามอยู่ได้ฟังด้วยตนเอง ได้เรียนรู้ตั้งแต่ หนึ่งจนจบนี้นะครับ เวลาออกไปนำเสนอจะง่ายขึ้น ทำความเข้าใจได้ง่ายขึ้น เพราะฉะนั้นในความเห็น ของผมมันไม่สมควรจะปิดกัน ส่วนถ้าจะมีประเด็นอย่างที่ท่านวิชานำเรียนเมื่อสักครู่นี้ ก็อาจจะ มีบางประเด็นบ้างเพื่อไม่ให้เกิดการสืบสนธิพิจารณาเป็นประเด็น ๆ ไป แต่อยากให้เปิดกว้างครับ ซึ่งอาจจะ ขยายออกไปถึงฝ่ายทอวิทยุออกไปด้วยซ้ำ เพราะมีฉะนั้นเดี๋ยวกลุ่มสื่อมวลชนอยากฟัง สสร. อยากฟัง เดี่ยวกลุ่มไหน ๆ ก็อยากฟัง ห้องประชุมนี้ก็ไม่ว่าครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ผม สุพจน์ ไข่มุกด์ ครับ ผมเห็นด้วยกับกรรมการวิจิตรนะครับ เพราะปกติแล้วในหลักการผมเห็นด้วยนะครับ ที่ว่าสื่อมวลชนหรือว่าสาธารณชนมีสิทธิที่จะได้รับฟัง การพิจารณาของคณะกรรมการการยกย่อง แต่ที่เราควรจะคำนึงถึงประเด็นที่ปลีกย่อย อ่อนไหวบางอย่าง นะครับ ที่บางอย่างคณะกรรมการพูดออกไปบางที่อาจไปขยายความต่อ แล้วก็อาจจะบอกว่าคนนี้เป็น คนของคนนั้นเอามาสอดใส่เพื่อจะทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ผมเกรงอย่างนั้นนะครับ เพราะว่าเราก็เห็นว่า ปัจจุบันนี้มันก็มีความอ่อนไหวที่มันอยู่แล้วนะครับ ก็ให้ควรคำนึงถึงข้อนี้ด้วยครับ ขอขอบคุณครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : ขออนุญาตครับท่านประธาน ผม ไพโรจน์ พรหมสาส์น ครับ ผมคิดว่าการเปิดต่อสื่อมวลชนก็เป็นเรื่องที่ดีนะครับ แต่ที่นี้ของเรามันจะต่างจากสภาใหญ่ สภาใหญ่ เขาเปิดแล้วฝ่ายทอ ไม่มีปัญหา มีที่รับฟัง แต่ของเราเป็นการประชุมในเรื่องที่เฉพาะ แล้วบางเรื่อง

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ

สายชล ๔/๒

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

ก็ละเอียดอ่อน เอาอย่างนี้ได้ไหมครับ เราดูว่าเรื่องไหนที่พอจะเปิดให้เข้ามาได้พิจารณาเป็นเรื่อง ๆ เป็นคราว ๆ ไป คือเอาการปิดเป็นหลักการปกติ การเปิดเป็นข้อยกเว้น เป็นคราว ๆ ไป ถ้าไม่อย่างนั้นแล้ว บางครั้งมากันเยอะแยะเราอาจจะไม่เป็นการทำงานนะครับ บางกลุ่มอาจจะไม่ใช่มาเฉย ๆ ยกมือชักถาม สอดแทรกความคิดเห็นด้วย เดี่ยวจะไม่เป็นอันทำงานแล้วรัฐธรรมนูญจะไม่เสร็จมันจะวุ่นวายแต่เรื่อง คนทั้ง คนแก่ง เพราะว่าเวทีที่เราเปิดให้รับฟังความคิดเห็นข้างนอกมีอยู่แล้ว ทุกจังหวัด ทุกภาค ทุกพื้นที่ ทุกองค์กร เพราะฉะนั้นเวทีตรงนี้เราอาจจะอย่างเช่นตอนนี้มันยังไม่มีอะไรใหม่ เราทำอะไร ให้เป็นรูปเป็นร่างก่อน เราลองดูสิว่าประเด็นไหนที่มันเป็น Issue ที่ค่อนข้างที่จะ Controversial ได้แย้งอะไรกันมาก ๆ อยากจะให้คนมา ผมว่าปล่อยเป็นคราว ๆ น่าจะเหมาะสมกว่าครับ

นายอัศวิน สุมาวงศ์ : วันนี้เราจะกำหนดกรอบอะไรกว้าง ๆ นะครับ ซึ่งผมว่าในการ กำหนดกรอบกว้าง ๆ ในวันนี้ น่าจะพอเปิดให้สื่อมวลชนเข้ามาฟังได้ ฉะนั้นถ้าเราจะดูเอาเฉพาะวันนี้ เสียก่อนว่า เราเปิดให้สื่อมวลชนเข้ามา ส่วนในครั้งต่อไปก็เป็นเรื่องที่เราจะวิเคราะห์เป็นเรื่อง ๆ ไป เหมือนกัน ไม่ทราบท่านจะเห็นเป็นอย่างไร

คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ

นิวกา ๕/๑

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

ประธาน : เชิญครับ

นางอังคณา นีละไพจิตร : อังคณา นีละไพจิตร ค่ะ ดิฉันเองเห็นด้วยกับการที่จะให้สื่อได้เข้ามามีโอกาสรับฟังนะคะ อาจจะเป็นในลักษณะเป็นตัวแทนหรือว่าอย่างไรนะคะ เพราะดิฉันเห็นว่าในการร่างรัฐธรรมนูญน่าจะมีการมีความโปร่งใส และที่สำคัญที่สุดก็คือการนำเสนอในข้อความที่เป็นจริงนะคะ เพราะหลายครั้งซึ่งผู้ให้ข่าวเองจะให้ข่าวอย่างหนึ่ง แต่สื่อไปเขียนอีกอย่างหนึ่ง ดังนั้นเพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง ดิฉันว่าน่าเปิดโอกาส เพราะดิฉันเห็นว่าประชาชนเองสนใจในการร่างรัฐธรรมนูญครั้งนี้เป็นอย่างยิ่งค่ะ

นายคมสัน โพธิ์คง : ขออนุญาตท่านประธานอีกครั้งครับ คมสันครับ ผมคิดว่าโดยหลักการการร่างรัฐธรรมนูญเมื่อเป็นหลักการและบทบัญญัติที่ต้องใช้กับประชาชนนะครับ ผมเชื่อว่าในเรื่องของการเปิดให้สื่อมวลชนเข้ามาเผยแพร่ เข้ามารับรู้แล้วเผยแพร่ในสิ่งที่กรรมการได้วางหลักการในเรื่องของการร่างรัฐธรรมนูญไว้ ผมคิดว่าอันนั้นเป็นหลักการที่ค่อนข้างสำคัญ ในรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ หลักการคือเปิดเป็นหลัก นอกจากมีประเด็นไหนที่เป็นประเด็นปัญหาจึงจะเป็นข้อยกเว้นในการที่จะเป็นการประชุมที่จะไม่ให้สื่อมวลชนเข้านะครับ ผมคิดว่าตอนรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ ประสบความสำเร็จในแง่ของการยอมรับรัฐธรรมนูญค่อนข้างมากก็เนื่องจากสื่อมวลชนที่เป็นนำกระบวนการในการร่าง แล้วก็ข้อมูลในการร่างไปเผยแพร่ตลอดเวลาให้ประชาชนได้รับทราบ ผมคิดว่าในประเด็นเหล่านี้น่าจะเปิดให้ค่อนข้างเป็นหลัก แล้วส่วนเวทีในเรื่องของการรับฟังความคิดเห็นต่าง ๆ นั้นะครับ ผมคิดว่าก็รวบรวมประเด็นเหล่านั้นเข้ามานำเสนอคณะกรรมการได้โดยนำมาให้ ส่งเข้ามาเป็นทางการเข้ามาก็ได้ครับ โดยไม่ต้องให้แสดงความคิดเห็นอะไร แต่ว่าในเวทีนี้น่าจะเปิดให้สื่อเข้ามา แล้วก็ตัวสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่สนใจเข้ามาร่วมรับฟังด้วย อันนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของที่ประชุมครับว่าจะให้แสดงความคิดเห็นในที่ประชุมได้มากน้อยแค่ไหน แต่สื่อคงไม่ได้ให้อยู่แล้วครับ

นายธนบุลย์ จิรานูวัฒน์ : ผม ธนบุลย์ ครับ ท่านประธานครับ ปกติในการร่างรัฐธรรมนูญถ้าเราไปยกเอาเรื่อง Sensitive อะไรมาพูดผมว่าตรงนี้ไม่เหมาะ เพราะสุดท้ายเราต้องไปให้ประชาชนเขาลงประชามติ เพราะฉะนั้นประชาชนต้องมีความเข้าใจตั้งแต่ต้นว่ารัฐธรรมนูญคืออะไร มันเกี่ยวข้องกับชีวิตเขาอย่างไร ผมขอยกตรงนี้เดี๋ยวจะหาว่ายากแต่เรื่องฝรั่งเศสครับ ในสหรัฐอเมริกาเนี่ยก่อนร่างรัฐธรรมนูญมีการสอนรัฐธรรมนูญเป็นเวลา ๑๓ ปี ท่านผู้ใดไปศึกษาประวัติศาสตร์ตอนนี่ของอเมริกาก็จะเห็นนะครับ ในปี ๑๗๗๖ - ๑๗๘๙ มีบุคคล ๖ คนที่เขียนในหนังสือพิมพ์ที่ชื่อว่า The Federalist Paper ทุกวันนี้ได้ชื่อว่า เป็นบรรพชนผู้ก่อตั้งรัฐธรรมนูญสหรัฐ คนที่ ๑ คือ จอร์จ วอชิงตัน คนที่ ๒ คือ จอห์น อัดัม คนที่ ๓ คือ โทมัส เจมาสัน คนที่ ๔ คือ ประธานศาลสูงสุดสหรัฐอเมริกาคนแรกเลยนะครับ จอห์น เจย์ คนที่ ๕ ก็คือตัวผู้ว่าการ

คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ

นิวกา ๕/๒

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

รัฐนิวยอร์กตลอดกาลคือ อเล็กซานเดอร์ แฮมิลตัน ส่วนคนที่ ๒ นั้นรู้สึกว่าจะจบมาอย่างเดียวกับที่
ท่านประธานจบมาคือเป็นครูครับ เบนจามิน แฟรงคลิน คนทั้ง ๒ นี้ะครับเป็นคนเขียนหนังสือพิมพ์ชื่อว่า
The Federalist Paper ทำไมถึงต้องเขียน เพราะต้องอธิบายให้ชาวบ้านเขาเข้าใจว่ารัฐธรรมนูญคืออะไร
กลไกมันคืออะไร เมื่อเขาเข้าใจแล้วเขาถึงมานั่งร่างรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นในวันที่ร่างรัฐธรรมนูญ
ที่ฟิลาเดลเฟีย หรือที่เราเรียกว่า ฟิลาเดลเฟีย คอนเวนชัน นั้น เขาจึงปิดครับ เพราะว่าประชาชนรับรู้
เรียบร้อยแล้ว เข้าใจแล้ว แต่ที่บ้านเรานี้เข้าใจหรือยังครับ ว่ารัฐธรรมนูญคืออะไร เรายังพูดอยู่แบบกำปั้น
ทุบดินอยู่ทุกวันบอกว่ารัฐธรรมนูญคือกฎหมายสูงสุด ผมบอกว่ามันผิดครับ รัฐธรรมนูญคือ Basic law
Fundamental law เป็นกฎหมายพื้นฐาน เป็นเจตนารมณ์ของประชาชนนะครับที่ทำให้ปรากฏเป็น
ลายลักษณ์อักษร แล้วก็ด้วยความสัมพันธ์ระหว่างรัฐและผู้ถูกปกครองและตัวแทนของเขาตาม
รัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นผมถึงบอกว่าเราควรเปิดกว้างและควรจะถ่ายทอดด้วยเพื่อกันไม่ให้คนต้อง
มาชุมนุมกันมากมาย ผมเห็นด้วยกับท่านวิจิตรนะครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน ; เชิญอาจารย์เกริกเกียรติครับ

คณะกรรมการยกย่องรางวัลรัฐธรรมนุญ

สตีมา ๖/๑

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม : กราบเรียนท่านประธาน ผม เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม คือผมคิดว่าโดยหลักการควรจะให้เข้ามาได้นะครับ ผมคิดว่าอย่างประเด็นที่ท่านอาจารย์คมสัน เสนอน่าจะเป็นแนว ที่นี้ในประการที่ ๒ ก็คือว่าคนที่เข้ามาคงจะต้องเป็นตัวแทนให้เขากำหนดเลยข้างนอกก็มีคนมากมาย นักข่าวก็มากมาย ที่นี้ผมคิดว่าให้เป็นกิจจะลักษณะว่ามาจากสำนักข่าวไหนอย่างไร ให้มีสงารายชื่อให้ทางเราทราบด้วยนะครับ ว่าคนที่จะเข้ามานั่งฟัง ไม่ใช่ว่าอยากจะเข้าก็เข้า อันนี้ประการที่ ๒

ในประการที่ ๓ ผมก็คิดว่าในเรื่องบางเรื่องที่เป็นเรื่องที่อ่อนไหว คือในเรื่องของการวิพากษ์วิจารณ์ต่าง ๆ ผมว่ามันก็มีทางปฏิบัติได้ ๒ ทาง ถ้าเป็นเรื่องที่อ่อนไหวมาก ๆ เราก็ขอประชุมเฉพาะพวกเราที่นี้ในเรื่องทั่ว ๆ ไป ก็ขอทำความเข้าใจกับตัวแทนสื่อมวลชนเข้ามาฟังนี้ว่าในการรายงานข่าวนี้ให้รายงานในเรื่องสาระต่าง ๆ พวกนี้ว่าอย่าไปเอาเปลือกย่อยที่บางที่เราก็พูดเราก็ติดตลกบ้างอะไรบ้างเอาไปลงอย่างนี้เราก็เสียหายเหมือนกัน อันนี้น่าจะทำความเข้าใจกับเขา ผมคิดว่าโดยหลักการก็น่าจะให้เข้ามา

ประธาน : เชิญครับ

นายวิจิตร วิชัยสาร : ผม วิจิตร วิชัยสาร ครับ ขออนุญาตอย่างนี้ครับ คือตามชื่อกรรมการยกย่องรางวัลรัฐธรรมนุญนะครับ หลักใหญ่ น่าจะอยู่ที่ตรงนั้น เพราะฉะนั้นตรงนี้น่าจะเป็นประเด็นประกอบเท่านั้นเองนะครับ ผมก็ไม่อยากจะให้เสียเวลามากเพียงแต่ว่าเสนอเพื่อให้เกิดการเปิดกว้างและมีส่วนร่วมเท่านั้นเอง แต่ไม่อยากให้รบกวนเวลามากครับ เพราะว่าตอนนี้เข้ามา ๔๕ นาทีแล้วครับ
ขอบพระคุณครับ

ประธาน : ผมขออนุญาตสรุปเรื่องนี้เลยนะครับ ได้ฟังเสียงจากท่านกรรมการส่วนใหญ่แล้วในหลักการเราไม่ขัดข้องนะครับ โดยเฉพาะในครั้งนี่ ครั้งที่เราจะประชุมครั้งแรกเราจะปล่อยให้เข้ามาก่อนเพื่อดู แต่อย่างไรก็ตามในบางเรื่องบางราวถ้าหากว่ามันค่อนข้างละเอียดอ่อนหรือว่าล่อแหลม อันนั้นเราจะพิจารณาเป็นครั้ง ๆ ไป เป็นเรื่อง ๆ ไป เรื่องนี้ท่านโฆษกของกรรมการนะครับ คงจะกรุณาชี้แจงหลังจากที่เรามีเงื่อนไขอย่างนี้ และก็เงื่อนไขอีกอย่างหนึ่งก็คือว่าการปล่อยเลยโดยเราไม่รู้ว่าใครเป็นใครนี่นะครับ ก็น่าจะมีปัญหาเหมือนกัน ทำอย่างไรเราจะให้เขาลงชื่อแล้วก็เป็นตัวแทนของสื่ออันนั้น จะกี่คนหรือว่า ๒ คน อะไรก็แล้วแต่เราจะพิจารณาอนุญาตให้ คงจะไม่ปล่อยทั่วไปโดยไม่มีหลักฐานว่าใครเข้าฟังบ้างนะครับ หลักการอย่างนี้ผมคิดว่าเราคงจะไม่ขัดข้อง เชิญครับ

นายมานิจ สุขสมจิตร : ท่านประธานครับ มานิจ สุขสมจิตร ครับ อยากเรียนอย่างนี้นะครับ ว่าในฐานะที่เป็นสื่อผมก็อยากจะให้เปิดให้กว้างมากที่สุดเลยนะครับ แต่ว่าเมื่อที่นี้ท่านประธานบอกว่าจะให้เข้ามาครั้งนี้ และครั้งต่อ ๆ ไป ก็จะดูก่อน ผมคิดว่าน่าจะได้ออกให้เขาได้รู้ว่าครั้งนี้เปิดนะครับ

คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

สตีมา ๖/๒

ครั้งต่อไปจะพิจารณาเป็นคราว ๆ ไป อันนี้น่าจะได้บอกกันให้ทราบเสียก่อน แล้วก็ประเด็นต่อไป ประเด็นที่ว่าจะให้เขาตั้งตัวแทนเข้ามาฟัง ขอเรียนว่าคงจะไม่ค่อยดีเท่าไหร่ เพราะจะเกิดการได้เปรียบเสียเปรียบกันแล้วไม่มีใครยอมกัน ผลสุดท้ายกรรมการจะถูกดำเนินทั้งหมดทั้งคณะครับ ขอเรียนครับ

นายปกรณ์ ปรียากร : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม ปกรณ์ ปรียากร ผมคิดว่าถ้าในประเด็นเรื่องของการเปิดให้สื่อเข้ารับฟังเป็นเรื่องจำเป็น เป็นเรื่องของการลดทอนความรู้สึกในเชิงขัดแย้งของที่ประชุมนี้ด้วย เพราะไม่เช่นนั้นแล้วบางทีก็ฟังจากคนใดคนหนึ่งก็จะออกไปพูดแล้วไปเขียนต่อ แต่ว่าในส่วนของการกำหนดว่าเมื่อไรจะเข้าได้ ผมคิดว่าฝ่ายเลขานุการควรมีกำหนดการคร่าว ๆ อยู่แล้วใช่ไหม ในประเด็นต่าง ๆ แล้วมันก็สามารถที่จะระบุไปได้ อย่างเช่นครั้งแรกเรามีกรอบอย่างนี้ ครั้งต่อไปเป็นอย่างไร แล้วมันอาจจะมีประเด็นที่ Sensitive บางเรื่องไม่มากนักครับ ผมมองในแง่ที่ในเชิงของการร่างรัฐธรรมนูญ เพราะว่าถ้าเราไปบอกว่าทุกเรื่อง Sensitive เราก็ถืออำนาจสิทธิขาดว่าเราเป็นผู้ที่วางบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ แต่อย่างไรก็ตามมันก็มีข้อจำกัดเรื่องเวลา ซึ่งผมเข้าใจว่าสื่อก็เข้าใจในเรื่องนี้แล้วทางทีมงานโฆษกเองก็พยายามที่จะดำเนินการเรื่องนี้เต็มที่ -----

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

พทหาย ๗/๑

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

แต่อยากจะเรียนต่อกรรมการว่าในการประชุมสภาว่าง เราได้กำหนดคณะกรรมการชุดอื่น ๆ อีกทั้งหมด ๑๒ คณะ อีกชุดหนึ่งซึ่งไม่ได้ทำงานคู่ขนานกับทีมงานของโฆษกชุดนี้ก็คือคณะกรรมการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ ซึ่งก็จะมีคุณวิเชียร อำนวยาจารย์ประเสริฐ จะเข้ามาฟังการประชุมเป็นครั้งคราว และจะสรุปและทำการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุก นอกจากนี้เมื่อเข้าที่เราประชุมทีมงานโฆษก ท่านพิสิฐเองก็ได้กรุณาวางกรอบการทำงาน เราจะมีวงแถลงการประชุม ๒ รอบ ในรอบแรกก็คือตอน

๑๐.๓๐ นาฬิกา เพื่อออกข่าวตอนเที่ยง รอบที่ ๒ ก็คือ ๑๕.๓๐ นาฬิกา เพื่อออกข่าวในตอนค่ำ นอกจากนั้นแล้วก็จะมีประเด็นอย่างเมื่อคืนนี้ผมก็ให้สัมภาษณ์สื่อทางต่างประเทศ ซึ่งเขาสนใจเขาก็ติดต่อกับทีมงานโฆษก เพราะฉะนั้นถ้าหากสมมุติว่ามีคนติดต่อมายังท่านแล้วท่านไม่สะดวกที่จะตอบคำถาม ก็ส่งต่อมาที่ทีมงานโฆษกคนใดคนหนึ่ง โดยเฉพาะท่านพิสิฐจะมีทีมงานที่พร้อมจะทำงานสนับสนุนเรื่องต่างประเทศ ผมคิดว่าการเผยแพร่ออกไปในต่างประเทศในขณะนี้จำเป็น ทั้งนี้เพราะเหตุการณ์ที่เราว่างรัฐธรรมนูญคราวนี้เป็นเหตุการณ์เฉพาะและเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ปกตินัก เราก็อยากจะสร้างกระแสข่าวในเชิงของการทำงาน โดยรวมเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคนที่จะต้องปกป้องรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ผมคิดว่าเรื่อง Sensitive มันอาจจะมีไม่มากยกเว้นเรื่องที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับสิทธิของกลุ่มคน ประชาชนอะไรต่าง ๆ ท่านองนั้น เพราะฉะนั้นเข้าใจว่าท่านเลขาคงจะพิจารณาได้เพื่อไม่ให้เป็นที่หนักใจของท่านประธานนะครับ

ประธาน : ตกลงไหนว่าขาดลาไปครับ คงต้องขออดอนคำชี้แจงเมื่อก็เพราะว่า

ท่านเดชอุดมมาแล้ว

นายเดชอุดม ไกรฤทธิ : ท่านประธานครับ กราบขอบพระคุณครับ พอดีผมลาทางนั้นได้ด้วยครับ เข้าไปทำหน้าที่ของอนุญาโตตุลาการครึ่งชั่วโมง ท่านประธานครับ ประเด็นที่ผมพยายามจะติดตามให้ทันก็คือประเด็นเชิญผู้สื่อข่าวเข้ามาร่วมรับฟัง และผมเข้าใจประเด็นข้อนี้ถูก อยากจะกราบเรียนท่านประธานว่าในการอภิปรายรัฐธรรมนูญฉบับนี้จะมี Sensitive อย่างที่ท่านปรกณ์พูดในหลาย ๆ ประเด็น โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมของนักการเมือง อาจจะต้องมีถ้อยคำที่พาดพิงถึงอดีตนักการเมือง สิ่งที่ผมเป็นกังวลก็คือว่าพวกเขาอยู่กัน ๓๕ ท่าน พอเห็นหน้าเห็นตากันได้ แต่พอออกไปแล้วไม่ใช่หมายความว่าผมจะไป Discredit หรือประจานโทษ ไม่ให้ความน่าเชื่อถือในคุณภาพของนักข่าว แต่อยากให้มีคำรับรองว่า ถ้าหากว่าเป็นนักข่าวที่เข้ามาฟังแล้วผมคิดว่าหลักการเรายอมรับได้ แต่การที่จะไปเปิดเผยหรือไปบอก่า นาย ก วิจารณ์อดีตนายกรัฐมนตรี้ รัฐมนตรี้ว่าอย่างนั้น ในบริบทนี้เป็นบทที่อันตรายที่สุดแล้วเราจะควบคุมไม่ได้ เพราะสอดคล้องกับวิธีการเขียนข่าว คือเขียนข่าวให้มีการตอบโต้ ยุทธศาสตร์นี้ผมหวังเกรงว่าจะเป็นประเด็นที่ทำให้เราเหมือนกับมีผู้สื่อข่าวมานั่งกำกับอยู่ แล้วเราจะไม่กล้าพูดในประเด็นข้อที่ทุจริตหรือไม่ทุจริตจริง ๆ ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับนี้ผมคิดว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับสร้างคุณธรรมของชาติ ประเด็นนี้จะมีพูดประเด็นมากเลย และถ้าหากว่ามีผู้ที่นั่งข้างหลังแล้วเราไม่รู้ว่าเขาจะ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

เพทหาย ๗/๒

ลงข่าวอะไรที่เราจะพูด ผมคิดว่าตรงนี้เป็นประเด็นใหญ่สำหรับพวกเราทุกคนที่ว่าจะพูดหรือไม่พูดกับ
กราบเรียนด้วยความเคารพครับท่านประธาน

ประธาน : เป็นความเห็นที่น่ารับฟังนะครับ แต่อย่างไรก็ตามผมคิดว่าเราก็ใช้เวลา
เนิ่นนานมา ครั้งแรกเขาอย่างนี้ครับ เราเปิดออกมา ไม่ใช่เปิดนะครับ เปิดให้เขาเข้ามาครับ เป็นครั้งแรก
เลยมาฟังนะครับ เพราะว่าเรื่องนี้ดูไปแล้วก็มันเป็นวิธีการทำงานของคณะกรรมการ ที่นี้ในรายละเอียด
เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่เราได้หารือกัน ผมคิดว่าท่านโฆษกทั้ง ๔ ท่าน และท่านเลขานุการ เวลาตอนชี้แจงกับ
เขาอาจจะหลังจากการประชุมคราวนี้เราก็ไปชี้แจงเงื่อนไขต่าง ๆ โดยเราไม่จำเป็นต้องมาพูดให้เขาฟัง
ในขณะที่เราเปิดให้เขาเข้ามา ครั้งแรกคงไม่มีอะไรเราเปิดให้เข้ามา รายละเอียด เงื่อนไข ข้อแม้ หรือว่า
การทำความเข้าใจกับเขาอย่างไร เป็นเทคนิคในการประสานความเข้าใจระหว่างสื่อ ก็ขอให้เป็นที่
ของท่านโฆษกทั้ง ๔ ท่าน และท่านเลขาลองประสานกันดู ผมมีความเห็นอย่างนั้น ถ้าอย่างนั้นก็ขอเชิญ
เข้ามาได้ และระหว่างเขาเข้ามาผมจะดำเนินการประชุมไปตามวาระการประชุมนี้ด้วย เทียบครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

วัดนี้ ๘/๑

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : กราบเรียนท่านประธานครับ กระผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ครับ
ขออนุญาตอีกประเด็นหนึ่งครับ ก็คือกรรมการของเรา อย่างผม ผมมีผู้ติดตามอยู่ ๓ ท่าน
ผมจะขออนุญาตว่าพวกเราสามารถให้ผู้ติดตามหรือผู้เชี่ยวชาญมาช่วยเราในห้องนี้ได้ด้วย ผู้ติดตาม
ของคณะกรรมการเองในห้องนี้ครับ

ประธาน : จะมีท่านผู้ใดขัดข้องไหมครับ

เลขานุการ : ไม่ขัดข้องครับท่านประธานครับ แต่ขออนุญาตเพื่อให้มันเป็นเอกภาพ
ถ้าท่านใดอยากพาผู้ช่วยมาช่วยแจ้งบันทึกมาที่เลขาน้อยได้ไหมครับจะได้เห็นภาพ แต่อุบัติทุกรายครับ
ไม่มีปัญหาอะไร เพียงแต่ต้องการทราบว่ามีใครบ้างจะได้เข้าใจได้ตรงกัน

อีกเรื่องหนึ่งที่ฝ่ายเลขาน้อยจะเรียนนะครับว่าตามรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว มาตรา ๑๙
วรรคสองสุดท้ายให้นำมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลมครับ พวกเราได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกัน
ด้วยนะครับตามรัฐธรรมนูญในการพูดในห้องนี้เหมือนกัน ขออนุญาตเรียนเป็นข้อมูลเพิ่มเติมเท่านั้นเองครับ
ขอบคุณครับ

ประธาน : เจ้าหน้าที่เชิญผู้สื่อข่าวได้ครับที่เขาอยากจะทำมาฟัง เชิญได้แล้วครับ
แล้วผมขอดำเนินการประชุมต่อไปเลยนะครับหลังจากวาระที่ ๑ จบแล้ว

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑ เมื่อวันพฤหัสบดีคือเมื่อวานนี้ ที่นี้
รายงานการประชุมนี้ก็คงจะได้ส่งถึงท่านแล้วทุกท่านนะครับ ผมก็อยากจะขอมาว่าเป็นหน้าไปเลยครับ
ในบันทึกการประชุมที่เจ้าหน้าที่จัดส่งให้ท่านว่าทั้งหมดมีอยู่ ๕ หน้าด้วยกัน ผมขอว่าเป็นหน้านะครับ
ท่านผู้ใดที่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมอะไรต่าง ๆ ในแต่ละหน้าขอความกรุณาแสดงความเห็นได้ครับ หน้า ๑
หน้า ๒ หน้า ๓ หน้า ๔ เชิญครับ

นายวิทยา งานทวี : ท่านประธานครับ หน้า ๔ ที่พูดว่า ข้อ ๔ นะครับ ควรมีการแบ่ง
การทำงานของคณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญเป็น ๓ กลุ่มย่อยดังนี้ อันนี้ผมเข้าใจว่าไม่ใช่มติ
ในที่ประชุมครับ เพราะว่าผมก็ได้ถามว่า ถ้าอย่างนั้นในเรื่องของการกระจายอำนาจจะอยู่ตรงไหน อันนี้
ถ้าเป็นมติอย่างนี้ผมคิดว่ามันรวบรัดไปครับ

เลขานุการ : ขออนุญาตท่านประธาน หน้า ๔ ยังไม่ใช่มติครับ ท่านประธานครับ มติอยู่
ในหน้า ๕ ครับ ประธานโทษ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย : ท่านประธานครับ ผม วุฒิสาร ตันไชย ผมขออนุญาต
ว่าตรงสาระในวรรคท้ายของหน้า ๔ ซึ่งเป็นเรื่องสมควรเพิ่มเติมในการดำเนินงาน ผมคิดว่ามีประเด็นที่เป็น
สาระสำคัญ ๒ เรื่องก็คือ เรื่อง ๑ ที่ท่านวิทยาเสนอเรื่องหลักของการกระจายอำนาจไปสู่ภาคพลเมือง

คณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

วัดนี้ ๘/๒

นะครับ กับอีกเรื่องหนึ่งถ้ากระผมจำไม่ผิดคือท่านจรัญเสนอเรื่องของจริยธรรมของนักการเมืองแล้วก็การปกป้องกันข้าราชการ ซึ่งผมคิดว่าอันนั้นอยากให้เป็นสาระที่อยู่ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ด้วย ซึ่งบังเอิญฝ่ายเลขาก็ไม่บันทึกในเชิงเนื้อหาแต่บันทึกเฉพาะเรื่องกระบวนการครับ

เลขานุการ : คงไปเพิ่มครับท่านประธาน ฝ่ายเลขารับไปเพิ่มนะครับ

ประธาน : หน้า ๔ ผ่านไปนะครับ แล้วก็หน้า ๕ ครับ เชิญครับ

นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ : ขออนุญาตค่ะ ดิฉัน กาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ หน้า ๕ ในมติที่ประชุมเข้าใจว่าอาจจะคลาดเคลื่อนจากที่ได้มีการอภิปรายกันเมื่อวานนี้คะ ที่กำหนดว่าให้นำรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ มาเป็นกรอบ เข้าใจว่าที่ประชุมพิจารณากันอย่างกว้างขวางแล้วให้นำรัฐธรรมนูญที่ผ่านมาทุกฉบับอันไหนดีก็หยิบอันนั้นมา เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็คงน่าจะปรับให้รับกับที่อภิปรายกันเมื่อวานนี้

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

วชิราภรณ์ ๙/๑

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

เลขานุการ : ครับ ขอรับไปดูด้วยครับ

ประธาน : ท่านวิทยาครับ

นายวิทยา งานทวี : ขอบคุณครับท่านประธาน ขออนุญาตเมื่อกี้ที่ท่านวุฒิสารได้พูดแทนผมไปแล้วนะครับ ขออนุญาตให้อยู่ในมติที่ประชุมด้วยครับ เรื่องของการกระจายอำนาจ แล้วก็อีกเรื่องหนึ่งในส่วนของท่านจรัญนะครับ ๒ ข้อนี้ น่าจะอยู่ในเนื้อหาของมติที่ประชุมครับ

ประธาน : ก็มอบให้ท่านเลขาฯไปพิจารณานะครับ ท่านประพันธ์ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม ประพันธ์ นัยโกวิท ครับ มติในข้อที่ ๑ นี้ ในวันประชุมเมื่อวานนี้ผมได้กราบเรียนที่ประชุมว่าเนื่องจากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๙ เขาให้เอารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ มาเปรียบเทียบ อย่างไรก็ตามก็ต้องเอาฉบับ ปี ๒๕๔๐ เหมือนกับเป็นตัวตั้งแล้วเมื่อวานนี้ผมก็ได้อภิปรายแล้ว แต่ก็ไม่ได้ตัดว่าจะไม่ให้เอาฉบับอื่นมา ผมว่าอย่างไรก็ตามคงต้องเอาปี ๒๕๔๐ เป็นตัวตั้งก่อน

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ผม วิชา มหาคุณ นะครับ ที่รับฟังเมื่อวานนี้มีคนค้านเยอะเลยที่ให้เอารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ เป็นตัวตั้ง เท่าที่ผมจำได้ธนบุลย์ก็เป็นคนหนึ่งคัดค้านคุณวิทยาก็ค้าน หลาย ๆ ท่านก็คัดค้าน ผมคิดว่าอย่างนี้ครับ ปี ๒๕๔๐ ก็เป็นฉบับหนึ่ง แต่ไม่ได้จำกัดเฉพาะอันนี้ เสร็จแล้วเราก็สรุปว่าในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ นี้ รัฐธรรมนูญชั่วคราว ปี ๒๕๔๙ ให้เอามาเปรียบเทียบ คำว่า เปรียบเทียบ ด้วยความเคารพไม่ใช่เอามาเป็นกรอบหรือเป็นตัวตั้ง แต่ว่าเราก็คงจะพูดตรงนั้นได้ครับ ถ้าเผื่อจะวิตกกังวลว่าจะต้องคิดถึง ปี ๒๕๔๐ ด้วยหรือเปล่า เราก็บอกว่าคุณคิดถึงในแง่ของการเปรียบเทียบครับ

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม : ที่ท่านกาญจนารัตน์เสนอมันก็คลุมหมต นะครับ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ ไปจนถึงฉบับแรกเลย

เลขานุการ : ขออนุญาตฝ่ายเลขาไปบันทึกได้ไหมครับ เราเสียเวลากับเรื่องบันทึก รายงานการประชุมเยอะ ผมเข้าใจว่าเมื่อวานนี้ผมฟังก็เข้าใจว่าจะดูหลาย ๆ ฉบับพร้อม ๆ กัน แต่ให้น้ำหนักปี ๒๕๔๐ หน่อยอะไรอย่างนี้นะครับ ฝ่ายเลขาฯคงไปหาคำอีกทีว่าจะใช้คำอะไร แต่ว่าอยากให้เสียเวลาเรื่องบันทึกการประชุมให้น้อยลงนิดหนึ่งครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายเดชอุดม ไกรฤทธิ : ท่านประธานครับ นิดเดียวครับ ขออนุญาตเติม ๒ คำเท่านั้นครับ พิจารณาเปรียบเทียบ ครับ ตรงบรรทัดที่ ๒ นะครับ ให้ฝ่ายเลขาฯแก้มติที่ประชุม พิจารณาเปรียบเทียบในการยกร่างรัฐธรรมนูญเท่านั้นครับ ก็ชัดเจนตามรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๔๙ ท่านประธาน กราบขอบพระคุณครับ

คณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญ

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

วชิราภรณ์ ๙/๒

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นก็ตกลงนะครับ ทางฝ่ายเลขาจะรับไปปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามที่ได้หารือกัน ถ้าน้ำ ๕ ไม่มีอะไรจะแก้ไข ถือว่าที่ประชุมได้รับรองการประชุมคณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญในครั้งที่ ๑

ต่อไปเป็นระเบียบวาระที่ ๓ ซึ่งมีอยู่ ๓ เรื่องด้วยกันนะครับ

๓.๑ พิจารณากรอบระยะเวลาการทำงานของคณะกรรมการ ผมขอให้ท่านอาจารย์สมคิด เลขานุการ ได้ช่วยกรุณาชี้แจงด้วยครับ

เลขานุการ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตนำเสนอกรอบระยะเวลาการทำงานของคณะกรรมการตามที่กรรมการได้มอบหมายให้ฝ่ายเลขาไปดำเนินการนะครับ ฝ่ายเลขาได้ไปหารือแล้วนะครับ ขออนุญาตนำเสนอเป็นตุ๊กตา ซึ่งท่านทั้งหลายสามารถแก้ไขได้นะครับว่าตามตารางเวลาที่กำหนดโดยรัฐธรรมนุญนี้นะครับ

นายพิสิฐ ลีธรรม : เรียนท่านประธานครับ ได้สอบถามแล้ว นักข่าวยังไม่ทราบว่าจะเข้ามาได้ก็ไปทำข่าวที่อื่นกัน แต่ตอนนี้มีเข้ามาแล้วอยู่บางท่าน แล้วคงจะทยอยเข้ามากันครับ

คณะกรรมการยกย่องรางวัลรัฐธรรมนุญ

วชิร ๑๐/๑

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

เลขานุการ : ผมขออนุญาตต่อครับว่าระยะเวลาของการทำงานตามที่รัฐธรรมนุญกำหนดไว้ ก็คือเริ่มตั้งแต่วันที่ ๘ ซึ่งเป็นวันที่ประชุมสภาร่างรัฐธรรมนุญ ต้องร่างให้เสร็จภายใน ๑๘๐ วัน ๑๘๐ วันนี่ ฝ่ายเลขานุการนับก็จะตกวันที่ ๖ กรกฎาคม จากวันที่ ๘ ถึงวันที่ ๖ กรกฎาคม ฝ่ายเลขานุการก็เสนอว่าอยากจะให้มีการประชุมกรรมการยกย่อง พวกเราทั้งหมด ๓๕ คน เป็นเวลาประมาณ ๑๕ วัน คือตั้งแต่วันที่ ๒๕ มกราคมถึงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พวกเราคุยหลักการกันกว้าง ๆ ว่าเราเห็นอย่างไรบ้าง หลังจากนั้นจะมีการตั้งกรรมการชุดย่อย ซึ่งวันนี้ก็ประชุมกันว่าจะมีกี่ชุดและมีใครบ้าง ชุดย่อยก็ไปลงรายละเอียดสักประมาณ ๑๕ วัน ตั้งแต่วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ หลังจากนั้นก็กลับมาในชุดใหญ่ของเรา พิจารณากันอีก ๑๕ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๔ ถึงวันที่ ๑๐ ว่าชุดย่อยไปคุยแล้ว ชุดใหญ่มีความเห็นอย่างไรบ้าง วันที่ ๑๐ มีนาคมก็จะกลับมา แล้วเสร็จในชุดใหญ่ เสร็จแล้วฝ่ายเลขานุการคือฝ่ายผมเองและฝ่ายกฤษฎีกาจะขอเวลาไปร่างสัก ๑๐ วัน โดยประมาณ เพื่อยกร่างทั้งหมดให้เสร็จแล้วจะกลับมาที่พวกเรา ๓๕ คน อีก ๓๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๑ มีนาคม ถึงวันที่ ๑๙ เมษายน หลังจากนั้นกรรมการยกย่อง ชุดเราจะจัดทำร่างรัฐธรรมนุญและฟังความชี้แจง ความแตกต่างกับรัฐธรรมนุญ ปี ๒๕๔๐ เป็นเวลา ๗ วัน ระหว่างวันที่ ๒๐ ถึง ๒๖ เมษายน เสร็จแล้วก็ยกย่องเพื่อรับฟังความเห็นองค์กรต่าง ๆ ซึ่งต้องใช้เวลา ๓๐ วัน ตามรัฐธรรมนุญ คืออยู่วันที่ ๒๗ เมษายน ถึง ๒๖ พฤษภาคม เมื่อรับฟังความเห็นและให้แปรญัตติแล้ว ก็จะกลับมาที่ชุดเรา เราก็ดูคำแปรญัตติทั้งหลาย และขอปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอีก ๑๕ วัน ระหว่างวันที่ ๒๗ พฤษภาคมถึงวันที่ ๑๐ มิถุนายน แล้วก็วันที่ ๑๑ มิถุนายน จะให้เวลา สสร. ๑๐๐ คน เขาอภิปรายกันว่าที่เราแก้ไขเพิ่มเติมทั้งหลาย เขาเห็นด้วยหรือไม่ อีกเป็นเวลา ๒๕ วันด้วยกัน คือตั้งแต่วันที่ ๑๑ มิถุนายน ถึงวันที่ ๕ กรกฎาคม ผมได้เรียนและประสานกับท่านประธาน สสร. ท่านอยากได้ว่าวันที่ ๑๑ มิถุนายน น่าจะส่งให้ทาง สสร. อภิปรายได้ ที่เหลือในหน้า ๓ ก็จะเป็นรายละเอียดปลีกย่อยไปว่า วันที่ ๖ เอาไปพิมพ์เผยแพร่ อะไรต่าง ๆ ยังไม่ได้กำหนดวัน ซึ่งหน้า ๓ จะเป็นหน้าที่ของ สสร. ๑๐๐ คน เขาไปกำหนด แล้วก็ทำตัวร่างก็วัน จะไปรับฟังความคิดเห็น ประชามติที่วัน อันนั้นฝ่ายเลขานุการขออนุญาตใคร่นำเสนอ

โดยสรุปรวม ก็คือว่าถ้าดูในหน้า ๑ เรามีเวลาที่จะต้องทำให้เสร็จเพื่อส่งสภาร่างรัฐธรรมนุญหรือไปรับฟังความเห็น วันที่ ๑๙ เมษายน ท่านประธานครับ แปลว่าเรามีเวลาประมาณสัก ๒ เดือนกว่า ๆ เท่านั้นเอง เพื่อทำ (Draft) ฉบับแรกให้เสร็จ ก็ขออนุญาตค้อยหาหรือว่าระยะเวลาที่กำหนดไว้แบบนี้จะเหมาะสมมากน้อยเพียงใด มีเวลาที่อยากขอหาหรือก็คือว่าวันที่ ๑๙ เมษายน ต้องส่งต้นร่างไปให้เขา อีกวันหนึ่งก็คือว่าทำทุกอย่างให้เสร็จสิ้นแล้วส่งสภาร่าง วันที่ ๑๑ มิถุนายน เป็น ๒ points ใหญ่ ๆ ที่อยากหาหรือ เรื่องอื่นก็คงคุยได้เพิ่มเติมด้วยครับ

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ

วัชรี ๑๐/๒

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

ประธาน : ขอเชิญท่านอาจารย์

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม : เรียนท่านประธาน ผม เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม ผมคิดว่าทางตารางเวลาที่ทางฝ่ายเลขานุการนำมา อันนี้ดี อย่างน้อยเราก็รู้ว่าแนวทางแต่ละช่วง ๆ เราจะทำอะไรบ้าง ผมใคร่เสนอ ถ้าปรับได้ จะขอเผื่อไว้ ๑๐ วัน หรือ ๒๐ วัน ให้เร็วขึ้นมา นิดหนึ่ง เมื่อเหลือเผื่อขาด เราจะได้มีเวลาทำอะไรได้เยอะ คือหมายความว่าเวลาที่อยู่นี้ คือบางช่วง แทนที่บอกไว้ ๑๑ วัน ก็อาจจะเหลือ ๑๐ วัน ทำนองนี้ หรือ ๙ วัน ผมอยากให้มีเวลาเหลือก่อนจะถึงจุดที่เป็น deadline สัก ๑๐ วัน หรือ ๒๐ วัน ขอขอบคุณ

ประธาน : เชิญครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : กระผม ประพันธ์ นัยโกวิท ในกรอบเวลาที่ทางฝ่ายเลขานุการนำมา ก็ชัดเจนดี ผมคิดว่าวันที่ ๑๙ เมษายน ร่างแรกน่าจะเสร็จ ดีแล้ว ทีนี้กระผมอยากจะขอให้ดูนิดหนึ่งในข้อที่ ๑๓ เรื่องการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ ที่ว่าจะให้เริ่มวันที่ ๕ กรกฎาคม คือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญสามารถทำควบคู่กับร่างรัฐธรรมนูญไปได้ เพื่อว่าจะได้ประหยัดเวลา จะได้มีการเลือกตั้งให้เร็วขึ้น -----

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

นภา ๑๑/๑

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

ในร่างรัฐธรรมนุญนี้ ในข้อ ๑๐ นั้นนะครับ เป็นรูปเป็นร่างนี้ก็วันที่ ๑๑ พฤษภาคมนี้ก็เป็นรูปเป็นร่าง พอเห็นแล้ว ผมคิดว่าทางกรรมการนี้น่าจะตั้งอนุกรรมการในช่วงนั้น เพื่อออกกฎหมายประกอบ รัฐธรรมนุญ ซึ่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนุญที่สำคัญ ก็คือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนุญว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. นะครับ ซึ่งถูกยกเลิกไปโดยผลของรัฐธรรมนุญที่ถูกยกเลิก กับถ้าจะมีเลือก ส.ว. หรือว่า ที่มาของ ส.ว. ก็คงจะอยู่ในพระราชบัญญัติฉบับนี้นะครับ ถ้าเรามาเริ่มวันที่ ๕ กรกฎาคมนี้ มันก็จะทำให้ซ้ำ ออกไปอีก น่าจะร่นเมื่อมีร่างรัฐธรรมนุญที่พอเห็นได้แล้ว แล้วก็ตั้งอนุกรรมการเตรียมยกย่องไว้ เราจะมี การแก้ทีหลัง ก็คงอาจจะไม่มาก ก็น่าจะเร็วขึ้นนะครับ

เลขานุการ : ผมขออนุญาตตอบเร็ว ๆ ได้ไหมครับ ว่าของท่านประพันธ์ผมเห็นด้วย อย่างยิ่งนะครับ คงต้องทำล่วงหน้าไป แต่ว่าเวลาที่ฝ่ายเลขานุการทำนี้ก็ทำตามกฎหมายไปก่อน แต่พอ ถึงเวลาจริง ๆ ผมคิดว่าไม่ควรใช้ ๔๕ วันหรอกครับ ควรจะทำให้เร็วขึ้น ส่วนที่ ๒ ขออนุญาตตอบ ท่านอาจารย์เกริกเกียรติว่า ได้หารือท่านประธาน สสร. ท่านอาจารย์ธนิตแล้วนะครับว่า หมายเลข ๑๐ นี้ เราให้เวลา สสร. ทั้งหมด ๒๕ วัน เพื่อ Debate กัน เขาอาจจะใช้เวลาไม่ถึง ๒๕ วันก็ได้ แล้วก็เห็นตรงกัน ครับว่าไม่ควรทำไปถึงวันที่ ๕ หรือจริง ๆ ภายในสิ้นเดือนมิถุนายนนี้ต้องเสร็จแล้ว เมื่อเหลือเมื่อขาด อีก ๕ - ๖ วันก็ยังดีนะครับ แต่ว่าได้หารือท่านประธานธนิตไปเรียบร้อยแล้ว ฉะนั้น ๒๕ วันนี่เพื่อให้ มากหน่อย แต่ว่าจริง ๆ คงทำไม่ถึง ๒๕ วันครับ

นายจรัญ ภักดีธนากุล : ท่านประธานที่เคารพครับ ผมอยากจะให้อันดับ ๑๐ นี้ เราตั้ง ของเราไว้ที่วันที่ ๔ ได้ไหมครับ แทนที่จะเป็น ๑๑ ขอเผื่อแบบที่ท่านอาจารย์เกริกเกียรติว่านี่นะครับ ขอว่าเราเอาไว้กำหนดเบื้องต้นของเราเอาไว้ว่าวันที่ ๔ นี้เราเสร็จพร้อมส่งให้ทัน แล้วก็ถ้าเราไม่เสร็จจริง ๆ เราก็ยังมีเวลาเหลืออยู่อีก ๗ วัน ที่จะระดมกัน ปรับกัน อะไรกัน ข้อที่ ๑๐ ขั้นตอนที่ ๑๐ ที่วันที่ ๑๑ มิถุนายน ถึง ๕ เป็นวันให้เราตั้งใจของเราไว้ตั้งแต่แรกว่า เราจะส่งพร้อมได้ตั้งแต่วันที่ ๔ มิถุนายน ก็คือ เราจะ Spare ไว้สัก ๗ วัน แล้วถ้าเราส่งได้ก่อนหน้านั้นก็ตามที่เรากำหนด แต่วันที่ ๔ ก็ถือว่าเราทำได้ทัน ก่อนเวลา ไม่ใช่เป๊ะ ทันตรงเวลาพอดีอะไรอย่างนี้

เลขานุการ : นิดเดียวครับ ท่านหมายถึง ๔ กรกฎาคมใช่ไหมครับ ไม่ใช่ ๔ มิถุนายน
ใช่ไหมครับ ประธานโทษ

นายจรัญ ภักดีธนากุล : ๔ มิถุนายนใช่ไหมครับ

เลขานุการ : เวลาท่านหมายถึงเรานี้ หมายถึงกรรมการยกย่องหรือหมายถึง สสร. ครับ
ท่านครับ มันปนกันอยู่ ๒ อันครับ

นายจรัญ ภักดีธนากุล : ของเราส่งวันที่ ๔ มิถุนายนใช่ไหมครับ ข้อที่ ๙ ครับ
ขอประธานโทษ ข้อที่ ๙

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

หน้า ๑๑/๒

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

เลขานุการ : ท่านอยากให้เราเสร็จวันที่ ๔ ไซ้ไหมครับ จากกรรมการยกย่องเรา

ไซ้ไหมครับ

นายจรัญ ภักดีธนากุล : ครับ

เลขานุการ : ก็หมายความว่าเราต้องบีบเวลาของเราน้อยลงนะครับ

นายจรัญ ภักดีธนากุล : บีบของเราลงมาหน่อย ช่วงละวัน ๆ อะไรอย่างนั้นนะครับ

ได้ไหมครับ

ประธาน : ขอเชิญครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : ท่านประธานครับ กระผมไพโรจน์ครับ ที่ทำไว้ก็ดีแล้วนะครับ
รวมทั้งที่ท่านกรรมการได้เสนอแก้ไข ผมมีประเด็นอยู่นิดเดียวครับว่า เนื่องจากการยกย่องของเรามันต้อง
รับฟังข้อคิดเห็นแล้วก็มีส่วนร่วมจากประชาชนเป็นระยะ ๆ ตั้งแต่เริ่มต้นนะครับ แล้วเราต้องทำงานร่วมกับ
คณะกรรมการต่าง ๆ อีก ๑๒ คณะ ซึ่งเกี่ยวข้องกับตรงนี้ เพราะฉะนั้นก็อยากจะแทรกตรงนี้ฝาก
ทางฝ่ายเลขานุการ ว่าเราจะทำอย่างไรที่จะให้ประเด็นเหล่านี้ เพราะเขาต้องเริ่มต้นทำงานไปพร้อม ๆ
กับเรา แล้วเราอาจจะต้อง Report รายงานต่อสภาบ้างเป็นระยะ ๆ เขามีประชุมทุกวันจันทร์นะครับ
ทางโน้นก็บอกเอาไว้ว่าอยากจะขอให้กรรมการของเราไปร่วมประชุมด้วย เพราะฉะนั้นมันจะมีประเด็น
อะไร ที่สามารถจะให้มีการนำไปรับฟังเป็นระยะ ๆ ได้ ก็คิดว่าจะไปพร้อมกันได้ดีครับ แล้วก็จะทำให้
การยกย่องของเราเรียบร้อยตั้งแต่ต้นครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

เขาวเรศ ๑๒/๑

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

รองศาสตราจารย์ศิริราชา เจริญพานิช : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม ศิริราชา เจริญพานิช ครับ ผมเห็นว่ากรอบเวลานี้ส่วนใหญ่จะเหมาะสมนะครับ แต่ผมดูว่าตัวเนื้องานจริง ๆ ที่เราจะทำเนี่ยผมว่ามันมีเวลาน้อยเกินไปน่าจะต้องปรับที่จะบีบอะไรบางเรื่องให้มันกระชับเข้า อย่างเช่นกรณี ๒ กับ ๓ เนี่ยครับ มันไปคุยกันเสีย ๑๕ วัน ๑๕ วัน เป็น ๓๐ แล้ว ที่จริงแล้วผมคิดว่ามันน่าจะรวบเข้าด้วยกันเพื่อที่จะให้มันกระชับขึ้นให้เวลาน้อยลง และก็เห็นด้วยอย่างยิ่งกับท่านอาจารย์เจริญนะครับที่ว่า จะมีเวลาเผื่อไว้สักประมาณ ๕ - ๗ วัน เพราะว่าจะต้องมี Spare time นะครับ เรื่องนี้มันเสร็จยากครับ ชูตรง ๆ งานใหญ่ งานยักษ์อย่างเนี่ยครับ เพราะฉะนั้นผมคิดว่าจำเป็นต้องมีกรอบ Deadline นะครับ แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดที่ตอนนี้ผมยังไม่เห็นนะครับ คือเราคงทำร่างอันนี้แล้วเมื่อเราพูดกันที่ สสร. ประชุมใหญ่เนี่ยครับว่า ผมได้เสนอไว้เนี่ยมันต้องเหมือนฟันเฟืองนาฬิกาที่กรรมการทุกคนเนี่ยครับ เขาจะต้องไปเอาข้อคิดความเห็นอะไรต่าง ๆ เนี่ยครับมันมาสอดคล้องกัน เพราะฉะนั้นตรงนั้นต้อง Timing ที่เหมาะกับเราด้วย เราช่างร่างไป สมมุติเรามาตั้งข้อ ๒ ข้อ ๓ นะครับ เราช่างล่วงหน้าไปแล้วเกิดตรงนั้น เขาเพิ่งจะส่งข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่เราไปรับฟังความคิดเห็นมา Timing มันก็ไม่เหมาะถูกไหมครับ เราช่างไปเสร็จแล้วต้องมานั่งแก้ใหม่ รื้อใหม่มันก็ไม่มีประโยชน์นะครับ ผมว่ามันคงต้องลึกลงไปกว่าที่เห็นตรงนี้ โดยที่ว่าจะต้องดู Time frame ระยะเวลาที่กรรมการชุดอื่น ๆ เนี่ยครับ อีก ๑๒ ชุดเนี่ยครับ ที่เขาจะมี Time frame แล้วผมคิดว่าตรงนี้เป็นหน้าที่ของท่านประธานสภาเนี่ยครับจะต้องดีกรอบตรงนี้โดยที่ Matching เข้าด้วยกัน ให้ทุกคนเนี่ยครับไปเป็นระบบแล้วก็สามารถที่จะใช้ข้อมูลจากตรงนั้นตรงนี้มาให้เราพร้อมพิจารณาได้ เพราะมีฉะนั้นแล้วมันจะดึงกันไปดึงกันมาแล้วมันก็จะละ ระบบมันจะไม่เกิดนะครับ และข้อมูลต่าง ๆ ที่เราจะไปเอามา ที่จะเป็น Feedback จากประชาชนหรือจะ Feedback จากส่วนต่าง ๆ เนี่ยครับ มันก็จะเข้ามาไม่ทัน Timing มันจะไม่เหมาะ เราช่างไปล่วงหน้าต้องมารื้อใหม่ มันจะเป็นการทำงานที่ซ้ำซ้อน และมันอาจจะทำให้ปรับไปปรับมานี้ครับ มันจะไม่เข้า Timing ที่เราจะไว้ตรงนี้ครับ จึงขอกราบเรียนว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่มากนะครับ เพราะว่าเรื่องการบริหารเวลานี้จะเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดของเราตรงนี้ ลองไปจัดการร่าง เพราะฉะนั้นถ้าเพื่อบริหารเวลานี้มันคลาดเคลื่อนและมันไม่สามารถที่จะมาด้วยกัน ด้วยจังหวะเวลาที่เหมาะสมมันก็จะทำให้ระบบของเราเนี่ยมันรวน แล้วเราก็จะไม่สามารถเดินตามจังหวะเวลาที่ทางฝ่ายเขาได้กำหนดไว้เนี่ยครับ เพราะฉะนั้นผมขอกราบเรียนว่าตรงนี้เป็นตุ๊กตาเบื้องต้น แต่ขอให้ท่านเลขาฯกับท่านประธานสภาที่จะต้องไปโยง เชื่อมโยงกับ Timing ของคณะกรรมการอื่น ๆ ที่เราต้องการใช้ข้อมูลของเขานี้เนี่ยครับอันนั้น อาจจะไม่ทุกกรรมการครับ อาจจะเป็นส่วน ๆ หนึ่ง ครั้งหนึ่ง เป็นอย่างน้อยที่ต้องการข้อมูลนั้นเอามาให้เราข้อมูลเบื้องต้นที่จะร่างแล้วมันจะได้สอดคล้องประสานกันครับ ผมขอกราบเรียนเท่านี้ก่อนครับ

ประธาน : เชิญท่านมานิจ

คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

เยาวเรศ ๑๒/๒

นายมานิจ สุขสมจิตร : เรียนท่านประธานครับ ประเด็นของผมก็คงคล้าย ๆ กับของคุณไพโรจน์กับของอาจารย์ศรียาชา นั่นก็คือว่าในการร่างรัฐธรรมนูญครั้งนี้มีองค์กร หน่วยงานต่าง ๆ ออกไปรับฟังความคิดเห็นมากมาย รวมทั้งเอกชนที่อยากจะเสนอความเห็นด้วยนะครับ ผมคิดว่าน่าจะมีกำหนดเวลาบอกให้เขาทราบว่า สำหรับหน่วยงานก็ดี เอกชนก็ดีจะส่งความเห็นมาวันสุดท้ายควรจะเป็นเมื่อไร ไม่เช่นนั้นแล้วตอนเราร่างจนเสร็จแล้วเขาส่งมา เราไม่รับฟัง เดียวเขาก็วิพากษ์วิจารณ์อีกครับ น่าจะประกาศให้เขาทราบล่วงหน้าเสียเลยทำให้ส่งมาภายในวันที่เท่า นั้น ๆ ครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ท่านสดศรี ก่อนก็แล้วกันนะครับ

นางสดศรี สัตยธรรม : ประธานกราบเรียนท่านประธานกรรมการนะคะ ดิฉัน สดศรี สัตยธรรม เมื่อช่วงเช้านี้ดิฉันได้เข้าประชุมในฐานะเป็นกรรมการวิสามัญวิชาการ ตรวจร่างรัฐธรรมนูญ และร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญนะคะ เรามีข้อตกลงในหลักการกว้าง ๆ ว่า เมื่อกรรมการร่างได้พิจารณากฎหมายแต่ละข้อเสร็จแล้ว เราจะขอให้ส่งมายังคณะกรรมการตรวจร่างรัฐธรรมนูญและร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญ คือถ้าท่านทำเสร็จ ๑๐ มาตรการก็ขอให้รีบส่งมา แต่เมื่อมาดูกรอบเวลานั้นะคะ กว่าที่คณะกรรมการตรวจร่างจะดำเนินการได้ กว่าท่านจะเสร็จนี้เข้าไปเดือนมีนาคมแล้วนะคะ เพราะฉะนั้นจะเป็นไปได้ไหมคะว่ากรอบอันนี้จะกำหนดให้เร็วกว่านี้ เพราะว่าคณะกรรมการตรวจร่างก็กำลังรองานจากทางชุดนี้อยู่คะ

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ

จรรยา ๑๓/๑

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

ประธาน : ผมขออนุญาตครับ ท่านวุฒิสาร ยกไว้ก่อนนะครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ต้นไชย : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม วุฒิสาร ครับผมขออนุญาตแสดงความเห็นต่อโครงอันนี้ครับ คิดว่าในเชิงเวลานี้ผมคิดว่าอันนี้ฝ่ายเลขาคงพยายามทำให้ลือตามกติกาที่วางไว้ว่าเรามี ๑๘๐ วัน เพราะฉะนั้นต้องทำอะไรตามเงื่อนไข ขออนุญาตกราบเรียนว่าจริง ๆ ในช่วงตั้งแต่ Activity ๒ ๓ ๔ ผมยังคิดว่าการตั้งไว้ ๔๕ วัน อาจจะเหมาะ จะลดได้บ้าง แต่ผมคิดว่าเหตุผลก็คือว่าอย่างที่ท่านมานิจพูดครับว่าช่วงแรกของ ๑ ๒ ๓ ๔ คือการรับ Input จากข้างนอก ซึ่ง Input จากข้างนอกจะมี ๒ ส่วน ก็คือส่วนที่เป็นกรรมาธิการคือที่ถูกตั้งโดยเฉพาะกรรมาธิการรับฟังความเห็น กับองค์กรอื่น ๆ ที่กำลังทำเรื่องนี้อยู่และก็จะผ่านช่องทางของกรรมาธิการประสานการมีส่วนร่วม ผมคิดว่าอันนี้ถ้ามีเวลาขณะนี้ได้ข้อมูลที่มากพอ แล้วก็เราจะปิดนะครับ คล้าย ๆ ว่าปิดในเบื้องต้นก็คือว่ารับฟังในช่วง ๔๕ วันแรก ในขณะที่เดียวกันการรับฟังมันก็จะได้ข้อมูลหรือข้อคิดเห็นที่ได้ตกลงกันในคณะอนุต่าง ๆ พอสมควร มันก็จะเริ่มหลังจาก ๔๕ วัน มันก็จะเริ่มเป็นเรื่องของการสื่อสารกลับ ก็คือว่ากระบวนการเรื่องใดที่ทำเสร็จเห็นพ้องต้องกันแล้วก็มี การสื่อสารกลับไปให้กับองค์กรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง สสร. ๑๐๐ คน ผมคิดว่ากระบวนการสื่อสารตลอดเวลาอย่างต่อเนื่องจะมีความสำคัญมากในแง่การทำงาน เพราะฉะนั้นหลัง ๔๕ วัน เมื่อได้ข้อมูลเป็นช่วง ๆ ก็จะมีการสื่อสาร ซึ่งอาจจะมีการประสานกับทางคณะกรรมการตรวจร่างไปด้วยนะครับ แต่เวลานั้นหมายความว่าก็อาจจะไม่เห็นรายละเอียด แต่อาจจะเห็นแค่หลักใหญ่ ๆ ผมคิดว่าประเด็นตรงนี้ก็ถ้าเราพยายามมองว่าช่วงแรกการเปิดฟังถ้าให้เวลาบ้างผมคิดว่าจะทำให้ความรู้สึกของสังคมส่วนรวมเห็นว่าคณะกรรมการให้เวลากับทุกฝ่ายในการรับฟัง แต่ในขณะที่เดียวกันผมก็คิดว่าคณะอนุฯ ก็มีประเด็นของตัวเองในการที่จะทำ บังเอิญว่าฝ่ายเลขาได้เขียนมันเป็นงาน ๓๕ คน แต่ว่างานที่จะประสานกับ ๑๒ กรรมาธิการและองค์กรข้างนอก มันยังมองไม่เห็นว่าเขาจะเข้ามามีบทบาทในช่วงเวลาไหนอย่างไร ถ้าเราเขียนตรงนี้ชัดเจนนะครับ ผมคิดว่าตอนหลัง ๆ ที่ไปบีบแล้วก็หลายเรื่องที่ทำพร้อมได้ เช่น การเปรียบเทียบว่าต่างจาก ๒๕๕๐ อย่างไร ผมคิดว่าในหลักการพอทำหลักการย่อยก็คิดเปรียบเทียบอยู่แล้วในทางปฏิบัติ เรื่องเหล่านี้สามารถรันได้ แต่ผมคิดว่าเรื่องสำคัญก็คือเราจะออกแบบการทำงานอย่างไร ในแง่ ๑. คือการสื่อสารกับ สสร. ที่เหลืออีก ๑๐๐ ท่าน อันที่ ๒ คือการสื่อสารกับสาธารณะให้รู้การเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องแล้วก็หลายเรื่องที่ได้ข้อมูลเพื่อรับฟัง Feedback อีกครั้งหนึ่ง ผมคิดว่าอันนี้จะมี ความสำคัญ ถ้าฝ่ายเลขากรุณาอธิบายถึงแนวทางด้วยนอกจากตารางเวลา วิธีทำงาน ผมคิดว่าคณะกรรมการก็อาจจะเห็นชัดว่าตกลงมีความเป็นไปได้แค่ไหนครับท่านประธาน

ประธาน : เชิญท่านวิชาครับ

คณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

จักรภา ๑๓/๒

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม วิชา มหาคุณ ก่อนอื่นก็ต้องขอขอบคุณทางฝ่ายเลขที่ที่กำหนดกรอบระยะเวลาที่ดี แล้วก็คิดว่าชัดเจนในเบื้องต้น ท่านบอกแล้วว่าเบื้องต้น ระยะเวลาเบื้องต้น เพราะฉะนั้นอาจจะมีการปรับปรุง มีการขยายหรือจะมีการจัดเร่งรัดให้ดำเนินการได้เร็วขึ้นก็ได้ ในข้อที่ท่านกรรมการวิตกว่าจะประสานหรือสื่อสารกับทางกรรมการชุดต่าง ๆ ของสภาร่าง ผมเห็นว่ามีคามจำเป็น เพราะว่ากรรมการบางท่านที่เป็น สสร. แล้วเป็น กรรมการอยู่ที่สภาด้วยก็รู้สึกมีความกังวลในเรื่องนี้ว่าจะสื่อสารกันอย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งพูดถึงเรื่องการแปรญัตติด้วย อะไรด้วย เขากลัวว่าแปรญัตติไม่ทันจะไม่ได้ได้รับความเห็นชอบ จะไม่ได้รับการสนับสนุนจาก สสร. ท่านอื่น อะไรในท่านเองอย่างนี้ เพราะว่ามันจะต้องไปขอความร่วมมือไปอะไร แต่ผมมองเห็นอย่างนี้ครับว่าระยะเวลาที่กำหนดในเบื้องต้น ข้อ ๒ ข้อ ๓ ข้อ ๔ ถึง ๔๕ วัน ผมว่ามันมาก แล้วก็คิดว่าเป็นระยะเวลาที่น่าพึงพอใจด้วยซ้ำไป ผมเรียนอย่างนั้นนะครับว่า ๔๕ วัน ที่ดำเนินการเพื่อหาข้อมูล ทำหลักการ รวมทั้งหลักการใหญ่ หลักการย่อย แล้วก็รวมทั้งลงรายละเอียด ผมว่าสามารถจะปรับได้ครับ บางทีอย่างกำหนดไว้ว่า ๑๕ วัน อาจจะเหลือ ๑๐ วันก็ได้ -----

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ

สุภาภรณ์ ๑๔/๑

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

หรือว่าอาจจะเหลือ ๗ วันก็ทำได้ เพราะว่าถ้ามีความเข้าใจที่ตรงกันแล้วเราทำงานได้ชัดเจนขึ้นนะครับ ในส่วนที่จะประสานกับทางกรรมการของสภาฯ นั้น ผมเห็นว่าในช่วงระยะเวลา ๔๕ วัน เขียนไว้ ได้เลยครับ ๒ ๓ ๔ กำหนดไว้เลยว่าจะมีการประสานกับทางประธานกรรมการชุดต่าง ๆ โดยเฉพาะ พึงความคิดเห็นของประชาชน หรือการมีส่วนร่วมของประชาชน ผมเข้าใจว่ากรรมการบางท่านก็เป็น กรรมการการมีส่วนร่วมอยู่แล้วนะครับ ก็สามารถจะแจ้งได้เลย แล้วก็วันจันทร์นี้พอรอบชัดเจนนะครับ ท่านเลขานุการก็สามารถจะไปชี้แจงให้สมาชิกทั้งหลายได้หายข้องใจนะครับ แล้วก็ได้เคลียร์ในเรื่องนี้ ผมว่าเขียนเพิ่มตรงนี้ให้ชัดเลยก็แล้วกันนะครับว่า ๒ ๓ ๔ คือช่วงที่ทางเราจะประสานกับทางกรรมการ การมีส่วนร่วมต่าง ๆ แล้วชุดต่าง ๆ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ด้วยอะไรด้วยต้องให้อยู่ใน ๔๕ วัน เพราะว่าทางฝ่ายเลขานุการเองจะต้องจัดทำร่างกฎหมายให้เรียบร้อย วันที่ ๑๑ - ๒๐ ที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งถ้ามีมือเขียน ๆ อย่างฝ่ายเลขานุการเราผมว่าไม่ถึงหรอกนะครับ ผมว่า ๒ - ๓ วัน ก็เสร็จแล้ว ผมเห็นว่า ผมพอใจในจุดนี้

ประธาน : ท่านชูชัยครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม นายแพทย์ชูชัย ศุภวงศ์ ผมจะพูดต่อจากที่อาจารย์วุฒิสารตั้งคำถามว่า จะมีใครไป Design ภาพรวมทั้งหมดนะครับ พอตี เมื่อวานผมมีเวลาอยู่ช่วงหนึ่งก็ไปนั่งเขียนภาพรวมทั้งหมด อาจจะเกิดประโยชน์กับที่ประชุมบ้างนะครับ ซึ่งเดี๋ยวผมอยากจะนำเสนอสไลด์ ๒ แผ่น แล้วจะทำให้เห็นภาพเชื่อมโยงที่ท่านโพโรจน์หรือใครต่อใคร ตั้งคำถามนะครับ แล้วอาจจะย่นย่อเวลาลงได้นะครับ ผมอยากให้ทางฝ่ายเลขานุการช่วยขยายสไลด์ แผ่นที่ ๑ กับแผ่นที่ ๔ ครับ

แผ่นที่ ๑ ผมเคยนำเสนอที่ประชุมอย่างไม่เป็นทางการของ สสร. ๑๐๐ ท่านนะครับ ที่กำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ แล้วก็กรอบแนวทางการดำเนินงาน แต่ว่าได้ปรับเปลี่ยนเพิ่มเติม จากข้อคิดเห็นของหลาย ๆ ท่านนะครับ เป้าหมายที่ตั้งไว้คือ รัฐธรรมนูญที่ดีกว่าที่ผ่านมา แล้วก็ มี ๒ จุดที่จะต้องทำ คือแก้จุดอ่อนของปี ๒๕๔๐ แล้วก็แก้ปัญหาที่เกิดจากระบบการเมืองที่ฉ้อฉลใน ๕ - ๕ ที่ผ่านมา ผมคิดว่าหัวใจมันคงอยู่ตรงนี้นะครับ ที่เราจะชี้ประเด็นได้ชัดว่ามันดีกว่าที่ผ่านมาอย่างไร นะครับ

อันที่ ๒ ก็ต้องผ่านประชามติอย่างชัดเจน ที่นี้กรอบแนวทางการดำเนินงาน ผมจับ ความรู้สึกของที่ประชุม สสร. หลาย ๆ ท่านก็คือเอาปี ๒๕๔๐ เป็นหลัก จริง ๆ แล้วถ้าเราไม่ชัดเจนนี้ เราควรจะกลับไปตาม สสร. ๑๐๐ ท่านว่าจะเอาอย่างไรใหม่ เพราะที่ตรงนั้นก็จะเป็นที่สุดท้ายที่จะ บอกเราแล้วทำงานร่วมกัน และแก้เฉพาะปัญหาที่จำเป็นและเร่งด่วนที่ท่านประธานบอกว่า ๓ ย. ไม่ยุ่ง ไม่ยาก ไม่ยาว ไซ้ใหม่ครับ อันนั้นผมคิดว่าน่าจะเป็นหลักที่ถูกต้องสำหรับสถานการณ์ที่วิกฤติขณะนี้

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

สุภาพกรณ์ ๑๔/๒

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

อันที่ ๓ สสร. ร่วมกับกรรมการยกย่อง ร่วมกันกำหนดกรอบประเด็นปัญหาที่สำคัญ แล้วสอบถามสำรวจความเห็นของประชาชน คือตั้งแต่การกำหนดกรอบเลยต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนด แล้วเมื่อได้กรอบประเด็นปัญหาที่สำคัญแล้วเขาก็กลับมาดูแล้วก็ทำการยกย่องในประเด็นปัญหาที่เห็นพ้องร่วมกันก่อน ผมคิดว่าโดยยุทธศาสตร์ต้องทำในสิ่งที่เห็นพ้องร่วมกันก่อน ปัญหาที่ Sensitive ปัญหาที่เป็น Gray area หรือพื้นที่สีเทาอาจจะต้องเก็บไว้ที่หลังนะครับ หรืออาจจะเริ่มจากการเมืองภาคพลเมืองก่อน เพราะเราสามารถชี้ได้อย่างชัดเจนว่า สิทธิของพลเมือง สิทธิชุมชนต่าง ๆ มันดีขึ้นอย่างไร แล้วก็เปิดรับฟังความเห็นทั่วประเทศพร้อมกันไป ที่หลายท่านบอกว่าเมื่อได้ครบ ๑๐ มาตราแล้ว ส่งไปให้นุกรรมการวิชาการตรวจร่างด้วยหรือเปล่า ผมคิดว่าต้องทำพร้อมกันไปนะครับ แต่ว่าปล่อยกันทีละเท่าไรก็ต้องดูนะครับ

และอันที่ ๔ สำรวจศึกษา รับฟัง คือ ทั้งสำรวจ หรือศึกษา หรือรับฟังแล้วแต่ ซึ่งมีวิธีการต่างกัน คู่ขนานไปกับการร่างรัฐธรรมนูญ ตรงนี้ทำให้เรารู้สถานการณ์ที่เป็นจริงว่าขณะนี้ประชาชนทั่วประเทศเขาคิดอย่างไรในช่วงที่กำลังดำเนินการที่กำลังอยู่ใน Process นี้ครับ -----

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ

วិถนา ๑๕/๑

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

อันที่ ๕ เมื่อได้ร่างแรกแล้ว ให้เปิดเวทีรับฟังทั่วประเทศพร้อมสำรวจประชามติในบางพื้นที่ และกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งอันนี้ก็คือง่ายไปค่อย ๆ ปรับยุทธศาสตร์เอา

อันที่ ๖ คือ สสร. และกรรมการยกร่างนำความเห็นของประชาชนทั่วประเทศมา พิจารณา เพื่อปรับปรุงร่างให้ร่างที่เหมาะสมหรือร่างที่ ๒

อันที่ ๗ คือเปิดเวทีรับฟังทั่วประเทศ พร้อมสำรวจประชามติ

ถ้าถึงตรงนี้จะมั่นใจแล้วว่าประชามติผ่านหรือไม่ผ่าน ผมเชื่อว่าทำได้แน่ครับ ก็ที่พรรคการเมืองใหญ่ที่เขาทำมาเขาก็รู้อย่างนี้ เขารู้ล่วงหน้า แต่เขาก็ใช้เครื่องมือในทางที่อาจจะทำให้ ประเทศชาติลำบาก

ผมไปสไลด์แผ่นที่ ๔ อันนี้คือคำถามที่ว่ากรรมการชุดต่าง ๆ มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน อย่างไร ผมอยากให้คุณตรงท้ายสุดก่อนที่สภาร่างรัฐธรรมนูญกับกรรมการวิสามัญกิจการสภาร่าง รัฐธรรมนูญ ผมคิดว่า ๒ อันนี้จะเป็นคนกำกับทิศทาง กำกับเป้าหมาย กำกับยุทธศาสตร์และแนวทาง แล้วกรรมการวิสามัญกิจการสภาร่างรัฐธรรมนูญจะต้องอำนวยความสะดวกให้กรอบใหญ่ ๒ กรอบ ที่ผมทำเป็น Dot ยาว ๆ กับ Dot สั้น ๆ นี้ เดี่ยวผมจะอธิบายตรงนั้นนะครับ คือต้องกำกับทิศทาง กำกับเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ แล้วก็อำนวยความสะดวก อันนี้มีความสำคัญครับ เพราะว่าท่านประธาน สสร. รองประธาน แล้วก็มีประธานคณะกรรมการหลายชุดอยู่ในนั้น ที่นี้ด้านซ้ายมือจากหน้าจอจะเป็น Dot ยาว ๆ ที่มีกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งจะตอบคำถามท่านสตรีเมื่อกี้ว่า กรรมการวิสามัญ วิชาการตรวจร่างรัฐธรรมนูญจะทำงานอย่างไร กรรมการวิสามัญฉบับที่กเจตนาารมณัจจดหมายเหตุ จะทำงานร่วมกันอย่างไร กรรมการยกร่างหลักเกณฑ์การออกเสียงประชามติจะทำงานร่วมกันอย่างไร ตรงกรอบ Dot ยาว ๆ จะเป็นทำงานนักทางวิชาการ แล้วค่อนข้างใกล้ชิดกับกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ตรงนี้ต้องออกแบบและทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด แต่ว่าพอที่ Dot จุด ๆ เล็ก ๆ Block อีก Block หนึ่ง คือกรรมการวิสามัญประสานการมีส่วนร่วมและการประชามติ แล้วก็กรรมการรับฟังและการมีส่วนร่วมระดับภาคและระดับจังหวัด รวมทั้งรับฟังองค์การตามรัฐธรรมนูญ และกรรมการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ตรงกรอบนี้อีกกรอบหนึ่งที่จะต้องวางกรอบการทำงานร่วมกัน โดยมีเป้าหมายยุทธศาสตร์ไปทาง เดียวกัน ไม่เช่นนั้นแล้วเดี๋ยวก็จะไปคนละทาง แล้วทั้งหมดนี้ก็เอาจากประชาชนคนไทยทั่วประเทศมาผ่าน กรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วม ๗๖ จังหวัด จะต้องมีการฝ่ายเลขานุการไปเขียน แผนปฏิบัติการในภาพรวมของทุกกรรมการ แล้วทุกอันจะชี้ให้เห็นความเชื่อมโยงร่วมกัน ที่นี้กรรมการ ยกร่างก็เป็นชุดที่สำคัญที่จะต้องดำเนินการก่อน แต่ผมคิดว่าทางที่ทีมงานคงจะต้องไปทำแผนปฏิบัติการ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

วិณา ๑๕/๒

หรือกรอบการดำเนินงานในทุกกรรมการ แล้วจะเห็นภาพเชื่อมโยง ที่นี้ถ้าเราหยิบของกรรมการยกย่อง มาดูเฉพาะของกรรมการยกย่อง ก็จะมีคำถามอย่างที่หลายท่านได้ถามนี้ครับ ผมก็ขอนำเสนอแค่นี้ก่อน เดี่ยวถ้ามีคำถามอะไรผมก็พร้อมที่จะตอบ

นายปกรณ์ ปรียากกร : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม ปกรณ์ ปรียากกร เมื่อสักครู่นี้ ผมตั้งใจที่จะรอให้หมอชัชชัยได้เสนอภาพนี้ตั้งแต่เมื่อวานนี้แล้ว ทั้งนี้เพราะว่าเราจะได้เห็นภาพรวมของ การทำงาน ที่นี้กรอบที่ฝ่ายเลขานุการกำหนดขึ้นนี้ ถือว่าเป็นกรอบเวลาที่ช้าที่สุดที่จะเกินกว่านี้ไม่ได้ มันจะคล้าย ๆ เป็นตัว Main schedule ของทุกกรรมการที่จะต้องทำงานประสานเชื่อมโยงกัน และเมื่อกรอบตรงนี้ออกไปแล้วประกอบกับเอกสารที่หมอชัชชัยทำมานี้ ทางกรรมการย่อยชุดต่าง ๆ เขาก็สามารถกำหนดแผนปฏิบัติการรองรับ รวมทั้งการเชื่อมโยงในเชิงของการตกลงกัน ซึ่งฝ่ายเลขานุการ ต้องทำงานประสานเชื่อมโยงกับทุกกรรมการของเลขานุการของทุกกรรมการค่อนข้างจะละเอียด นิดหนึ่ง ส่วนในรายละเอียดของที่อาจารย์วุฒิสสารเสนอก็คือว่า ๔๕ วันแรกนี้เป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะฉะนั้นถ้าเราสามารถที่จะคล้าย ๆ กับที่เราพิจารณาให้เสร็จก่อน ๑๕ วันได้ แล้วก็ส่งออกไปสู่ สาธารณชนหรือกรรมการชุดต่าง ๆ ที่จะไปรับฟังความคิดเห็น แล้วก็กลับเข้ามา -----

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

นัยกฤษฎา ๑๖/๑

ในขณะที่เดียวกันในอนุกรรมการย่อย ๑๕ วัน ก็อาจจะทำได้เร็วกว่านั้น ซึ่งอันนี้หมายความว่ามันไม่เกิน
จากเวลานี้ เพราะฉะนั้นผมคิดว่าถ้าเราตรงจุดนี้ได้ก็น่าจะสรุปได้ในประเด็นนี้ว่ากรอบการทำงาน
ในลักษณะเช่นนี้คงจะเพียงพอ

เลขานุการ : ท่านประธานครับ ผม สมคิด เลขานุการ ขออนุญาตชี้แจงรายละเอียด
เพิ่มเติมเท่านั้นเอง

เรื่องที่ ๑ ที่หลายท่านพูดเรื่องว่าตารางนี้น่าจะประสานกับเรื่องรับฟังความคิดเห็น
ความจริงฝ่ายเลขาคิดได้แล้วนะครับ เพียงแต่ว่าเรื่องการรับฟังความคิดเห็นคงไม่ใช่ฝ่ายเราฝ่ายเดียวเป็นคน
กำหนดผมได้น่าหรือกรอบกับฝ่ายรับฟังความคิดเห็นว่า ถ้าส่งมาให้เราภายใน ๑ เดือนได้ไหม เขาก็
ตอบว่าไม่ได้ ผมขอเรียนอย่างนั้นนะครับ โดยรวมก็คือว่า ถ้าตอบคำถามอาจารย์วุฒิสารผมขอเรียนว่า
ฝ่ายเราไม่ได้มีหน้าที่รับฟังความคิดเห็นโดยตรงนะครับ ผมเรียนอย่างนั้นนะครับ เพราะว่าทาง สสร.
๑๐๐ คน จะเป็นหลักในการรับฟังความคิดเห็นประชาชน ความจริงที่เราพูดกันนี้อาจจะบางท่าน
สวทวมทวม ๒ โบนะครับ โบนึงเป็น สสร. ๑๐๐ คน โบนึงเป็น ๓๕ คน ในหน้าที่ของ ๓๕ คน เราไม่ได้ทำ
ในเรื่องการรับฟังความคิดเห็นโดยตรง แต่เราต้องเอาข้อมูลจากการรับฟังความคิดเห็นนั้นมาใช้ในการร่าง
รัฐธรรมนุญ ผมก็กะคร่าว ๆ ว่าในหมายเลข ๔ กับหมายเลข ๖ ท่านประธานครับ เป็นช่วงเวลาที่จะต้อง
รับฟังความคิดเห็นจากประชาชน คือเอาความคิดเห็นอย่างเป็นทางการที่ สสร. ๑๐๐ คน รับฟังแล้วมา
เข้าไปใน Process ของการร่างของเรา ส่วนเวลาเดียวไปคิดอีกทีนะครับในรายละเอียด อันนี้ก็คิดไว้แล้ว
ท่านประธานครับ

อีกเรื่องหนึ่งที่คิดไว้แล้วก็คือว่า ในวาระที่ ๔ เรื่องตั้งตำแหน่งในกรรมาธิการเพิ่มเติม
นี่นะครับ ซึ่งอยากจะขออนุญาตหารือท่านประธาน ท่านกรรมาธิการอีกทีหนึ่งว่า ก็อยากจะขอตั้งฝ่ายที่
ประสานกับเรื่องการรับฟังความคิดเห็นขึ้นมาดูแลเรื่องนี้โดยตรงนะครับว่าไปรับข้อมูลจากกรรมาธิการ
ของ ๑๐๐ คนเขาซึ่งมีทั้งหมด ๖ - ๗ ชุดด้วยกันนี้ เพื่อเอาข้อมูลมาลง พวกเรานี้จะทำได้อย่างไรบ้าง
ก็คิดว่าจะลงในหัวข้อ ๔ กับหัวข้อ ๖ นะครับ ในหัวข้อ ๔ กับหัวข้อ ๖ อันนั้นเป็นการเบื้องต้น ที่อยากให้
ท่านกรรมาธิการช่วยตัดสินใจก็คือว่า วันที่ ๑๙ เมษายน เป็นวันที่เราต้องส่ง Draft แรก ท่านเห็นด้วยไหม
นี่ประเด็นที่ ๑ ที่ผมคิดว่าเป็นประเด็นสำคัญ ส่วนรายละเอียดข้างในอาจจะลองชกกันก็ได้ อันนี้คงไม่มี
ปัญหา

อันที่ ๒ ที่เป็นประเด็นใหญ่ที่ท่านเจริญได้เสนอแนะครับ วันที่ ๑๑ มิถุนายน ซึ่งผมได้หารือ
ท่านประธาน สสร. ไว้แล้ว เข้าใจว่าท่านเจริญอยากให้ชกกันว่าเราส่งให้เร็วขึ้น เป็นวันที่ ๔ มิถุนายน ได้ไหม
ชกไป ๑ อาทิตย์นี่นะครับ ก็หมายความว่าถ้าเราชกของกรรมาธิการยกย่อง กรรมาธิการยกย่องจะมีเวลา
น้อยลง แต่ว่า สสร. ๑๐๐ คน จะมีเวลามากขึ้น ผมก็เรียนนะครับ เราสวทวมทวม ๒ โบนะ คงต้องดูว่าเราจะ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

พหุมติ ๑๖/๒

อย่างไรให้ชัดเจน แต่ถ้าถ้ากำหนดวันที่ ๑๙ ก่อนได้ไหมครับ แล้วมาคุยว่าจะขยับวันที่ ๑๑ ได้ไหม
ขออนุญาตหารืออย่างนี้ ผมยังคิดว่าวันที่ ๑๙ เป็นวันที่เหมาะสมแล้ว ไม่เร็วเกินไป แล้วก็ช้าเกินไป
นะครับ จริง ๆ วันที่ ๑๙ เหลือเวลาประมาณสัก ๒ เดือนนิดหน่อยแค่นั้นเองไม่ถึง ๓ เดือนด้วยซ้ำไป จะขอ
หารือประเด็นนี้ก่อนได้ไหมครับท่านประธานครับ ส่วนรายละเอียดเนื้อในเดี๋ยวคงปรับปรุงอะไรกันได้
พอสมควร

นายอัครวิทย์ สุมาวงศ์ : ผม อัครวิทย์ สุมาวงศ์ ผมคิดว่าวันที่ ๑๙ ที่ฝ่ายเลขานุการร่างมา
น่าจะเหมาะสมแล้ว แต่ถ้าถ้าในทางปฏิบัติเราทำได้เร็วกว่านั้นก็อีกเรื่องหนึ่งนะครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ผม ชูชัย ศุภวงศ์ ผมคิดว่าเรื่องนี้ถ้าเรากำหนดว่าเราร่างได้ทัน
ก็อาจจะกำหนดไปได้เลยว่า ๑๙ เมษายน แต่ว่าต้องไม่ลืมว่าถ้าวันจันทร์เราไปคุยกับ สสร. แผนภูมิที่ผม
นำมาผมก็ไม่แน่ใจว่า สสร. จะเห็นด้วยอย่างนี้ทั้งหมด แต่ว่าจากที่ประชุมโดยไม่เป็นทางการก็บอกว่า
กระบวนการขั้นตอนควรจะรับฟังตั้งแต่เริ่มกำหนดประเด็นปัญหา ที่นี้ถ้า สสร. กำหนดอย่างนั้นเราก็คง
จะต้องปรับให้มีการกำหนดประเด็นปัญหาก่อนว่ามีก็เรื่องก็ราวใน ๓ พื้นที่ที่เราคิดว่าสำคัญ แล้วก็ สสร.
เห็นพ้องต้องกันว่าสำคัญ แล้วก็เราเห็นด้วยใหม่หลังจากนั้นก็นำไปสู่เวทีของประชาชนที่จะทำงาน
ร่วมกันเลยตั้งแต่การกำหนดกรอบประเด็นปัญหา ถ้าผมตั้งคำถามอย่างนี้ ๑๙ เมษายน เราจะทำทันไหม
ถ้าสมมุติว่ามีกระบวนการวิธีการที่ สสร. เขาอาจจะกำหนดอย่างนั้นขึ้นมา เพราะเท่าที่ฟังก็มีแนวโน้ม
เป็นอย่างนั้น

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

อุทัยวรรณ ๑๗/๑

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

เลขานุการ : ขออนุญาตตอบท่านชูชัย คือตรงนี้อาจจะต้องเคลียร์ให้ชัดว่าเราไม่มีหน้าที่รับฟังความคิดเห็นโดยตรง แต่แน่นอนมีความเห็นมาที่เราแน่ แล้วก็จะมีฝ่ายที่ไปดูแลเรื่องการรับฟังความคิดเห็นประชาชนโดยตรง เมื่อกี้ท่านประธานก็ส่งเรื่องมาให้ผมว่ามีสหภาพแรงงานส่งเรื่องมาถึงผมขอให้ท่านอธิบดีพันธุ์เปิดเว็บไซต์รับฟังความคิดเห็นประชาชน แต่ว่าหน้าที่หลัก ๆ ในการไปดูแล ๗๖ จังหวัด ทั้งหมดมันคงเป็นหน้าที่ที่ทางนั้นเขาต้องทำกัน ในส่วนนี้ผมคิดว่าอาจจะต้องเคลียร์ประเด็นนี้ให้ชัดเจน นี่ประเด็นที่ ๑

ประเด็นที่ ๒ เรื่อง สสร. คุณหลักการกันนี้ ผมเข้าใจว่าเราคงต้องไปรับฟังความคิดเห็น สสร. แต่ว่าในฐานะที่เป็นกรรมการยกย่อง เราก็ต้องมีความเห็นของเราเอง แล้วเราคิดว่าแนวทางการยกย่องซึ่งส่วนใหญ่คงตรงกับ สสร. ๑๐๐ คน นั้นแหละ แต่ว่าเราอาจจะต้องคิดไปล่วงหน้าพอสมควร ว่าเรื่องราวประเด็นต่าง ๆ จะเป็นอย่างไรบ้าง เพราะเราต้องใช้เวลาค่อนข้างจำกัด เรามีแค่ ๒ เดือนกว่า ๆ เท่านั้น ๑๐๐ คน ก็มี ๖ เดือน ต้องพูดในมุมนี้ให้ชัดเจนด้วยครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : กราบเรียนท่านประธาน ผม ชูชัย ศุภวงศ์ ผมว่ากระบวนการวิธีการทำงาน หรือกรอบแนวทางการทำงาน สสร. ต้องกำหนดให้ชัดเจน เพราะว่ามันเช่นนั้นแล้วกรรมการยกย่องทำไปทางหนึ่ง แล้วก็กระบวนการรับฟังความคิดเห็นนี้ทำไปทางหนึ่ง เพราะว่าถ้าเรากำหนดชัดเจนว่ากรอบประเด็นปัญหาใน ๓ พื้นที่ เช่น การเมืองภาคพลเมือง การตรวจสอบอำนาจรัฐอะไรต่าง ๆ เราจะหยิบประเด็นเหล่านี้ให้ประชาชนทั่วประเทศได้ร่วมพิจารณาด้วย ร่วมกำหนดด้วย ถ้าอย่างนั้นก็ต่างกันแล้วต่างกับที่อาจารย์สมคิดนำเสนอมา เพราะที่อาจารย์สมคิดนำเสนอมาก็คือพิจารณาในหลักการกว้าง ๆ หรือหลักการย่อย แล้วก็ดำเนินการร่างเลย

เลขานุการ : ผมแทรกนิดเดียว ท่านชูชัย ผมเสนอว่าหมายเลข ๔ เขาจะรับฟังความเห็นกับหมายเลข ๖ เราก็จะรับฟังความเห็น แต่ว่าเราคงไม่ใช่ไปทำรับฟังความเห็นโดยตรง แต่ว่าเราคงขอกรรมการยกย่องของสภาร่าง ให้เขาส่งข้อมูลมาอย่างเป็นทางการอย่างน้อย ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ คือหมายเลข ๔ ของเรา ครั้งที่ ๒ คือหมายเลข ๖ ของเรา แต่ว่าเราคงไม่ไปรับฟังความคิดเห็นด้วยตัวเอง เพราะหน้าที่หลักของกรรมการยกย่องคือร่างรัฐธรรมนูญตามความคิดเห็นประชาชนที่เราแบ่งไปแล้ว

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : เพื่อไม่ให้ประเด็นยืดเยื้อ ผมเห็นว่าไม่มีความแตกต่าง เพียงแต่ที่เราวิตกว่าจะรับฟังความคิดเห็นได้ครบถ้วนอะไรไหม ผมเห็นว่าอย่างนี้ครับเมื่อเรากำหนดกรอบที่แน่นอนแล้ว ที่เราฟังกรอบจากท่านเลขาในเบื้องต้น แล้วเราเห็นด้วยในหลักการอย่างไรวันจันทร์ก็ต้องไปนำเสนอต่อสภาร่างอยู่แล้วใช่ไหม เพื่อสะท้อนมุมมองของทางฝ่ายสภาร่าง

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

อุทัยวรรณ ๑๗/๒

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

กลับมา แล้วเราอาจจะปรับได้อีกครับ ผมคิดว่าไม่ใช่เป็นเรื่องตายตัว ไม่ใช่ตรงนี้จะสิ้นสุดอย่างนั้นครับ เพราะฉะนั้นถ้าเผื่อเราเห็นด้วยกับหลักการ ไม่มีอะไรแตกต่าง ก็คือหมายความว่าเรายืดหยุ่นได้กำหนดเวลา อย่างนั้นครับ แล้วก็เราสามารถจะเปิดรับฟังความคิดเห็นจากทางฝ่าย สสร. ได้ ที่อย่างเลขากำหนดก็คือ ๔ กับ ๖ ไซ้ใหม่ครับ เดียววันจันทร์ท่านไปอธิบายให้สภาว่างฟัง แล้วก็รับฟังสะท้อนกลับมาครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : กราบเรียนท่านประธาน ถ้าอย่างนั้นก็ต้องเป็นโจทย์สำหรับ สสร. แต่เป็นโจทย์สำหรับคณะกรรมการวิสามัญประสานกิจการรัฐสภาที่จะต้องไปดูภาพรวมให้หมด แล้วก็ ถ้าไม่เช่นนั้น ถ้าไม่มีกลไกใดกลไกหนึ่งกำกับดูแลตรงนี้ เดี่ยวจะไปคนละทาง แล้วพอไปถึงกรอบของการ รับฟังความคิดเห็นการมีส่วนร่วม ซึ่งมีหลายชุดมาก ตรงนั้นถ้าไม่มีวางกรอบ หรือคณะกรรมการวิสามัญ ประสานการมีส่วนร่วมและการประชาตติไม่วางกรอบที่ชัดเจน ผมว่าจะสับสนยุ่งยากมาก แล้วงานที่ทำเป็น งานที่ยาก ถ้าไม่กำหนดยุทธศาสตร์ ไม่กำหนดเป้าร่วมกัน หรือแนวทางขั้นตอนร่วมกันนี้ ต่อไปจะสับสน วุ่นวายมาก เพราะฉะนั้นคงเป็นโจทย์และการบ้านให้กับคณะกรรมการวิสามัญสภาว่างรัฐธรรมนุญ รับไปพิจารณา

ประธาน : ท่านวิจิตรนะครับ แล้วก็ท่านสนั่น

นายวิจิตร วิชัยสาร : ผม วิจิตร วิชัยสาร ขออนุญาตนำเสนออย่างนี้ คือที่ทาง ท่านอาจารย์สมคิดกำหนดแนวหวังเวลาต่าง ๆ มาเป็นกระบวนการมาส่วนหนึ่งแล้ว แล้วก็ท่านคุณหมอมูซุชัย ก็ได้ทำเป็นแนวความคิดให้เห็นโครงสร้าง เนื้อหา และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องแล้ว -----

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

กุลณี ๑๘/๑

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

ถ้าจะคุยลงลึกนักก็จะเสียเวลาเยอะ ผมเสนอว่ามอบท่านเลขาไปประมวลให้อีกทีได้ไหมครับจะได้จบเรื่อง ท่านเลขาที่รับไปเอามาประมวลทั้งหมดจากความคิดของทางฝ่ายเลขาที่ประมวลนี้ แล้วก็ท่านที่รับไป แต่งตัวให้ใหม่ เพราะถ้าพูดกันทีละจุด ๆ มันก็พันกันอยู่นั่นล่ะครับ ผมขออนุญาตครับ

ประธาน : ขอท่านสนั่น แล้วก็ท่านพิสิฐนะครับ

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : ท่านประธานที่เคารพครับ คือจุดมุ่งหมายปลายทางใหญ่ที่สุดของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็คือต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมให้ความคิดเห็นต่าง ๆ ผมคิดว่าตั้งแต่เริ่มต้นนี้เราจะทำอย่างไรที่ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมได้ตั้งแต่วางกรอบแนวทางการคิด ซึ่งขณะนี้หลายหน่วยงาน หลายองค์กรก็ได้ไปฟังความคิดเห็นของประชาชนมาแล้ว แต่ว่ากรอบที่เราวางไว้เราวางเฉพาะพวกเราที่คิดว่ามันควรจะเป็นอย่างไร โดยใช้สมมติฐานของรัฐธรรมนูญฉบับต่าง ๆ อะไรก็ตามนะครับ ที่นี้กรอบที่เราคิดได้แล้วนี่นะครับ เราจะทำอย่างไรจึงจะให้ประชาชนเขาได้มีส่วนร่วมด้วย แล้วก็ผมเป็นห่วงเรื่องการขอไปรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ตอนนั้นผมเป็นประธานการรับฟังความคิดเห็นและประชาพิจารณ์ของประชาชน ก็ปรากฏว่าเราก็ทำไปอย่างนี้ อาจารย์สมคิดก็เป็นผู้ช่วยเลขาที่เข้าไป บางทีก็ไม่ได้มองรูปการณ์เท่าไร แล้วจะมาจับกันอีกตอนหนึ่งตอนที่ประชาชนส่งมา ปรากฏว่า ๗๖ จังหวัดส่งมาประมาณไม่ถึงครึ่ง และตอนนี้เราก็สรุปเสร็จไปแล้ว ข้อมูลที่ประชาชนส่งมาอีกมากมายมากองอยู่ เราไม่รู้จะทำอย่างไรครับ เพราะว่ามันมาไม่ทัน แล้วก็ข้อมูลแรงงานอย่างที่ว่า แรงงานเขาแจ้งผมมาแล้วนะครับ เขาจะมาวันที่ ๕ เขามาแล้วหรือครับ นี่เขาก็จะมา แล้วข้อมูลทางพระสงฆ์อะไรต่าง ๆ ที่ว่าอะไรเขาก็จะมา เพราะฉะนั้นเราจะทำอย่างไรจึงจะมีวาล์วให้ประชาชนได้มีความรู้สึกภาคภูมิใจว่า เขามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง อย่างเมื่อกี้เราไปภาคกลาง ภาคกลางมี ๔ - ๕ จังหวัด เขาก็ประชุมกัน อย่างเซมิกเซมินเขาจริงเขาจริงตามกระบวนการอันนี้ ผมอยากจะฝากทางฝ่ายเลขาได้ว่าอย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่ประชาชนเขาต้องทยอยส่งมานี้น่าจะรับฟังเขาด้วย ไม่ใช่กรอบ แม้แต่เริ่มต้นคิดก่อนก็มีส่วนร่วม และเมื่อเริ่มต้นคิดมีส่วนร่วมแล้วกระบวนการต่าง ๆ ให้มีส่วนร่วมให้หมด ขณะนี้ฝ่ายรับฟังความคิดเห็นนี้ผมก็เป็นคณะกรรมการอยู่ฝ่ายนี้ แล้วก็ส่งกันทั้งหมด ๗๐ กว่าจังหวัดนี้ ตอนนี้เราก็ที่จริงเราขอประเด็นของทางฝ่ายยกย่องอยู่ว่าคิดอย่างไร เราจะได้้นำประเด็นนั้นไปถามประชาชนว่าท่านพอใจไหมประเด็นเหล่านี้ ๆ ต้องปรับปรุงอย่างไร เราเริ่มต้นกันตั้งประเด็น แต่ที่จริงตามหลักการแล้วนี้ประเด็นควรจะมาจากฝ่ายวิชาการ ฝ่ายวิชาการไปคิดว่าประเด็นของรัฐธรรมนูญนี้ควรมีอะไรบ้าง แล้วเสนอกับฝ่ายยกย่อง ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายยกย่องตกลงกันในประเด็นแล้วก็มอบฝ่ายรับฟังความคิดเห็นจะเอาไปเป็นเครื่องมือในการไปตามประชาชน กระบวนการอย่างนี้มันก็จะทำให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้มีความมั่นใจมากขึ้นครับ ผมขอเรียนปรึกษาแค่นี้ครับ

ประธาน : ขอโทษครับ อาจารย์พิสิฐก่อนนะครับ แล้วก็ท่านไพฑูริย์ครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

กฤษณ์ที่ ๑๘/๒

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : กราบเรียนท่านประธานครับ กระผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ครับ
ผมคิดว่าประเด็นที่ท่านเลขานุการกับคุณหมอชัชยภรณ์มานี้มันเหมือนกับเรื่องของไก่กับไข่ว่าใครเกิด
ก่อนกัน จริง ๆ ก็คือต้องอย่างที่ท่านเลขานาได้เสนอมานี้อาจจะต้องทำงานอย่างนี้ไปก่อน แล้วในขณะเดียวกัน
นี่ก็จะมีความเห็นต่าง ๆ ที่เข้ามา คณะทำงานชุดย่อยต่าง ๆ ก็ต้องนำเอาประเด็นเหล่านี้มาคิดมาใช้
ประโยชน์เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม -----

- ๑๘/๑

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

พรเทพ ๑๙/๑

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

เพราะฉะนั้นตรงนี้ที่ท่านเลขาเขียนไว้ว่า คณะกรรมการชุดย่อยนี้ นะครับ จะต้องทำงานเสร็จในวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ผมเข้าใจว่าอันนั้นอาจจะเป็นร่างแรก หลังจากนั้นชุดนี้จะต้องทำงานต่อเนื่องไปอีก เพราะว่า อาจจะมีประเด็นย้อนกลับมาให้เรามาทบทวน ไม่ยุติแค่นั้น

ประการที่ ๒ ที่ผมขออนุญาตที่จะยกขึ้นมา ก็คือว่า ในหัวข้อที่ ๕ กับที่ ๗ ผมเชื่อว่าเป็นงานที่ฝ่ายเลขานุการสามารถที่จะทำขนานกันไปได้ ไม่จำเป็นต้องมีการหยุด ๑๐ วัน ว่าให้ฝ่ายเลขาไปทำงาน แล้วพวกเราหยุดไม่ต้องทำอะไร เพราะฉะนั้นตรงนี้ถ้าทำงานขนานกันไป ๑๐ วันตรงนี้ก็จะเป็นช่องที่เราสามารถยืดหยุ่นได้ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ท่านไพบูลย์

นายไพบูลย์ วรณะไพฑูรย์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม ไพบูลย์

วรณะไพฑูรย์ นะครับ ก็ขอขอบคุณทางฝ่ายเลขานุการที่กรุณากำหนดกรอบระยะเวลาเบื้องต้น เพื่อให้เห็นภาพนะครับ หลายท่านได้อภิปรายไปในประเด็นว่า เราจะรับฟัง สสร. จะรับฟังจากคณะกรรมการของสภาร่างอย่างไร ที่ผ่านมาก็เป็นปัญหาอยู่บ้างในรัฐธรรมนูญฉบับก่อน เนื่องจากว่าฝ่ายผู้ร่างก็ร่างไป ฝ่ายไปรับฟังมา และผลออกมามันหลังจากที่ร่างเสร็จ ก็เลยมีข้อถกเถียง เพราะฉะนั้นในขั้นนี้ตามที่ท่านเลขานุการได้กรุณาว่า ใน ๔ กับ ๖ นี้จะรับฟังในจุดนั้น เราก็กำหนดกรอบคร่าว ๆ นะครับว่า จะรับฟังในกรอบที่กรรมการชุดต่าง ๆ แม้แต่ที่ประชุมสภาร่างที่สมาชิกได้อภิปรายนะครับ ตรงนั้นก็จะเป็นข้อมูลส่วนหนึ่ง เพื่อเป็นการลดความกดดันของกรรมการชุดต่าง ๆ เพราะว่า ระยะเวลามันบีบจำกัด ทีนี้ที่ผมเป็นห่วงก็มีอยู่จุดที่ท่านเลขาได้หารือมาว่า Draft แรกเราคงจะเสร็จวันที่ ๑๙ ถ้าเราปล่อยไปวันที่ ๑๙ เมษายนเสร็จ มันหลังจากนั้นไม่ได้อยู่แล้ว ตรงนั้นก็น่าจะยืนยันให้มันมั่นคง ถึงอย่างไร ๑๙ เมษายนก็ต้องเสร็จ ถ้าเสร็จก่อนก็ยิ่งดีนะครับ เพราะมันช่วงหลังจากวันครบครวั วันสงกรานต์พอดี แล้วในข้อ ๗ ที่ว่าจะทำคำชี้แจงแตกต่างจากรัฐธรรมนูญ ๗ วัน ถ้าผนวกรวมกับข้อ ๖ ก็อาจจะไม่ถึง ๒๖ วันที่ ๑๙ เราอาจจะได้เห็น Draft แรก แล้วหลังจากนั้นที่ท่านรองประธาน ท่านจรัญ เป็นห่วงว่าก่อนล่วงหน้า ๗ วัน ได้ไหม มันอาจจะลดขั้นตอนในช่วงนั้นลง ผมก็อยากเห็นกรอบทางฝ่ายเลขาที่ทำมา ผมคิดว่าเดินหน้าไปตามนี้ก็มีความสมบูรณ์สูงสุดนะครับ เพียงแต่ที่เรากำหนดรายละเอียดว่าจะรับฟัง สสร. ในข้อ ๔ รับฟังคณะกรรมการในทุกชุด ข้อ ๔ ข้อ ๖ เข้าไป เพื่อให้ท่านสมาชิกเห็นภาพเท่านั้นเอง ไม่ใช่กรอบคณะกรรมการยกเว้นอย่างเดียว เพราะมันเชื่อมโยงกับทางกรรมการชุดอื่น ๆ ขอขอบคุณครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : ขอขอบคุณท่านประธานครับ ผมคิดว่าที่ทางฝ่ายเลขาที่ทำมานี้วันนี้ก็ได้ประโยชน์ครับ ได้ประโยชน์ชัดเจนว่า เราสามารถไปบอก สสร. ได้ว่า วันที่ ๑๙ นี้เราเสร็จ Draft แรก

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

พรเทพ ๑๙/๒

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

ไซไหมครับ ๑๙ เมษายน แล้วก็เราจะเสร็จสมบูรณ์ก็คือ วันที่ ๔ มิถุนายน อันนี้ไซไซไหมครับ ถ้าได้กำหนด ๒ วันนี้ กรรมการชุดอื่น กลไกอื่นเขาก็ขยับตาม และเขาจะไปวางแผนได้ เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็เป็นที่ชัดเจน มีอีกเรื่องหนึ่งที่ผมอยากจะตั้งข้อสังเกต แล้วก็อาจจะต้องให้กรรมการทุกชุดช่วยพิจารณา วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๐ เป็นวันสำคัญ เพราะว่าจะครบ ๗๕ ปีของการถือกำเนิดประชาธิปไตยในเมืองไทย ปรากฏว่าเราเสร็จวันที่ ๔ มิถุนายน ไซไหมครับ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๐ พอ ๒๔ มิถุนายน ก็จะครบ ๗๕ ปีของการถือกำเนิด ตรงนั้นก็อาจจะต้องใช้เวลาตรงนี้ทำการเคลื่อนไหวภาคประชาชนอย่างไร ต้องไปคิดกันต่อ นะครับ ผมมีแค่นี้ครับ

นายจรัญ ภักดีธนากุล : เรียนท่านประธานครับ กระผม จรัญ ภักดีธนากุล ผมต้องขอบคุณท่านไพฑูริย์นะครับว่า เฉอญเห็นตรงกันว่า หัวข้อที่ ๗ นะครับ ท่านประธานครับ ที่จะมาทำ คำชี้แจงความแตกต่างนี้ ผมคิดว่าต้องทำคู่ขนานกันไปกับ ๕ และ ๖ ครับ คือไม่จำเป็นต้องให้เราพิจารณาร่างเสร็จ แล้วก็มาทำคำ บัญชีเปรียบเทียบ คือบัญชีเปรียบเทียบนี้มันต้องทำมาเสร็จพร้อมกับ ๕ เลยครับ คือฝ่ายเลขานุการ หัวข้อที่ ๕ นี้ ยกเว้นรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายนี่นะครับ ต้องทำบัญชีเปรียบเทียบคำชี้แจง มาด้วย เพื่อเวลาที่หัวข้อที่ ๖ คณะของเราพิจารณา ๓๐ วันนี้นะครับ เราจะได้มีบัญชีเปรียบเทียบให้พวกเรา ดูกันเองด้วย ไซไหมครับ แล้วถ้าเราแก้อะไร ฝ่ายเลขาก็จะปรับบัญชีเปรียบเทียบเอง ซึ่งฐานข้อมูลมีอยู่แล้ว มันจะไม่ยาก เพราะฉะนั้นหัวข้อที่ ๗ ไม่ต้องมีหรอกครับ -----

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

สุพิชชาลัย ๒๐/๑

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

เพราะฉะนั้นหัวข้อที่ ๗ ไม่ต้องมีครับ หัวข้อที่ ๗ ย้ายไปทำพร้อม กับ ๕ แล้วก็ปรับเท่านั้นครับ เพราะฉะนั้น หัวข้อที่ ๘ เราก็เริ่มต้นได้ตั้งแต่วันที่ ๒๐ เมษายน และก็ไปจบที่ ๑๙ พฤษภาคม แล้วหัวข้อที่ ๙ ก็สามารถ เริ่มตั้งแต่ ๒๐ พฤษภาคม แล้วไปจบที่ ๔ มิถุนายน ขอขอบคุณครับ

เลขานุการ : ท่านประธานครับ ฝ่ายเลขาขอชี้แจงนิดหนึ่ง ความจริงข้อที่ ๗ นี้คงเร่งทำ แบบที่ท่านรองประธานเจริญคงพูดได้ แต่ว่าถ้าเราตกลงกันแน่นอนแล้ว ๑๙ เมษายนนี้ต้องมีเวลาพิมพ์ อีกครับ อาจจะไม่ใช้ ๗ วัน แล้วก็ผมจะหารือท่านกรรมาธิการด้วย แต่ว่าอาจจะไม่ใช่ตอนนี้ว่าจะพิมพ์สักกี่ ชุด เพราะว่าได้นำหรือท่านประธาน สสร. ไปแล้วว่าเอาจังหวัดละ ๑๐,๐๐๐ ชุดได้ไหม เพราะมันจะขึ้นกับ งบประมาณ และขึ้นกับการแจกจ่ายไปด้วยนะครับ ความจริงหัวข้อ ๘ นี้ ๓๐ วันมันตายตัวนะครับ หมายเลข ๙ พวกเราขอ ๑๕ วันนี่ ผมคิดว่าไม่แน่ใจว่าพอไหมนะครับ แต่ผมคิดว่าบีบที่สุดแล้วที่เรา มากที่สุด ๑๕ วัน และให้ สสร. ให้คนเขามี ๒๕ วันนะครับ แต่ ๑๕ วันนี่ด้วยความเคารพ ผมก็ไม่แน่ใจ พวกเรา คุยกันเสร็จใหม่ นะครับ ถ้าแปรญัตติมาเยอะมาก ถ้ามีการอะไรต่าง ๆ นี้ ๑๕ วันนี่พอ ๗ วันนี้อาจจะบีบได้ ครับท่านรองประธานเจริญครับ แต่ว่าบีบอย่างไรก็แล้วแต่จะต้องมีสักกี่วันก็ไม่รู้ ฝ่ายสภาผู้แทนไม่รู้มีกี่วัน สมมุติทำร่างเสร็จ ทำเปรียบเทียบเสร็จวันที่ ๑๙ เลยนี่ ใช้เวลากี่วันเพื่อพิมพ์จังหวัดละ ๑๐,๐๐๐ ชุด ๗๖๐,๐๐๐ ชุด ดีเสียว่า ๑ ล้านชุดนะครับ จะใช้เวลากี่วัน ๓ วันหรือ ๕ วัน ๓ วันเสร็จใหม่ครับ ผมไม่รู้จะ ๓ วันตามฝ่ายเลขาก็ไม่เสร็จอยู่แล้วครับ ให้สัก ๕ วัน ผมนึกกะเวลาคร่าว ๆ เลย เลยเรียนหารือ ท่านรองเจริญว่ามันคงบีบเวลายาก แต่ที่สำคัญคือวันที่ ๑๑ ที่เราจะเริ่มในหมู่ ๑๐๐ คนนี้ ผมหารือ ท่านประธานนรนิติแล้ว ท่านบอกว่ามี ๒๕ วันนี่ ท่านคิดว่าทัน

นายเจริญ ภักดีธนากุล : ขออภัยท่านครับ ถ้าอย่างนั้นหัวข้อที่ ๗ ท่านต้องใส่ว่าพิมพ์ ไม่อย่างนั้นเดี๋ยวก็ต้องรอให้นั้นแล้วก็ไปจัดพิมพ์หลังจากหัวข้อที่ ๗ หัวข้อที่ ๗ นี้เอามารวมกับหัวข้อที่ ๕ หัวข้อที่ ๖ และก็ผมว่าหัวข้อที่ ๗ กลายเป็นจัดพิมพ์นะครับ

เลขานุการ : ฉะนั้นเวลาจะหารือท่านเจริญได้ไหมครับว่า ยืนยันวันที่ ๑๑ ได้ไหมครับ แต่ว่าจะขยับเร็วขึ้นก็ได้ถ้าเราทำเร็วขึ้น แต่ว่าจะขออนุญาตยืนยันไว้ เพราะว่ามันบีบมากครับ

ประธาน : เดี่ยวอาจารย์ธนบูลย์ ทางนี้ก่อนนะครับ ยกมือก่อนครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย : ท่านประธานครับ ผม วุฒิสาร ครับ ผมเพียงแต่ อยากสอบถามฝ่ายเลขานิดหนึ่งนะครับ คือเมื่อที่ฟังไม่ค่อยถนัดว่าพิมพ์จังหวัดละ ๑๐,๐๐๐ ชุดนี้ คือหมายถึงเพื่อวัตถุประสงค์เปรียบเทียบ หรือเพื่อวัตถุประสงค์เตรียมประชามติ

เลขานุการ : ฟังความคิดเห็นทั่วไปครับ เพราะว่าในรัฐธรรมนูญบอกกับฟัง ๑๒ องค์กร บวกกับประชาชน

คณะกรรมการการยกย่องวีรกรรมคุณ

สุพิชชาลัย ๒๐/๒

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย : คือผมเองยังตั้งคำถาม เดียวมันจะมีคำถามว่า มันขึ้นอยู่กับสาระนะครับว่าเราจะเติมอะไรเข้าไปในส่วนที่จะรับฟัง คือเราอาจจะไม่ได้ส่งทั้งฉบับ แต่ว่าเป็น การเปรียบเทียบความแตกต่างนี้ผมยังคิดว่า ๑๐,๐๐๐ ชุดนี้น้อยนะครับท่านประธานครับ ผมยังคิดว่า อย่างน้อยทุกครัวเรือนควรได้รับ คือผมไม่ทราบนะครับ เพราะมันจะเชื่อมโยงกับเรื่องประชามติครับ ท่านประธาน ในที่สุดเวลาทำประชามตินี้ คือคน ๔๒ ล้านคนโหวต พิมพ์ ๔๒ ล้านฉบับนี้ไม่ไหว ต้องคิดให้ดี นะครับเรื่องนี้ว่า มันจะเป็นการสื่อสารที่สำคัญมากตรงนี้ และผมคิดว่าถ้าไปติดเรื่องงบประมาณ ก็ต้องไป แก้ไขปัญหาเรื่องงบประมาณ ไปติดปัญหาเรื่องพิมพ์ ก็ไปแก้ไขเรื่องพิมพ์นี้ ผมคิดว่ากระบวนการที่จะส่ง ออกไปนี้ แล้วก็จะใช้สื่ออื่นอย่างไรนี้ ผมคิดว่าคือ ๑๐,๐๐๐ ชุด มันหาค่าอธิบายยากเหมือนกันนะว่าทำไม ๑๐,๐๐๐ นะครับ

คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

ปทิตตา ๒๑/๑

นายธนบุญ จิรานุวัฒน์ : ท่านประธานครับ ผมติดใจอยู่ตรงนี้นิดเดียวครับว่า คณะกรรมการการร่างจัดทำรัฐธรรมนูญและคำชี้แจงความแตกต่างทำไมทำคนเดียวล่ะครับ นั่นมัน Draft แรกเท่านั้นเอง ทำไมไม่ทำทุกครั้งล่ะครับ กฎหมายรัฐธรรมนูญไม่ได้บอกว่า ทำ Draft แรกนะครับ ลักษณะนี้ถ้ามันกำลังจะ Monopoly ความคิดหรือเปล่าครับ ต้องถามตรงนี้นะครับ ดูรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วยครับ อย่าให้มีการเขาเรียก จำกัดความคิดของประชาชน ผมเห็นด้วยกับท่านวุฒิสภานะครับว่า ต้องทำทุกครั้งเร็ว และเห็นด้วยกับคุณหมอชัชชัยด้วยว่า กรอบที่คุณหมอชัชชัยเสนอให้อันที่ ๔ นี้ ผมเห็นว่า มัน Work ครับ นี่เราอย่าลืมว่าเรากำลังทำของสำคัญให้ชาตินะครับ ในยามวิกฤติ ผมก็มีข้อติงอยู่ตรงนี้ ล่ะครับ ท่านครับ

นายอัศวิน สุมาวงศ์ : ท่านประธานครับ ผม อัศวิน สุมาวงศ์ ครับ ก็อาจจะต้องตอบ ท่านธนบุญนิดหนึ่งนะครับว่า กรอบในข้อ ๗ ที่ฝ่ายเลขานุการร่างมา ผมเข้าใจว่าเป็นกรอบที่กำหนดตาม รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ ที่ว่าเมื่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำรัฐธรรมนูญเสร็จแล้วนี้ ก็จะต้องมีการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญพร้อมกับจัดทำคำชี้แจงว่าร่างรัฐธรรมนูญที่จัดทำขึ้นใหม่นี้ต่างจากรัฐธรรมนูญ ฉบับ ๒๕๕๐ อย่างไร เพราะฉะนั้นอันนี้เป็นเรื่องฝ่ายเลขานุการกำหนดกรอบอันนี้ตามรัฐธรรมนูญโดยตรง

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ครับ ขอบพระคุณท่านประธานครับ ผมคิดว่าเราได้ โจทย์อีกข้อหนึ่งที่จะให้กรรมการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์นะครับ อันนี้ว่าจะทำอย่างไรให้ Message ไปย่อยให้กลายเป็น Message ง่าย ๆ และเข้าถึงทุกครัวเรือน ซึ่งก็ต้องไปคิด Channel ต่าง ๆ เราคิดไม่ไหว เพราะว่างานเราเองเราก็เหนื่อยมากแล้ว ต้องให้ทุกกลไกทำงานด้วยกันครับ อันนี้เป็นโจทย์ฝ่ายเลขานุการ ต้องจัดไปให้เขาช่วยทำงานนะครับ

ประธาน : เชิญท่านวิทยากรครับ

นายวิทยา งานทวี : ขอบคุณมากครับท่านประธานครับ ผมคิดว่าถ้าจะเผยแพร่ให้วิธี ง่าย ๆ และเร็วที่สุดนะครับ เผยแพร่ผ่านสื่อหนังสือพิมพ์เลยครับ เป็นประกาศ ๓ วัน ก็วันก็แล้วแต่ มันจะ ง่ายและก็ผมว่าถึงหมด

ประธาน : ผมขอสรุปอย่างนี้ก็แล้วกันครับ หลังจากที่เราได้หารือกันมาอย่างกว้างขวาง เนื่องจากว่าหลายท่านอยู่ใน สสร. ท่านก็กังวลในงานทางด้าน สสร. แต่ว่าหน้าที่ตรงนี้เป็นคณะกรรมการการร่างนะครับ ผมก็อยากจะให้เราสนใจตรงด้านนี้ให้มาก และก็โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรอบกำหนดเวลา การทำงานนี้ ซึ่งเป็นหน้าที่ของเราโดยตรง ส่วนเรื่องการทำงานประสานเกี่ยวกับทางด้าน สสร. ท่านอาจารย์ สมคิดก็จะประสานกับทางนั้นอยู่แล้วครับ แล้วก็มีหลายท่านที่อยู่ใน สสร. คงจะได้รับฟังมา นั่นเป็น อีกงานหนึ่งนะครับ งานแรกของเราที่สำคัญที่สุดในขณะนี้ก็คือว่า เราจะยอมรับในเรื่องการจัดทำตาราง กำหนดเวลามา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในร่างแรกนี้ที่จะเสร็จ ที่กำหนดเอาไว้ ในวันที่ ๑๙ เมษายน ซึ่งถ้าหาก

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

ปทิตดา ๒๑/๒

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

ว่าเราเห็นว่า เราพอที่จะเชื่อได้ว่า ในวันที่ ๑๙ เมษายน นี้ทุกสิ่งทุกอย่างของ Draft แรกมันจะเสร็จ ซึ่งมัน อาจจะเสร็จก่อนก็ได้ แต่ไม่น่าจะเกินวันที่ ๑๙ แล้วหลังจากนั้นนี่นะครับ มันไปปรับรูปกระบวนการของมันได้ เมื่อกี้ในขั้นตอนนี้เราขอให้พิจารณาว่า เราจะยอมรับอันนี้ได้ไหมว่า ที่เลขานุการเขาทำมานั้นนะทำต่อไป ตามโปรแกรม ให้ตามตารางอันนี้ แล้วก็จนถึงวันที่ ๑๙ ถ้ามันขึ้นมาได้เร็วขึ้นอย่างที่ท่านปลัดจัญญ์ว่ามันก็ได้นะครับ

เลขานุการ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตเสริมท่านประธานสั้น ๆ นิดเดียวว่า ท่านกรรมการหลายท่านได้เสนอให้ปรับหัวข้อ ๔ กับข้อ ๖ มีเรื่องรับฟังความเห็นอย่างเป็นทางการด้วยความจริงการรับฟังความเห็นของรัฐรับตลอดอยู่แล้วนะครับ แต่ว่า ๔ กับ ๖ ไปเพิ่ม และก็ในหัวข้อ ๗ ซึ่งผลิตเผยแพร่ผมก็รับไปดำเนินการนะครับ จะปรับแก้ตามที่ท่านกรรมการหลายท่านแนะนำ แต่ว่า ขออนุญาตเป็นมติว่าเราจะยื่นวันที่ ๑๙ เมษายน เป็นวันที่เราส่งร่างให้ สสร. กับวันที่ ๑๑ นะครับ เป็น ๒ วัน ๑๑ มิถุนายน ขอเป็นมติแล้วกันครับ ท่านประธานครับ ส่วนจะขยับขยายเวลาให้มันดีขึ้นกว่าเดิมคงไม่เป็นไร

ประธาน : ขอที่ประชุมตกลงตามที่อาจารย์สมคิดได้เรียนชี้แจงนะครับ ก็ยอมรับในวันที่ ๑๙ เมษายน ๑๑ มิถุนายน ด้วยใช่ไหมครับ

คณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญ

สันทนา ๒๒/๑

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

เลขานุการ : ผมจะได้บันทึกให้ตรงครับ คือวันที่ ๑๐ มิถุนายน เราส่งวันที่ ๑๑ ทาง สสร. เขาเริ่มนะครับ อย่างนั้นเราส่งวันที่ ๑๐ ครับ Draft แรก เราส่ง ๑๙ เมษายน Draft ที่ ๒ เราส่งวันที่ ๑๐ มิถุนายน

ประธาน : อย่างนั้น ๓.๑ ผ่านไปนะครับ มา ๓.๒ ครับ การตั้งคณะกรรมการขอเชิญท่านเลขาครับ

เลขานุการ : ท่านประธานครับ ผมเลขานะครับ ขออนุญาตเรียนว่าเมื่อคราวที่แล้ว มีท่านหลายท่านได้อภิปรายในประเด็นว่าอยากจะตั้งคณะทำงานชุดเล็กที่เรียกว่าอนุกรรมการนะครับ มีทั้งหมด ๓ ชุดด้วยกัน อาจจะมากกว่านี้ก็ได้ ฝ่ายเลขาเขาทำเป็นดึกตาคะครับ พร้อมทั้งชื่อของคนที่ย้าย เลขาคิดว่าอาจจะไปร่วมด้วยในการทำงาน โดยถ้าท่านกรรมการท่านไหนเห็นว่าท่านประสงค์จะร่วมในกรรมการในชุดอื่นด้วย ก็ขอความกรุณาให้ชื่อฝ่ายเลขาด้วย แต่ขออนุญาตเรียนว่า อยากให้เป็นชุดเล็ก ๆ นะครับ เพราะอย่างไรก็แล้วแต่เราคงทำงานร่วมกันทั้งหมดอยู่แล้ว แต่แบ่งงานกันไปทำในกลุ่มย่อย ๆ แล้วก็มีบางส่วนจะเป็นฝ่ายกฤษฎีกากับฝ่ายนักวิชาการนะครับที่เข้ามาช่วยเราทำงานด้วย ก็ขออนุญาตเรียนว่า

กลุ่มที่ ๑ ในเรื่องสิทธิเสรีภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนและการปกครองท้องถิ่นนั้น ก็จะขออนุญาตเสนอว่า เอาท่านรองประธาน ๓ ท่านนะครับ ยกเว้นท่านรองประธานคนที่หนึ่ง มาเป็นประธาน ท่านแรกในฝ่ายนี้จะมีท่านอาจารย์วิชา มหาคุณ เป็นประธาน มีท่านมานิจ สุขสมจิตร อาจารย์วุฒิสภา ตันไชย ท่านเดชอุดม ไกรฤทธิ มีอาจารย์ดอกเตอร์เอกบุญ วงศ์สวัสดิ์กุล ซึ่งเป็นนักวิชาการ มีคุณปกรณ์ นิลประพันธ์ ซึ่งมาจากกฤษฎีกา ผมทราบว่าท่านชูชัยจะขออนุญาตสับเปลี่ยนตำแหน่งประธานกับท่านวิชานะครับ ขอท่านวิชาไปอยู่ชุดที่ ๓ แต่ขออนุญาตอ่านชื่อไปตามนี้ก่อนนะครับ

กลุ่มที่ ๒ สถาบันการเมืองนะครับ ก็มีท่านรองจรัญ ภักดีธนากุล เป็นประธาน ท่านอาจารย์ นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ ท่านไพโรจน์ พรหมสาส์น ท่านปกรณ์ ปรียากกร ท่านพิสิฐ ลีธรรม แล้วก็มีฝ่ายกฤษฎีกา คุณธนวัฒน์ สังข์ทอง

กลุ่มที่ ๓ องค์กรตรวจสอบและศาล มีท่านชูชัย ศุภวงศ์ ซึ่งสลับกับท่านวิชาแล้ว ท่านคมสัน โพธิ์คง ท่านอาจารย์ธิตินันท์ เชื้อบุญชัย ท่านไพบูลย์ วราหะไพฑูรย์ และอาจารย์ดอกเตอร์ อุดมรัตน์ อมฤต นักวิชาการ มีท่านคุณวรรณชัย บุญบำรุง ซึ่งเป็นฝ่ายกฤษฎีกาอยู่ในชุดด้วย

ผมเรียนสั้น ๆ นิดเดียวว่าตามกรอบการทำงานที่ฝ่ายเลขาได้เสนอไปในวาระ ๓.๑ นั้น ฝ่ายท่านรองเลขาอัคร จารุจินดา ท่านได้ระดมคนกฤษฎีกามาประมาณ ๑๐ คน มาช่วยงานทั้งหมด ผมได้หารือท่านว่าคณะกรรมการชุดเล็ก ๆ นี้จะไปร่างกฎหมายให้ด้วยเลยหรือเปล่า ท่านอัคร

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

สันตนา ๒๒/๒

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

ก็บอกอย่างไม่จำเป็น เพียงแต่ชุดเล็กถ้าเป็นไปได้ขอให้กำหนดรายละเอียดมา แล้วฝ่ายเลขาฯ จะไปร่างให้ แต่ว่าถ้าท่านร่างให้ด้วยก็ไม่มีปัญหาอะไร แต่ขอว่าอาจจะมีด้วยกัน ๓ ชุด ก็คงขอหลักการ ๒ - ๓ เรื่องครับ ท่านประธานครับ

เรื่องที่ ๑ คือเราจะมี ๓ ชุดอย่างไรหรือไม่

เรื่องที่ ๒ คือว่าจะมีท่านกรรมการท่านไหนอยากจะร่วมในชุดไหนอย่างไรบ้างนะครับ

เพิ่มเติม ก็ขออนุญาตเป็น ๒ ประเด็นครับ เพื่อหารือในวาระ ๓.๒ ครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ผม สุพจน์ ไข่มุกด์ ผมอยู่ในกลุ่มที่ ๑ สิทธิเสรีภาพ การมีส่วนร่วมของประชาชนและการปกครองส่วนท้องถิ่น ผมดูในรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๔๐ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยมีประมาณ ๔๐ มาตรา แล้วมาดูหมวด ๕ ของหน้าที่ชนชาวไทยมีอยู่ ๕ มาตรา เท่านั้นเอง เราจะเห็นว่าความแตกต่างมันมีมากเหลือเกิน เราอาจจะสลักเสรีภาพอยู่แล้วนะครับ แต่ว่าหน้าที่ของปวงชนชาวไทยไม่ค่อยได้พูดถึงเลย ผมดูตามประเทศต่าง ๆ ที่ผมเคยประจำมา ทุกคนเขาจะพูดถึงหน้าที่ก่อนเสรีภาพ สิทธิเสรีภาพของเรามากเหลือเกิน แต่ว่าหน้าที่เราไม่ค่อยจะพูดถึงเลย ผมอยากจะเสนอว่ามีทางไหนที่เราจะเพิ่มคำว่า หน้าที่ของชุมชนชาวไทย เพิ่มไปในสิทธิเสรีภาพด้วย สิทธิเสรีภาพมันควรจะมาคู่กับหน้าที่ด้วย หน้าที่ของเรารู้สึกว่าจะน้อยลงไป -----

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

พัชรี ๒๓/๑

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

ทั้งที่จริงแล้วหน้าที่เราควรจะต้องแบ่งแยกไปว่าชุมชนแต่ละชุมชน คนไทยแต่ละคนมีหน้าที่อะไร ควบคู่ไปกับเสรีภาพด้วย สิทธิด้วยนะครับ ขอตั้งข้อสังเกตด้วยครับ ถ้าเราสามารถที่จะเพิ่มสิทธิหน้าที่และเสรีภาพลงไปในะครับ มันจะชัดเจนขึ้น แล้วก็จะได้ตระหนักว่าคนไทยมีหน้าที่ควบคู่ไปกับสิทธิด้วยนะครับ ขอขอบคุณครับ

เลขานุการ : ผมชี้แจงสั้น ๆ นิดเดียวได้ไหมครับ ฝ่ายเลขาครับ คือกลุ่มที่ ๑ นอกจากดูสิทธิเสรีภาพ การมีส่วนร่วมและการปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นการตั้งชื่อกลุ่มนะครับ แต่ว่ากลุ่มนี้มาจะดูไปถึงเรื่องหน้าที่ด้วย และเรื่องแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐด้วยนะครับ จะฝากไปอีก ๒ เรื่องดูด้วยนะครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ขออนุญาต ผมขอเข้าร่วมในกลุ่มนี้ด้วยครับ ขออนุญาตเต็มชื่อผมไปด้วยครับ

ประธาน : เชิญท่านสดศรีครับ แล้วก็ติดต่อด้วยท่านวิทยานะครับ

นางสดศรี สัตยธรรม : กราบเรียนท่านประธาน ดิฉัน สดศรี สัตยธรรม ค่ะ เท่าที่ดูแล้ว

ทั้ง ๒ กลุ่มนี้ยังไม่มีองค์กรอิสระเลยนะคะ รัฐธรรมนูญที่ผ่านมาจะพูดถึงเรื่ององค์กรอิสระ อยากรวมกลุ่มในส่วนองค์กรอิสระขึ้นมาด้วย เช่น กกต. ศาลรัฐธรรมนูญ แล้วก็ตรวจเงินแผ่นดินอะไรเหล่านี้ควรจะแยกออกมาจากกลุ่มที่ ๓ ค่ะ

เลขานุการ : ผม เลขาครับท่านประธาน ผมขอชี้แจงสั้น ๆ ว่าจะอยู่ในกลุ่มที่ ๓ องค์กรตรวจสอบและศาลด้วยนะครับ น่าจะเป็นกลุ่มเดียวกัน แล้วก็เดิมทีขออนุญาตกราบเรียนด้วยความเคารพ ท่านวิชาด้วยนะครับว่า จับท่านวิชาไปอยู่ชุดที่ ๑ เรื่องสิทธิเสรีภาพ ไม่จับท่านมาอยู่ องค์กรตรวจสอบและศาล เพราะว่าท่านอยู่ฝ่ายตรวจสอบและศาลอยู่แล้ว ถ้าท่านไปอยู่นั่งตรงนั้น คนก็จะไม่ค่อยกล้าพูดว่าจะปรับปรุง ป.ป.ช. อย่างไร จะปรับปรุงศาลอย่างไรบ้าง หลักการรู้สึกจะเป็นอย่างนั้นะครับ ยังอยากให้ท่านชู้ชู้กับท่านวิทยานะครับว่า ถ้าเป็นไปได้อยากจะให้ท่านชู้ชู้ อยู่กลุ่มที่ ๓ ถ้าท่านวิชาไปอยู่กลุ่มที่ ๑ ให้น้อย เพราะว่าท่านประธานละครับ แล้วก็ไปดูเนื้ออะไรต่าง ๆ แต่ว่าถ้าเอาคนที่อยู่ในองค์กรนั้นไปนั่งในกลุ่มนั้นนะครับ คนอื่น ๆ ก็อภิปรายลำบากครับ ผมอยากปรับปรุง ป.ป.ช. ก็ปรับปรุงไม่ได้ ผมอยากปฏิรูปศาลก็ทำอะไรไม่ได้เลย อะไรอย่างนี้เป็นต้นนะครับ อยากขออนุญาตเป็นอย่างนั้นครับ

นายวิทยา งานทวี : ขออนุญาตครับ ท่านประธานครับ ผม วิทยา งานทวี นะครับ ขออนุญาตหารือนะครับว่าที่เรามายกเว้นรัฐธรรมนูญเรื่องนี้เราทำเพื่อวัตถุประสงค์อะไร ถ้าหากว่าเราต้องการเพื่อประชาชนให้ประชาชนได้รับสิ่งที่ดีที่สุดนี้ะครับ ผมก็กราบเรียนว่าผมได้มีเอกสาร ๖ แผ่น ที่ได้ส่งให้คณะกรรมการทุกท่านเพื่อได้ศึกษา ผมขออนุญาตคร่าว ๆ นะครับ ในฐานะผมเองเป็นผู้ที่ใช้บริการของรัฐ แล้วก็ที่ผ่านมาก็ก็รู้สึกว่าจะไม่ค่อยจะประทับใจแล้วก็รู้สึกเสียดาย แล้วก็ที่ผ่านมามีอยู่นอกวง

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

พัชรี ๒๓/๒

แล้วนั่งดูการเล่นของภาคต่าง ๆ ที่ผ่านมา จนทีวนี้ก็ด้วยความตั้งใจที่เข้ามาเพื่อให้มันเกิดความชอบธรรม และให้เกิดประสิทธิภาพที่แท้จริง และให้เกิดประโยชน์สูงสุด หรืออย่างน้อยให้เกิดประโยชน์ที่ควรจะเป็นกับ ประชาชนนะครับ ก็เลยคิดว่าสิ่งสำคัญที่สุดก็คือว่าปัจจุบันนี้ถ้าการแก้รัฐธรรมนูญ ถ้าแก้ที่แค่มาตรา หรือสิ่งที่กำลังทำอยู่ ผมไม่คิดว่ารัฐธรรมนูญฉบับที่ ๑๘ นี้ จะสามารถแก้ปัญหาทั้งหมดได้ เพราะว่า รัฐธรรมนูญปีที่ผ่านมาตั้งใจเพื่อจะให้รัฐบาลเข้มแข็ง แล้วก็พยายามให้มีการตรวจสอบที่ดี แต่ความเข้มแข็ง นั้นมันก็เป็นสิ่งที่ดี แต่ถ้าเป็นการเสถียรก็เพราะเราไม่สามารถแก่มนุษย์ให้มันเปลี่ยนจากสิ่งที่ดีควรจะเป็น อันนี้เป็นนิสัยของปกติอยู่แล้ว ท่านประธานก็ทราบได้ว่าได้คิดว่าทุกอย่างมันดี แต่คนเราสุดท้าย พอถึงเวลาพอมีอำนาจเข้าไปมากก็เข้าข้างตัวเองตลอดว่ามันจะเป็นอย่างโน้นอย่างนี้ เพราะฉะนั้น ผมอยากจะหารื้อว่าในประเด็นที่อนุกรรมการที่ตั้งไว้ นะครับ ใน ๓ ข้อนั้น ผมอยากจะเห็นเรื่องของการ กระจายอำนาจที่ชัดเจนเสียก่อน ก่อนที่เราจะพูด เพราะฉะนั้นในส่วนหนึ่งที่เราเห็นอยู่ก็คือว่าประสิทธิภาพ ของงานมันจะมีปัญหาอยู่ตลอดเวลา เพราะทุกอย่างรออยู่ที่ส่วนกลาง อันนี้ประเด็นที่ผมอยากจะให้ดูคือ แผ่นที่ ๒ นะครับ นี่คือโครงสร้างที่เป็นอยู่ของปัจจุบันนะครับ ทุกอย่างจะต้องผ่านจากส่วนกลางลงไป สู่ข้างล่าง แล้วก็บอกว่าเรามีการกระจายแล้วให้ อบจ. อบต. มีส่วนของการกระจายอำนาจ ด้วยข้อเท็จจริง ก็ไม่ใช่ นะครับ มันไม่ได้แก้ปัญหาหลายอย่างที่ประชาชนต้องการ แล้วก็ อบจ. อบต. จริง ๆ แล้วคือ เป็นการไปให้เขาใช้งบประมาณเท่านั้นเอง ไปสร้างสาธารณูปโภคอะไรต่าง ๆ ซึ่งมันผิดที่จะทำให้ประชาชน เข้มแข็ง -----

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สายชล ๒๔/๑

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

แล้วเราก็ไปกล่าวหาว่าท้องถิ่นไม่มีศักยภาพด้วยการไปมองว่าเป็นการทุจริตหรืออะไรต่าง ๆ แต่จริง ๆ เราไม่ได้มอบภารกิจที่เขาจะต้องทำให้มันเบ็ดเสร็จ เพราะฉะนั้นจริง ๆ ด้วยการบริหารจัดการจากประสบการณ์ไม่ว่าจะที่ไหนก็แล้วแต่ ด้วยงบประมาณที่จำกัดมันต้องทำอะไรหลายอย่างควบคู่ไปเพื่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผล แต่ปัจจุบันนี้มันไม่ใช่อย่างนั้น เพราะฉะนั้น อบต. กิ่ง อบจ. กิ่ง ร้อยอย่างเดียวคือ ใช้งบประมาณแล้วก็มาใช้เพื่อสร้างสิ่งโน้นสิ่งนี้ ซึ่งเป็นเรื่องที่เป็นหน้าที่ที่เรามอบหมายด้วยซ้ำที่ผ่านมา ก็อยากจะทราบเรียนว่า ถ้าจะทำให้มีประสิทธิภาพจริง ๆ ผมก็ยังคิดว่าต้องให้จังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบให้ได้เต็มตัว จังหวัดนี้มีกลไกอะไรต่าง ๆ พอสมควร ถ้าเหมือนการกระจายอำนาจที่ผ่านมาก็ต้องถือว่าส่วนกลางก็คือพ่อแม่ จังหวัดคือลูก แต่ที่ผ่านมาพอกระจายนี้ไม่ให้ลูกกลับไปให้หลานกับเหลน หลานกับเหลนนี้ยังไม่มีวุฒิภาวะหรือความพร้อมอะไรต่าง ๆ นี้พอ แต่จังหวัดมีความพร้อมทุกอย่างที่จะดำเนินการหลาย ๆ สิ่งหลายอย่างได้ ก็ทราบเรียนว่าอยากเห็นโครงสร้างตรงนี้ชัดเจนเสียก่อน ซึ่งท่านอาจจะเห็นด้วยไม่เห็นด้วยตอนนี้ผมยังไม่แน่ แต่ผมขอให้มีอนุกรรมการชุดที่ ๔ เกี่ยวกับเรื่องของการกระจายอำนาจเพื่อที่จะได้มีการปรับปรุงอะไรที่เหมาะสมซึ่งอันนี้ผมก็ไม่สามารถที่จะพูดคนเดียว แต่ผมอยากจะขอเสนอว่านี่เป็นสาระสำคัญที่อยากจะเห็นความเปลี่ยนแปลง ถ้าเราจะร่างรัฐธรรมนูญเพื่อประชาชน ก็ต้องให้ประชาชนได้ความเปลี่ยนแปลงและได้สิ่งที่ดีควรจะเป็น ก็ขออนุญาตหาหรือว่า ข้อ ๔ อาจจะดีและอันที่ ๕ ที่ท่านจรัญได้เสนอในเรื่องของจริยธรรมของนักการเมือง ผมก็คิดว่าอันนี้ก็เป็นเรื่องสาระสำคัญที่ดีควรจะมีอีกประเด็นหนึ่ง ขออนุญาตเสนอตรงนี้ครับ

ประธาน : ท่านวิทยากรครับ ถ้าสมมุติว่าเนื้อหาที่ท่านพูดมันเป็นรายละเอียดมากเลย ที่นี้เพียงแต่ที่ท่านอยากจะขอตั้งอีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มเกี่ยวกับการกระจายอำนาจใช้ใหม่ครับ ในการกระจายอำนาจมันก็มีหลายเรื่องรวมไปถึงเรื่องที่อยู่ในข้อ ๓.๓ นี้แหละครับ แนวทางในการจัดทำรัฐธรรมนูญแต่ว่ามันอาจจะไม่ชัดเจนเท่าที่เราแยกกลุ่มออกมา เพราะฉะนั้นในกรณีอันนี้เป็นข้อเสนอของท่านนะครับ ถ้าหากว่าท่านคิดว่าควรจะมีอีกกลุ่มหนึ่งก็แล้วแต่ที่ประชุมจะพิจารณานะครับ แต่อย่างไรก็ตามสำหรับท่านที่จะขอแสดงความเห็นเมื่อสักครู่ท่านเลขานุการก็จดชื่อไว้ นะครับ สำหรับท่านที่ยกมือตามลำดับ ผมก็ขอตามลำดับที่ท่านเลขานุการส่งมาให้ผมคือ มีท่านประพันธ์ ท่านพิสิฐ ท่านปกรณ์ ท่านนครินทร์ อาจารย์เกริกเกียรติด้วยนะครับ ก็ขอเชิญครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม ประพันธ์ นัยโกวิท นะครับ ในเอกสารประกอบการพิจารณาในหัวข้ออื่น ๆ นี้ นะครับ ในข้อ ๑. ควรแก้ไขรัฐธรรมนูญให้ง่ายขึ้น และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไข เรื่องนี้ดีมากเลยครับ ควรจะต้องอยู่ในกลุ่มไหนนะ เพราะว่าคือรัฐธรรมนูญที่เรายกวันนี้ นะครับ จะยกร่างตัวอย่างไหน นะครับ ๔๐ เปอร์เซนต์ คนชอบ นะครับ อีก ๒๐ เปอร์เซนต์ คนไม่ชอบ นะครับ โอกาสที่เขาจะโหวตไม่เห็นชอบก็มีเยอะ นะครับ คือถ้าหากว่า

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

สายชล ๒๔/๒

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

เรามีการบัญญัติการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้ง่ายขึ้นและให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขโดยตรงเลย
นี่นะครับ ในกรณีที่การแก้ไขรัฐธรรมนูญตามช่องทางปกติไม่สามารถทำได้นะครับ ซึ่งจากที่เดิมต้องเสนอ
ผ่าน ครม. ผ่าน ส.ส. ๑ ใน ๕ ใช้เสียงกึ่งหนึ่งนะครับ ซึ่งมันเป็นไปถ้าหากว่าใครมีเสียงข้างมาก ๓๕๑ เสียง
ในสภาอยากให้อีกก็แก้ได้ ไม่อยากให้อีกก็แก้ไม่ได้ ถ้าหากว่าในกรณีที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ
แก้ไขได้ให้มีโอกาสประชาชนด้วยนี่นะครับ มันก็จะเป็นประโยชน์ เวลาเราชี้แจงก็จะง่าย หมายความว่า
ถ้ายังไม่ชอบใจฉบับนี้นะ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ก็ยังมีโอกาสแก้ได้ อย่างเช่นประชาชน ๕๐,๐๐๐ ชื่อ เข้าชื่อ
ให้ ส.ส. ๑ ใน ๕ รับรองแล้วส่ง กกต. ทำประชามติ แก้ไขนี่นะครับ ลักษณะอะไรทำนองนี้ก็จะมีประโยชน์
ไม่ทราบว่ามีในอื่น ๆ อันนี้จะอยู่ในคณะไหนครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

นิวรา ๒๕/๑

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

เลขานุการ : อื่น ๆ นี้ฝ่ายเลขานุการจะรับไปดูครับ หรือว่าถ้ามีใครคิดว่าจะไปทำอะไร โดยตรง แต่ว่ายังไม่ใช่เรื่องใหญ่มาก มันเป็นเรื่องย่อย ๆ ครับ ท่านประธานครับ ฝ่ายเลขานุการนั้นไป

ประธาน : เชิญครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : อีกนิดหนึ่ง ต่ออีกนิดหนึ่ง คือถึงแม้ว่าจะแบ่งเป็นกลุ่มอย่างนี้ แล้วนี้ อย่างที่ผมได้กราบเรียนเมื่อวานนี้ ผมคิดว่ากรรมการทุกท่าน ผมคิดว่าแต่ละท่านมีข้อมูลนะครับ ถึงแม้ว่าท่านจะไม่ได้อยู่ในชุดนี้ หรือว่าอยู่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งก็คงไม่ตัดสินใจที่จะเสนอให้ใช้ใหม่ครับ รวมทั้งเพื่อนสมาชิกที่ฝากมานี้ก็ไม่ตัดสินใจนะครับ ขอขอบคุณครับ ท่านเลขานุการยืนยันใช้ใหม่ครับ

เลขานุการ : ครับ ท่านครับ ยืนยันครับ ความจริงท่านอาจจะไม่ต้องใส่ชื่อก็ได้ แต่ว่าผมขออนุญาตว่าอนุกรรมการคงอนุญาตให้พวกเราทุกคนไปนั่งฟัง หรือนั่งอภิปรายได้อยู่แล้ว เพียงแต่ว่าพอตั้งเป็นอนุกรรมการ แปลว่าคงต้องประชุมกันบ่อย ๆ ไปเรื่อย ๆ นะครับ แค่นั้นเอง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ถ้าอย่างนั้นขออนุญาตอยู่ในกลุ่ม ๒ นะครับ สถาบันการเมือง เพราะมันจะต้องเกี่ยวกับการเลือก ส.ส.

ประธาน : ต่อไปก็ขอเชิญท่านพิสิฐและท่านปกรณ์

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม : กราบเรียนท่านประธานครับ กระผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ครับ ผมขออนุญาตสนับสนุนข้อเสนอของท่านเลขานุการที่ให้มีการแยกกลุ่มย่อย เพื่อจะได้ไปตีประเด็นให้แตก แล้วก็ดูว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้เราควรแก้ไขในเรื่องหลัก ๆ อย่างไหนบ้าง แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากเวลาเรามีจำกัด แล้วผมก็คิดว่ามีหลายหัวข้อที่เป็นข้อกังขาของสังคม แล้วก็ในที่ประชุมแห่งนี้หลายท่านก็ได้กล่าวไปแล้ว โดยเฉพาะที่ท่านวิฑูยาได้พูดถึงเรื่องของการปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งผมมองในแง่กลับด้วยว่า ถ้าหากการมองเฉพาะการกระจายอำนาจให้มากขึ้นมันอาจจะไม่สมบูรณ์ อาจจะไม่ต้องนึก อาจจะต้องมองในเรื่องของการตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย เหล่านี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นในหลักการ ผมอยากจะขออนุญาตท่านประธานให้ความเห็นชอบก่อนนะครับว่า เราสมควรที่จะต้องขยายจำนวนของกลุ่มย่อยให้มากขึ้นหรือไม่ ผมยังเห็นว่ายังมีอีกหลายเรื่องที่น่าจะมีกลุ่มย่อยขึ้นมาได้อีก ตัวอย่างเช่น เรื่องขององค์กรตรวจสอบและศาลนี้ครับที่ไปปนกับเรื่องขององค์กรอิสระนี้ ผมยังเห็นว่าเรื่ององค์กรตรวจสอบและศาลน่าจะแยกออกจากองค์กรอิสระ เพราะมีองค์กรอิสระอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ศาลอีกหลายเรื่องด้วยกันที่ควรแก้การมาตกกัน คิดกันว่าสมควรจะมีหรือไม่มีหรือไม่ แยกออกมาจากเรื่องของศาล แล้วก็เรื่องของประเด็นสถาบันการเมืองที่เขียนในนี้ยังเอาเรื่องของ ส.ส. ส.ว. เรื่องของสภามาปนกับเรื่องของฝ่ายบริหาร ซึ่งผมเชื่อว่าเรื่องของ ส.ส. ส.ว. หรือสภานี้ยังมีเรื่องของเขาเองมากมาย น่าจะแยกออกจากเรื่องของฝ่ายบริหารที่เป็นเรื่องของนายกรัฐมนตรี เรื่องของแนวนโยบายแห่งรัฐ เรื่องของจริยธรรม เรื่องของการที่จะต้องมีการกำหนดเรื่องต่าง ๆ ในการทำงานของ ครม. เป็นต้น ซึ่งถ้าหากเอาตามนี้ ก็จะมีกลุ่มย่อย

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

นิรรา ๒๕/๒

ได้ตั้ง ๖ กลุ่ม เพื่อจะได้แยกกันไปดู แล้วจะได้เอาประเด็นเหล่านี้ตีให้แตก เพื่อจะได้นำมากำหนดกรอบต่อไป ขอขอบคุณมากครับ

เลขานุการ : ท่านประธาน ผมชี้แจงสั้น ๆ ได้ไหมครับ คือที่ผมจับการปกครองท้องถิ่นไปรวมกับเรื่องสิทธิเสรีภาพ เพราะคิดว่าเรื่องการปกครองท้องถิ่นคือสิทธิเสรีภาพทางการเมืองของคนในท้องถิ่นประเภทหนึ่ง อันนี้ประการที่ ๑

ประการที่ ๒ ๒ เรื่องนี้จะสัมพันธ์กันครับ อย่างน้อยมีประเด็น ๆ หนึ่งที่เป็นประเด็นที่จะต้องร่างรัฐธรรมนูญและเกี่ยวข้องแน่ ๆ คือเรื่องการศึกษา ซึ่งควรจะเขียนในหมวดสิทธิเสรีภาพ ในขณะที่เดียวกันก็เขียนอยู่ในหมวดการปกครองท้องถิ่นด้วย แล้วถ้าแยกกลุ่มก็จะมีปัญหาว่าเรื่องเหล่านี้เวลาต่างฝ่ายต่างเขียนมันไม่ตรงกันเลย ฝ่ายที่เขียนเรื่องสิทธิเสรีภาพก็อาจจะเขียนให้กระทรวงไปจัดการศึกษาได้ ฝ่ายที่เขียนเรื่องท้องถิ่นก็ไปเขียนให้ท้องถิ่นจัดการศึกษาได้ แล้วก็จะตีกัน ความจริงอยากหารี้อ่าถ้าแบ่งกันในกลุ่มย่อยข้างในน่าจะดี นี่ประเด็นแรกในกลุ่มที่ ๑ ประเด็นที่ ๒ เรื่องสถาบันการเมืองที่จับฝ่ายบริหารกับฝ่ายนิติบัญญัติมารวมกัน เพราะว่าในระบบรัฐสภาสองฝ่ายนี้เป็นฝ่ายที่สัมพันธ์กันใกล้ชิด ถ้ามองฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ฝ่ายสภาก็ไปร่างฝ่ายสภา ฝ่ายบริหารก็ไปร่างฝ่ายบริหารนี้ผมเกรงว่าจะมีปัญหาว่า มันไม่ Matching กันนะครับ และจะมีปัญหาขัดแย้งกัน

เรื่องสุดท้าย กลุ่มที่ ๓ เรื่ององค์กรตรวจสอบและศาล ความจริงศาลก็เป็นองค์กรตรวจสอบชนิดหนึ่งครับ และก๊อบทบาทศาลรัฐธรรมนูญ ศาลปกครอง ศาลยุติธรรมนี้มีบทบาทในการตรวจสอบฝ่ายบริหารมาโดยตลอด เพียงแต่ว่าผมไม่อยากจะเรียกว่าศาลเป็นองค์กรตรวจสอบเท่านั้น เพราะว่าศาลหลายคนก็ตะขิดตะขวงใจว่าตัวเองไม่ใช่องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ แต่จริง ๆ ตั้งใจว่าหมายถึงองค์กรตรวจสอบทั้งระบบ ทั้ง ป.ป.ช. ทั้ง คตง. ทั้งผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ เป็น ๓ กลุ่มที่ผมคิดว่าอาจจะต้องมองไปด้วยกัน แต่ว่าคงไม่ติดใจที่จะไปแบ่งกลุ่มย่อยนะครับว่าถ้า ๖ คน ๗ คน ๘ คน แล้วท้ายที่สุดมารวมกันดูนี้ผมคิดว่าน่าจะดี ขออนุญาตเรียนชี้แจง

ประธาน : เชิญท่านปรกรณ์ครับ

คณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

สติมา ๒๖/๑

นายปกรณ์ ปรียากร : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม ปกรณ์ ปรียากร ความจริงอยากจะสนับสนุนความคิดของท่านเลขานุการนะครับ เพียงแต่ว่าบังเอิญเราเอาเอกสาร ๒ ส่วนมาแยกกันเสีย มันก็เลยทำให้มองไม่เห็นภาพรวม ความจริงแล้วเอกสารในระเบียบวาระที่ ๓.๒ กับ ๓.๓ มันน่าจะเป็นวาระเดียวกัน ทีนี้เพราะว่าในวาระที่ ๓.๒ ๓.๓ มันเป็นคำอธิบายของการทำงานซึ่งกันและกัน ผมยังมีความคิดว่าถ้าเราไปแยกกลุ่มย่อยมากการบูรณาการเนื้อหาและโครงสร้างของความสัมพันธ์มันจะเกิดโกลาหลอยู่พอสมควร ความจริงแล้วสิ่งที่เราพูดกันโดยส่วนใหญ่ เมื่อวานนี้อาจารย์นครินทร์ได้พูดถึงเรื่องปรัชญาของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ซึ่งหลายคนก็คงจะเห็นด้วยชัดเจนว่าเราต้องกำหนดทิศทางของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ว่าปรัชญาของการปกครองประเทศไทยในอนาคตเรามีความเป็นไทยโดยสมบูรณ์นี่นะครับ แล้วก็เราเป็นรัฐเดี่ยว เป็นระบบรัฐสภา มีการกระจายอำนาจ คือการกระจายอำนาจไม่ควรจะไปแยกเป็นหมวดอิสระ เพราะการกระจายอำนาจมันต้องอยู่ควบคู่กับการทำงานทุกด้าน เพราะไม่เช่นนั้นแล้วมันจะไม่รู้ว่าจะไปแขวนอยู่ตรงไหนนะครับ ในกรณีนี้ แต่ถ้าเรามาดูในประเด็นที่เลขานุการได้แยกไว้ก็จะเห็นว่ามันจะมีลักษณะที่จะเชื่อมโยงกันในเรื่องเหล่านี้ได้ดีพอสมควร ส่วนในแต่ละกลุ่มตรงนี้นะครับ เราจะแยกเป็นกลุ่มย่อยเพื่อจะทำให้การทำงานเร็วขึ้นแต่ถ้าไม่ทำให้ปรัชญามันจะเสียไป มีฉะนั้นแล้วถ้าเราแยกกลุ่มย่อยมาก ๆ ทำยที่สุดทั้งหมดทุกกลุ่มไม่ได้คำนึงถึงปรัชญาร่วมกันนี้นะครับ มันก็จะทำให้เกิดปัญหากันไปใหญ่เลย ความจริงแล้วตัวปรัชญาผมสนับสนุนให้อาจารย์นครินทร์อยากให้อภิปรายเพิ่มสักนิดหนึ่งด้วยซ้ำไปว่า ในรัฐธรรมนูญหลาย ๆ ครั้งที่ผ่านมาบางทีมันเซวไปเซวมาจนกระทั่งฉบับสุดท้ายมันถึงขนาดว่าเกิดความรู้สึกหลาย ๆ อย่าง แม้แต่คำว่า องค์การอิสระ ผมก็ไม่เคยมีความรู้สึกมันจะดีนัก แล้วมันจะอิสระไปถึงไหน แล้วมันจะมาอย่างไร แล้วมันจะอยู่อย่างไร มันจะแขวนอยู่ตรงไหน แล้วมันจะถูกตรวจสอบอย่างไรนะครับ เพราะฉะนั้นในกรณีอย่างนี้มันก็จะทำให้เกิดภาวะของการที่จะพิจารณาร่วมกันได้อยู่พอสมควร อย่างเช่นเราอาจจะในที่ประชุมของสภาร่างในการรับฟังความเห็นทั่วไปนะครับ เขาระบุด้วยซ้ำไปว่าอยากให้เรากำหนดไว้ในแนวนโยบายแห่งรัฐ ซึ่งถือว่าเป็นปรัชญาของการพัฒนาประเทศ ในเรื่องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงหรือไม่ เช่นนี้เป็นต้น รวมทั้งแน่นอนเรายังคงไว้ซึ่งความเป็นระบบประชาธิปไตยของเราเป็นระบบเฉพาะที่แตกต่าง และเป็นความภาคภูมิใจที่จะเป็นระบบประชาธิปไตยที่จะมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและเป็นตัวแบบที่สำคัญของการพัฒนาประเทศด้วยซ้ำไป ตรงนี้เป็นปรัชญาที่ตรงกัน เพราะฉะนั้นในเรื่องการกระจายอำนาจที่คุณวิทยาเป็นห่วง ผมคิดว่ามันก็คงไม่น่าเป็นห่วงมาก เพราะว่ามันจะมีเรื่องที่จะสอดประสานกันทั้งหมด ไม่อย่างนั้นแล้วมันจะทำให้ตัวความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันการเมือง โครงสร้าง อำนาจของรัฐ ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

สถิติมา ๒๖/๒

ส่วนท้องถิ่น มันจะมีความสัมพันธ์กันในทำนองเช่นใด แล้วมองในมุมกลับเข้ามาก็คือว่าเราจะตรวจสอบการใช้อำนาจขององค์กรปกครองท้องถิ่น ที่มันเป็นปัญหาใหญ่ในหลาย ๆ ส่วนนี้ได้อย่างไร ผมก็ไม่ได้ปฏิเสธว่าองค์กรส่วนท้องถิ่นที่ดีมันก็มีอยู่ทั่วไปนะครับ แต่ว่าเราก็มีเสียงเรียกร้องมามากพอสมควรในเรื่องของการตรวจสอบในเช่นนั้นด้วย เพราะฉะนั้นอยากจะให้เราลองดูว่าถ้าเราเอา ๓ กรอบหลักนี้ และใน ๓ กรอบหลักนี้อยากจะให้สมาชิกทุกคนได้กระจายตัวออกไป ผมไม่อยากจะให้มีคนเพียงแค่นี้อยู่ใน ๓ กรอบทุกคนควรจะมึ่งงานทำหมด ไม่อย่างนั้นมันก็จะมีความรู้สึกว่าคุณที่ไปทำจะถูกตีอยู่ฝ่ายเดียววนะครับ คนอื่น ๆ ก็แย่งไปเลยนะครับ ท่านองนี้

ประธาน : ท่านนครินทร์ครับ

รองศาสตราจารย์นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ : ขอบคุณครับท่านประธานครับ ผม นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ ครับ ส่วนหนึ่งก็ต้องชมเชยท่านเลขานะครับ ที่แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่มอันนี้ ผมก็ยังคิดเห็นด้วยกับท่านอาจารย์ปกรณ์ ไม่ได้มีนัยหมายนะครับ ไม่ได้คิดว่าต้องพูดต่อกัน แต่คิดว่าอยากจะให้คง ๓ กลุ่มนี้ไว้แล้วก็ไปแบ่งกลุ่มย่อยข้างในนะครับ อย่างไรก็ตามผมมีข้อสังเกตเพิ่มเติมซึ่งน่าจะพูดคุยกันนะครับว่า ในส่วนที่ ๑ ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเสรีภาพ การมีส่วนร่วม การปกครอง ผมว่าเป็นชุดเดียวกันที่น่าจะไปด้วยกันอย่างที่ท่านเลขาชี้แจงนั้นถูกต้องแล้วนะครับ อย่างไรก็ตามที่ในส่วนของมันนะครับ ของเรามันมีในรัฐธรรมนูญของเราในอดีตตั้งแต่ประมาณปี ๒๕๔๒ เรื่อยมา ถ้าพวกเราจำได้ เรามีหมวดอยู่หมวดหนึ่งซึ่งผมไม่แน่ใจว่ารัฐธรรมนูญต่างประเทศนิยมเขียนกันหรือเปล่า แต่เราเขียนกันตลอดมา ก็คือหมวดที่ว่าด้วยแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ หมวดนี้มันเป็นภาพ ๒ ด้านของหมวดสิทธิเสรีภาพอยู่ บางครั้งก็เสริมกัน บางครั้งก็ดูจะขัดกัน ถ้ามองในหลักปรัชญาของรัฐธรรมนูญนิยมสมัยใหม่นี้ครับ ถ้าเราต้องการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้สูงขึ้น แนวนโยบายพื้นฐานของรัฐต้องน้อยลง แต่ผมเข้าใจว่าเราออกไปฟังความคิดเห็นผมเชื่อว่าคนจะเรียกร้องให้รัฐทำงานเยอะ ๆ คนไทยมีแนวโน้มอย่างนี้ครับ จะเรียกร้องให้รัฐทำมาก ๆ อะไรที่ไม่เคยทำก็ต้องให้รัฐทำ ไม่เคยทำก็ต้องทำ-----

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

พทหาย ๒๗/๑

เพราะฉะนั้นหน้าที่ของรัฐจะเยอะมาก ๆ แต่ต้องอย่าลืมนะครับเดี่ยวพอรับฟังความคิดเห็นจะเจอแบบนี้ ผมเดาได้เลยนะครับคนไทยเรียกร้องให้รัฐทำงานมาก ๆ เมื่อรัฐทำงานมาก ๆ มุมกลับก็คือว่าสิทธิเสรีภาพ จะมากไปด้วยได้อย่างไร จะกลายเป็น ๒ ด้านกันอยู่ ผมก็ยังคงถามทางฝ่ายเลขาว่าแล้วหมวดว่าด้วย นโยบายพื้นฐานของรัฐจะอยู่สิทธิเสรีภาพหรือจะให้หมวดของสถาบันการเมือง อันนี้ต้องค่อย ๆ เคลียร์ ตรงนี้คิดหนึ่ง ในหมวดของสถาบันการเมืองผมเห็นด้วยกับท่านเลขาว่าเรื่องของฝ่ายบริหารกับนิติบัญญัติ แยกกันยาก แต่หมวดที่ ๒ รับรองว่างานหนัก คลุมเยอะมาก และมีเรื่องหนึ่งซึ่งผมก็พูดไว้คราวที่แล้ว เผอิญแล้วก็ถูกไปก่อน แต่ผมเข้าใจว่าวิกฤติการเมือง ๔ - ๕ ปีที่ผ่านมา เรื่องหนึ่งคือเรื่องของสถาบัน พระมหากษัตริย์ ผมต้องเรียนตามท่านประธานและพวกเราว่าเราจะไม่แตะหมวดนี้เลยหรือไม่ ถ้าไม่แตะก็ ไม่ใช่ไรก็ทำงานง่าย แต่ถ้าเราจะแตะไม่ใช่เพื่อกัน ผมยังคิดว่าเป็นปัญหาอะไรของเราสักอย่างหนึ่งที่ เกี่ยวข้องกับตัว Prerogative ที่ตัวเป็นพระราชอำนาจถูกกระเทือนไป โดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ กระทบท่านนะครับ พอพูดกันผมว่ากระทบนะครับ และไม่เห็นหรือกระทบอีก แล้วพวกเราก็จะ ปิดหูปิดตาไม่สนใจก็ตามใจนะครับ ก็ไม่ต้องทำอะไรงานก็น้อยลงดี แต่ถ้าเรามาทำส่วนนี้เรื่องนี้ใหญ่มาก ก็จะเป็นสถาบันการเมืองซึ่งส่วนหนึ่งไม่ใช่เรื่องของนิติบัญญัติ บริหาร พรรคการเมือง การเลือกตั้ง แต่ส่วนหนึ่งเป็นเรื่องของสถาบันพระมหากษัตริย์ครับท่านประธาน อันนี้จะทำหรือไม่ทำก็ต้องขอ ความชัดเจน ถ้าไม่ทำถ้าไม่รวมอยู่ก็คือฝ่ายกลุ่มสถาบันการเมืองก็น้อยดี แต่ถ้ามีสถาบันพระมหากษัตริย์ อยู่ด้วยผมว่างานข้างเผลล ๗ อาจจะต้องแบ่งกลุ่มข้างในอีกมาก

ในกลุ่มที่ ๓ ผมอยากเรียนที่ประชุมอย่างนี้นะครับว่า ความจริงแล้วเรื่ององค์กรอิสระกิติ บรมบาทของศาลในการตรวจสอบการใช้อำนาจทางการเมืองเป็นพัฒนาการที่เกิดขึ้นในระยะหลัง ใครก็ตามที่เรียนรัฐธรรมนูญมาตั้งแต่สมัยโบราณ หมวดนี้มันจะไม่มีหรอกครับ มันเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นโดยการที่ เรานำเข้าหลักการบางอย่างของรัฐธรรมนูญนิยมสมัยใหม่ที่อยู่ในโลกตะวันตกเข้ามา หลักการคือว่าเราไม่ เชื่อใจการทำงานของระบบรัฐสภา เราเชื่อว่ารัฐสภาตรวจฝ่ายบริหารไม่ได้ เผลล ๗ ฝ่ายรัฐสภาอ้าวกับฝ่าย บริหารนะครับ เมื่อฝ่ายรัฐสภาตรวจสอบฝ่ายบริหารไม่ได้จึงจำเป็นต้องมีองค์กรอิสระขึ้นมาอีกจำนวนหนึ่ง จะมากจะน้อยต้องคุยกันที่นี้สิ่งที่ต้องเรียนตามท่านและต้องเคลียร์กัน คือว่าถ้าเรายังคงหมวดนี้ไว้แสดงว่า โดยไม่ได้ตั้งใจ เราไม่ได้ยืนยันอยู่ในหลักการของระบบรัฐสภาแท้ ๆ อีกต่อไป เราเป็นระบบกึ่งรัฐสภานะครับ ที่นี้ปัญหาขององค์กรอิสระจะกระเทือนอำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติ บริหารแน่นอน เพราะว่าการตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐต้องนิยามอีก การใช้อำนาจรัฐ รัฐขนาดไหน ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ รัฐของท่านคืออะไร ตรวจสอบไปตรวจสอบไม่ดีจะกระเทือนทุกส่วน และสิ่งที่ผมหวังที่เกิดขึ้นในการเมืองครั้งที่แล้วคือกระเทือน ถึงพระองค์ท่านในหลาย ๆ เรื่อง เพราะฉะนั้นหลักการของการใช้องค์กรตรวจสอบโดยไม่ได้ตั้งใจหรือตั้งใจ ก็ตาม อันนี้คือการปรับระบบของระบบประธานาธิบดีและกึ่งประธานาธิบดีมาใช้ในระบบรัฐสภา มันเป็น

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

พทท ๒๗/๒

พัฒนาการที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ผ่านมา และผมเข้าใจว่าเราคงหลีกเลี่ยงอันนี้ไม่ได้ เพราะรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ ได้วางหลักไว้แล้ว รัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ ไม่เหมือนกับรัฐธรรมนูญเก่าของไทยทั้งหมด เพราะทั้งหมด ๑๐ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเป็นหมวดนวัตกรรมใหม่ของรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ ผมเข้าใจว่าเราคงทั้งหมด ๑๐ ไม่ได้ เราก็คงต้องทำอันนี้ต่อไป แต่ปัญหาของเราคือว่าเราจะทำหลักการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐให้เข้ากับบริบทโครงสร้างทางสังคมการเมืองของเราอย่างไร อันนี้แหละครับผมคิดว่าเป็นหน้าที่ใหญ่ของกลุ่ม ๓ รวมทั้งเรื่องอื่น ๆ ด้วย ความจริงเรื่องอื่น ๆ นั้น เรื่องการแก้ไขก็เป็นเรื่องใหญ่ คำปรารภก็เป็นเรื่องใหญ่ และใจของผมถ้าเราอยากจะทำให้ดีกว่าปี ๒๕๔๐ บางทีเราอาจจะต้องเพิ่มหมวดใหม่บางหมวดขึ้นมา -----

คณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ

วัดนี้ ๒๘/๑

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

ผมยังคิดว่าผมยังมีช่องทางอยู่นะครับที่อาจจะมีความคิดใหม่เพิ่มจากปี ๒๕๔๐ คือวิธีเขียนรัฐธรรมนูญ
นี่นะครับมันมีบางเรื่องที่เป็นของเก่าซึ่งเราทำมาแล้วเราคงเลิกได้ยากนะครับ แต่บางเรื่องใหม่โลกสมัยใหม่
มันก็เดินหน้าไปครับท่านประธาน ใจของผมคือว่าเรื่องเก่าต้องรักษาไว้ เรื่องใหม่ก็รับเข้ามาครับ แล้วก็
ตัดให้มันเข้ากับโครงสร้างสังคม การปกครองของตัวเอง ถ้ามันเข้ากับสังคม การปกครองของตัวเอง
ได้ผมก็เชื่อว่าวิกฤติต่าง ๆ มันก็คงจะไม่เกิดขึ้นในวันข้างหน้า ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ก่อนถึงอาจารย์นะครับ ขอท่านเจริญชี้แจงสักหน่อยครับ

นายเจริญ ภัคดีธนากุล : ท่านครับขออนุญาตเรียนชี้แจงท่านอาจารย์ในครินทรว่า
เรื่องแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐทางฝ่ายเลขาบอกไว้แล้วว่าจะให้รวมอยู่ในกลุ่ม ๑ ครับ ให้กลุ่ม ๑ รวมด้วย
ตรงกับท่านอาจารย์อภิปรายนะครับ ส่วนเรื่องสถาบันถ้าท่านอาจารย์เห็นว่าควรจะให้กลุ่ม ๒ ดูด้วย แต่ว่า
คงไม่ได้ลงลึกอะไรอย่างนั้น เพราะอาจารย์ก็อยู่ในกลุ่ม ๒ อยู่แล้วอะไรอย่างนั้นครับ ท่านอาจารย์จะ
Cooperate เข้ามาด้วยก็ไม่แน่ว่าจะมีปัญหาอะไร ขอพระคุณครับ

ประธาน : เชิญครับ

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม : กราบเรียนท่านประธานครับ ผมเกริกเกียรติ
พิพัฒน์เสรีธรรม ในประการแรกนี้ผมคิดว่าเรื่องการแบ่งกลุ่ม ๓ กลุ่มใหญ่ ๆ อย่างที่ท่านกรรมการได้
อภิปรายมาข้างต้นผมเห็นด้วย เพียงแต่ว่าเรื่องไหนที่มันไม่ได้พูดถึงแล้วก็กรรมการเข้าใจว่าไม่เอ่ยถึงเลย
ก็ต้องทำความเข้าใจว่าอันนี้อยู่ในหมวดไหนนะครับ อันนี้ผมคิดว่าเราคงพิจารณาทุกเรื่องที่มีมันเป็นประเด็น
สำคัญของประเทศ

แต่ที่นี้ในประการที่ ๒ ผมคิดว่าอันหนึ่งที่เป็นเรื่องสำคัญก็คือ สถาบันข้าราชการ
จากประสบการณ์การทำงานของผมใน ป.ป.ช. พบว่าไม่มีคดีการทุจริตเรื่องใดก็ตามที่ไม่มีข้าราชการ
เกี่ยวข้อง เพราะฉะนั้นตอบได้ว่าการทุจริตทุกโครงการมีข้าราชการเกี่ยวข้องทั้งนั้น ที่นี้ประเด็นก็คือว่า
ทำไมข้าราชการถึงเข้าไปเกี่ยวข้องมันก็เป็นเรื่องผลประโยชน์ เป็นเรื่องของอำนาจทางการเมืองที่เข้าไป
แทรกแซงในทุกระดับ เพราะฉะนั้นผมคิดว่าในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ถ้าหากว่าจะมีสถาบันเกี่ยวกับ
ข้าราชการที่จะปกป้องข้าราชการที่ดีให้เขาสามารถทำงานได้อย่างอิสระ ข้าราชการที่ดีสามารถเติบโตได้
อันนี้ผมว่าเป็นหัวใจสำคัญ ในปัจจุบันสมัยก่อนก็บอกว่าการเมืองนี้แต่งตั้งเฉพาะปลัด แล้วระดับ ๑๐
ระดับอะไรต่าง ๆ ปลัดก็ดูแล นักการเมืองอันนั้นก็ไปทอนอำนาจนักการเมือง นักการเมืองก็มาแก้กฎหมาย
ลงมาถึงระดับ ๑๐ แต่ในทางปฏิบัติลงไปถึงระดับ ๙ หรือระดับ ๘ อันนี้ผมว่ามันเป็นเรื่องความเป็นจริง
ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนี้ครับ ที่นี้ถ้าเราจะร่างรัฐธรรมนูญทำอย่างไรเราถึงจะสร้างกลไกตัวนี้ที่จะปกป้อง
ข้าราชการที่ดีสามารถทำงานได้อย่างตรงไปตรงมาแล้วก็เติบโตได้ ทำไมถึงบอกว่าต้องเอาไว้ในรัฐธรรมนูญ
ถ้ารัฐธรรมนูญมันแก้ยาก ถ้าเป็นกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญเขาก็ไปแก้ก็เหมือนกันในอดีตที่เป็นมา

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

วัดนี้ ๒๘/๒

เพราะฉะนั้นผมคิดว่าถ้าเป็นไปได้เราน่าจะพิจารณาเรื่องนี้ใส่เข้าไปในรัฐธรรมนูญ จะอยู่ในกลุ่มที่ ๒
สถาบันการเมืองหรืออะไรก็แล้วแต่ผมว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญครับ ผมขอเสนออันนี้ครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ขอเชิญท่านสนั่นครับ

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : ท่านประธานที่เคารพครับ ผมคิดว่าทุกท่านที่อภิปรายมา
ก็มีเหตุผลน่ารับฟัง แต่สิ่งที่ผมวิตกกังวลว่าปัญหาที่แท้จริงของมนุษย์เราทุกวันนี้หรือประเทศไทย
เราทุกวันนี้มันอยู่ที่ไหน จากผลการวิจัยก็พบว่าคนเราเกิดมาการศึกษามันทำให้คนแตกต่างกัน ให้มี
คุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกอะไรร้อยแปด แต่ปรากฏว่าเราก็ไม่ได้พูดถึงเลย อย่างตอนนั้นผมไป
อยู่ที่มหาวิทยาลัยเซฟฟีลด์ ประเทศอังกฤษ จอห์น เมเยอร์ เขาให้สัมภาษณ์ ผู้สื่อข่าวเขาสัมภาษณ์จอห์น
เมเยอร์ว่า -----

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๐

วชิราภรณ์ ๒๙/๑

ประเทศอังกฤษมีปัญหาเรื่องคอร์รัปชันท่านจะแก้อย่างไร บอก Education แล้วประเทศอังกฤษมีความ
แตกแยกกันในเรื่องประชากรเขาแคว้นต่าง ๆ มีการทะเลาะกัน ยิ่งกันท่านแก้อย่างไร บอก Education
แล้วเศรษฐกิจแก้อย่างไร Education ๔ - ๕ อย่าง Education ทั้งนั้น เพราะฉะนั้นเราถือว่าถ้าประชาชน
ให้การศึกษาประชาชนในทางที่ถูกที่ตรงคนก็จะกลายเป็นคนดี การศึกษาคือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
ให้เป็นคนที่สมบูรณ์ทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา เวลาเราให้สติปัญญามากเกินไป
แต่ว่าคุณธรรม ศีลธรรมตกต่ำ เพราะฉะนั้นคนที่เก่งแต่ไม่มีคุณธรรมน่ากลัวมากครับ เวลาจึงมีปัญหา
เรื่องโกงกัน คอร์รัปชันกัน ประเทศชาติก็ลำบากอยู่ทุกวันนี้ เพราะฉะนั้นผมคิดว่าน่าจะต้องมาพูดกัน
อย่างจริงจังว่าการศึกษาหรือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ รวมทั้งด้านคุณธรรม ศีลธรรม ทั้ง ๔ อย่าง
การจัดการศึกษาคือการจัดการศึกษา ๔ ส่วนล้วนพอเหมาะ Head Hand Heart Health Head คือ
สติปัญญา Hand คือรู้จักประกอบสัมมาอาชีพ Heart คุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม Health สุขภาพ
พลานามัย แล้วเวลาเป็นอย่างไรครับ Health อยู่ที่ไหนครับ สุขภาพพลานามัยไปอยู่ไหน การท่องเที่ยว
เวลานี้เขาไว้วางใจใหญ่ เขาไม่พอใจ หยอดกำลังใจจะทำงาน ผมเป็นครูพละ เป็นครูที่อยู่ใน
กระทรวงศึกษาธิการออกมาแล้วสอนโรงเรียนต้นไปอยู่ที่ท่องเที่ยว อันนี้ก็เป็นที่ลือเลื่องของกลุ่มคนต่าง ๆ
เดี๋ยวนี้ท่องเที่ยวแล้ว สบายไปแล้ว แล้วก็ Hard ไปอยู่ที่ไหนครับ ไปอยู่อีกกระทรวงหนึ่ง สำนักนายก
กระจัดกระจายกันไปหมดที่นี่ เสร็จแล้วก็จะเป็นคนที่ไม่สมบูรณ์ได้อย่างไรเมื่อแขนอยู่ทางหนึ่ง หัวอยู่ทางหนึ่ง
อะไรอยู่ทางหนึ่ง มันทำให้เกิดปัญหาถ้าเมื่อเราไม่รับผิดชอบการจัดการหรือบริหารส่วนนี้ให้ถูกต้องเสีย
ต่อไปทรัพยากรมนุษย์เราจะต้องมีปัญหาขึ้นทุกวัน ๆ หนักขึ้น แล้วแม้แต่ในกระทรวงศึกษาธิการเอง
การปฏิรูปการศึกษา ผมพยายาม เมื่อรัฐธรรมนูญฉบับที่แล้วพยายามเอาการศึกษาเข้ามาใส่ไว้ใน
รัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นฉบับแรกของประเทศไทยที่เอาการศึกษาเข้ามาใส่ไว้ในมาตรา ๘๑ มาตรา ๘๓
มาตรา ๘๓ บอกว่าการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปีนั้นรัฐจะต้องจัดให้เปล่า ทั้งถึง อย่างมีคุณภาพ
ปรากฏว่าจัดให้เปล่า มีคนมาร้องเรียน ผมอยู่ที่สภาที่ปรึกษาคุณแลเรื่องนี้ มีสมาคมผู้ปกครองมาร้องเรียน
ว่ายิ่งรัฐธรรมนูญฉบับนี้ออกมายิ่งหนัก ตอนนี้ได้โต๊ะแทนที่จะเสีย ๕๐,๐๐๐ บาท กลับเสียเป็น
๑๐๐,๐๐๐ บาท แล้วเราก็ให้กระทรวงศึกษาธิการมาชี้แจง เรื่องค่าเล่าเรียนนี้เขาฟรีตามรัฐธรรมนูญ แต่ที่
เก็บเป็นค่าแอร์ ค่าโน้มน่านี้ ค่าอะไรร้อยแปด อันนี้มันไปแฝง ไปซ่อนเร้นอะไรต่าง ๆ ไว้ เพราะว่ามันมาจุด
ที่เป็นประเด็นจริง ๆ ของการพัฒนาบ้านเมืองสักครั้งหนึ่งได้ไหม กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ กำหนดที่ไหนก็ได้
ครับ เรื่องคุณธรรม ศีลธรรมอะไรต่าง ๆ นี้เราจะทำอย่างไร หรือองค์กรต่าง ๆ ที่กระจัดกระจายจะทำอย่างไร
เวลานี้กระทรวงศึกษาธิการที่ปฏิรูปการศึกษาล้มเหลว วันนั้นผมเรียนท่านนายกแล้ว เขาไปปรับพิง
ความคิดเห็น ผมก็บอกว่าที่ล้มเหลวเพราะว่าเราไปเริ่มต้นที่ผิดทาง คือการพัฒนาปฏิรูปการศึกษาคือ
ต้องการพัฒนาคน การเรียนการสอน ทำคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ ไม่ใช่ไปพัฒนาโครงสร้าง ไปปรับโครงสร้าง

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

วชิราภรณ์ ๒๙/๒

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๐

จากเมื่อก่อนนี้มี ๑๒ กรมมาเหลือ ๕ แห่ง แต่ละแห่งเป็น ซี ๑๑ มีที่ไหนในประเทศไทยครับ กระทรวงเดียว มี ซี ๑๑ ถึง ๕ คน ๖ คน กระทรวงหนึ่งเขามี ซี ๑๑ คนเดียวเป็นผู้บริหาร ก็มีการกลั่นกรองงานก่อนจะถึง รัฐมนตรี เวลานี้ต่างแห่งก็ต่างขึ้นตรงต่อรัฐมนตรี แล้วจะบริหารงานได้อย่างไรครับ ตอนนี้มีปัญหาเกิดขึ้น ผมว่าหันกลับมาคิดเรื่องนี้เถอะครับ ถ้าเมื่อเราจัดการศึกษาที่ถูกต้อง บริหารการศึกษาที่ถูกต้องแล้ว ทุกอย่างที่ท่านพูด ท่านกังวลใจมันก็จะดีขึ้น แม้แต่การกระจายอำนาจการศึกษา เวลานี้การกระจาย การศึกษาไปสู่ท้องถิ่นก็มีปัญหาครูเดินขบวนกันมามากมาย ครูเขาก็ไม่พอใจ เพราะสิ่งเหล่านี้มันไม่ใช่ อันนี้ ผมอยากจะขอให้ฝากว่าควรจะมีสักกลุ่ม กลุ่มพัฒนาทรัพยากรมนุษย์หรืออะไรก็ตาม ถ้าสมมุติว่าคนที่รับ การศึกษา แม้แต่ภาคใต้ที่มีปัญหาอยู่ทุกวันนี้ละครับ เมื่อก่อนนี้ผมทำงานอยู่ กรน. เป็นผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการ -----

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

วัชร ๓๐/๑

วันศุกร์ที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๐

เราก็ไปดูสถานการณ์ที่ภาคใต้ ปรากฏว่าทางรัฐบาลขาดความเอาใจใส่เท่าที่ควร แม้แต่ได้งบประมาณ ได้เข้าไปให้การดูแลเขา ไปพัฒนาเขา แม้แต่โรงเรียนปอเนาะก็เป็นอิสระ ปอเนาะแปลว่ากระท่อม ใครเป็นโต๊ะครูไปต่างประเทศไปเรียนมา กลับมาเป็นปอเนาะ เสร็จแล้วจบจากปอเนาะก็สามารถสอน นักเรียนได้ ก็มีกระท่อมอยู่รอบ ๆ บ้านของโต๊ะครู และพวกนี้ก็ทำมาหากินช่วยดูแลโต๊ะครูไปด้วย แต่ที่นี้สอนอะไร หลักสูตรอะไร จะสอนผิด ๆ ถูก ๆ อย่างไร ไม่ได้คำนึงถึง และปัญหาที่ค่อยสะสมมาทุกวันนี้ อย่างที่พูดก็จะไม่รู้เรื่องแล้ว แล้วหนังสือเราเอาไป ถามว่าทำไมเอาหนังสือไปไว้ที่ใต้ต้นไม้ ไม่กลับบ้าน ผมเป็นหุ้นส่วน ผมไปที่โรงเรียน ก็เอาไปไม่ได้ พ่อแม่ไม่ให้เอาหนังสือเข้าบ้านเพราะว่าบาป แต่ที่นี้ ความรู้สึกที่ไม่ค่อยเข้าใจกัน ผมคิดว่าเรื่องละเอียดอ่อนนี้เราต้องยอมรับฟัง ต้องยอมศึกษา อย่าคิด แต่เรื่องว่าจะให้สิทธิ เสรีภาพอย่างไร อะไรอย่างไร เพราะว่าถ้าเมื่อสิทธิ เสรีภาพที่ปราศจากความรู้ ความเข้าใจเรื่องการศึกษา อย่างนั้นให้อาวุธกับใจก็มีปัญหาทุกวันนี้ ขอขอบคุณ

ประธาน : ผมขออีก ๒ ท่านแล้วกัน มีท่านไพโรจน์และท่านศรัทธา

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : ขอขอบคุณท่านประธาน ผม ไพโรจน์ ผมคิดว่าฝ่ายเลขานุการ ไม่สามารถทำให้เราต้องมานั่งเถียงกัน ความจริงแบ่งเป็น ๓ กลุ่มใหญ่ดีแล้ว และเขียนอธิบายไว้หน่อยว่า แบ่งกลุ่มจะ cover อะไรบ้าง ครอบคลุมอะไรบ้าง คราวที่แล้วถ้าจำไม่ผิด ได้สอบถามว่าทำไมรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๔๐ ทำไมยาวนาน ปรากฏว่าท่านแบ่งเป็น ๑๒ คณะ แล้วแต่ละคณะเอาไปร่าง แล้วมาต่อกัน มันถึงได้ ๓๐๐ กว่ามาตรา อันนี้ไม่ได้ว่าบางท่านที่เคยร่างมา เพราะฉะนั้นผมคิดว่า ๓ กลุ่มใหญ่ ในหนังสือเล่มนี้ดีมาก ถ้าใครอ่านแล้ว เขาก็แบ่งเป็น ๓ หมวดใหญ่ ๆ ข้อมูลดีมาก ส่วนข้อเสนอแนะ เราไปว่ากันอีกต่างหาก เอกสารมีการวิเคราะห์ วิจัยได้ดีพอสมควร ยังแบ่งเป็น ๓ กลุ่มใหญ่ ๆ และ แต่ละกลุ่มช่วยบอกว่าจะเกี่ยวข้องกับอะไร ๓.๒ ๓.๓ เอามารวมกันไว้อย่างที่อาจารย์ปกรณ์ว่า แล้วก็ให้ แต่ละกลุ่มกลับไปพิจารณาว่าที่ว่านั้นเหมาะสมไหม แล้วกลับมาอีกครั้งหนึ่ง ประเด็นไหนละเอียดแล้วเรา ค่อยมาว่ากันว่าแนวทางการจัดทำในแต่ละเรื่องจะเป็นอย่างไร ถ้าเป็นอย่างนั้นจะสั้นและรวดเร็วขึ้น คณะไหนที่เราจะมาบอกท่านว่าควรจะต้องตรงนั้น ตรงนี้ ทำให้จะเสียเวลามาก ขอขอบคุณ

ประธาน : ท่านศรัทธา

รองศาสตราจารย์ศรัทธา เจริญพานิช : ขอขอบคุณท่านประธาน ผมมีสั้น ๆ นิดเดียวคือ คิดใจที่ท่านอาจารย์นครินทร์ที่ได้พูดไว้ว่าน่าจะมีอย่างอื่นหรือไม่ ที่นี้พอมาถึงตรงนี้เป็นเรื่องหัวเลี้ยวหัวต่อ ที่เราจะแบ่งกันเป็น ๓ กลุ่ม ถ้าท่านอาจารย์เห็นว่าหมวดไหนที่สมควรจะเพิ่มขึ้น ผมอยากให้ท่านอาจารย์ เสนอ ถ้าสมควรจะเป็นหมวด เราก็จะได้ตั้งเป็นอีกกลุ่มหนึ่งต่างหากหรืออย่างไร หรือไปรวมอยู่กับ ส่วนหนึ่งส่วนไหนได้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเกิดประโยชน์ต่อพวกเรา อันนั้นเป็นประเด็นที่ผมอยาก จะเรียนท่านประธาน ขอความชัดเจนจากท่านอาจารย์นครินทร์ในฐานะที่ท่านเป็นปรมาจารย์

คณะกรรมการอำนวยการร่างรัฐธรรมนูญ

วชิร ๓๐/๒

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

ทางรัฐศาสตร์ ส่วนกระผมเองนั้นอาจมาอยู่ไม่ได้ตลอด ผมขอเสนอตัวที่จะทำงานอยู่ในกลุ่มที่ ๓ ซึ่งเป็นองค์กรตรวจสอบในศาล เพื่อที่จะให้เกิดความชัดเจน แต่อย่างไรก็ตาม คงจะต้องมีหลาย ๆ เรื่องที่ผมอยากจะฝากกลุ่มที่ ๑ เหมือนกัน แต่อาจจะเขียนเป็นประเด็นไปที่หลัง ซึ่งอันนั้นก็คงจะเป็นโอกาสที่เราคงจะทำได้อยู่แล้ว ผมก็มี ๒ ประเด็นสั้น ๆ อย่างนี้

ประธาน : อีกท่านหนึ่ง

นายวิทยางานทวี : ขออนุญาตท่านประธาน คือที่ผมยังติดใจอยู่ ก็ไม่ใช่ว่าดีอะนะครับ แต่พอพูดถึงเรื่องท้องถิ่น ผมเองสับสนอยู่ระหว่างภูมิภาคกับท้องถิ่น ผมยังเข้าใจว่าจังหวัดน่าจะพร้อมที่จะรับการกระจายอำนาจที่ควรจะเป็น ทีนี้เราพยายามไปพูดเรื่องท้องถิ่น ทีนี้สับสนของจังหวัดกับท้องถิ่น ตอนนี้สับสนกันมาก ผมอยู่ในจังหวัด ผมจะรู้สึกว่าคุณวฯ ก็ส่วนหนึ่ง อบจ. ก็ส่วนหนึ่ง แต่ อบจ. ตอนนี้รู้จักใช้สาธารณูปโภค ส่วนผู้วฯ คือร่างทรงของอำนาจซึ่งยังไม่มีจริง แต่พูดภาษาระดับหนึ่ง -----

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

หน้า ๓๑/๑

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

ทำไมในเมื่อกลไกต่าง ๆ นะครับ ในฐานะที่ผมอยู่ต่างจังหวัดนี้ ผมจะเห็นอันหนึ่งว่าศักยภาพของจังหวัดเขาพร้อม ผู้ว่าราชการจังหวัดเขาพร้อมที่จะรับอำนาจลงไปนะครับ จะมาจากเลือกตั้งหรือแต่งตั้งคงไม่เกี่ยว แต่ประเด็นคือไม่ให้อำนาจกับเขา แล้วทุกอย่างยังกระจุกอยู่ในส่วนของส่วนกลาง อันนี้ทำไมผมอยากจะเห็นก่อนว่าทำไมต้องมีประเด็นขึ้นมา คือผมอยากจะขอความคิดเห็นว่าถ้ามีขึ้นมาพวกเราต้องมาศึกษากัน นิดหนึ่ง ว่าภูมิภาคกับท้องถิ่นนี้ควรจะเป็นอันเดียวกันไหม ถ้าเป็นอันเดียวกันแล้วนี้อำนาจควรจะไปอยู่ตรงไหน ถ้าส่วนผม ผมกลับมามองว่ากรุงเทพมหานครเขาจะไม่มีในส่วนต่าง ๆ เขาก็มีผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วก็ส่วน ส.ก. ก็คือทำนิติบัญญัติของจังหวัดไปเลย ผมก็ยังอยากเห็นว่า อบจ. ควรจะทำเรื่องของนิติคือมาคุมเรื่องงบประมาณของจังหวัด ส่วนผู้ว่าฯ นี้ให้อำนาจเขาไปเต็ม ๆ เพราะฉะนั้นท้องถิ่นกับจังหวัดนี้หรือภูมิภาคนี้ จริง ๆ ควรจะเป็นอันเดียวกัน อันเดียวกันเพื่อให้เกิดการกระจายที่เป็นรูปธรรม อันนี้ตามว่าผู้ว่าฯ แต่ละแห่งนี้มีศักยภาพใหม่ เขาพร้อม พร้อมที่จะทำงาน แต่ไม่ใช่แค่มารับสั่ง แล้วสิ่งสำคัญที่สุดคือปัจจุบันนี้ผู้ว่าฯ ทุกแห่งนะครับ อยู่กัน ๖ เดือน ๑ ปี อย่างมากไม่เกิน ๓ ปี แล้วก็ต้องโยกย้าย ๆ แทนที่จะเอาประชาชนเป็นส่วนกลาง ไม่สามารถนะครับ ถ้ารัฐมนตรีลงไปไหน ยกตัวอย่างนะครับ ไปลงสงขลาผู้ว่าฯ กำลังต้องมาประชุมกับพวกผมนี้ ต้องไปปรับรัฐมนตรีก่อนครับ แทนที่จะนั่งอยู่เพื่อฟังอภิปรายหรือรับข้อมูลจากประชาชนแล้วไปดำเนินการ สิ่งนี้สิ่งสำคัญที่เราอยากให้เห็นผู้ว่าฯ นี้ มีอำนาจที่แท้จริงให้มีเบ็ดเสร็จในตัวที่จะมาทำเพื่อประชาชน ฉะนั้นขออนุญาตว่าผมสับสนอยู่ว่าถ้าพูดแต่ท้องถิ่นกับภูมิภาคนี้ เมื่อไรจะเป็นอันเดียวกันล่ะครับ

เลขานุการ : ตอบท่านวิทยาสัน ๆ ได้ไหมครับ ไม่ลงเนื้อได้ไหมครับ เพื่อให้มันตรงกัน เพราะฉะนั้นขออนุญาตเปลี่ยนชื่อกลุ่ม ๑ นี้ เป็นสิทธิเสรีภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนและการกระจายอำนาจได้ไหมครับ เอาอย่างนี้นะครับ จะพูดเรื่องทั้งภูมิภาค ทั้งท้องถิ่นไปในตัวนะครับ

นายวิทยา งานทวี : โอเคครับ ถ้าอย่างนั้นรับได้ครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย : ท่านประธานครับ ผม วุฒิสาร ครับ ผมขออนุญาตแสดงความเห็นเพิ่มเติมเดียวครับ คือว่าประเด็นเรื่องรายละเอียดในสาระนี้ ผมคิดว่าการที่ฝ่ายเลขานุการแบ่ง ๓ กลุ่มนี้ ผมคิดว่าเราก็พอเห็นภาพ แต่ประเด็นสำคัญมันอยู่ที่กิจกรรมที่ ๒ ก่อนตอนที่เรากำลังจะทำเรื่องหลักการของรัฐธรรมนูญ ซึ่งตรงนี้ผมคิดว่ามันคงจะต้องมีประเด็นของการพูดกันหลายเรื่อง เช่น ประเด็นเรื่องของเจตนารมณ์ ปรัชญา ประเด็นที่พูดถึงเรื่องของการออกแบบโครงสร้างของรัฐธรรมนูญ ซึ่งหลายเรื่องนี้มันจะโยงกันระหว่างหลายกลุ่มครับ องค์กฤษฎีจะมาอย่างไร ที่มาอย่างไร อาจจะโยงกลับไปวุฒิสภา เพราะฉะนั้นที่มาของวุฒิสภาจะเป็นอย่างไร เพราะฉะนั้นผมคิดว่าตรงนี้ในภารกิจที่ ๒ นี้ ซึ่ง ๑๕ วันนี่ ผมคิดว่าถ้าฝ่ายเลขานุการลองกำหนดกรอบที่จะพูดทีละเรื่องนี้นะครับ ก็จะไม่ทำให้เราข้ามไปข้ามมา แล้วก็จะได้ข้อยุติเป็นเรื่อง ๆ ไป เช่น เรื่องปรัชญา เจตนารมณ์ เอาให้ชัดเจนว่าจะว่าอย่างไร

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

หน้า ๓๑/๒

เรื่องของการออกแบบทั้งระบบ กลุ่มที่เป็นปัญหามาก ๆ คืออะไร แล้วก็จะมาบอกถึงว่าแนวทางรายละเอียดว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้จะเขียนอย่างไร ผมยกตัวอย่างอย่างนี้ครับ เช่นบอกว่าหลายท่านพูดตอนนี้ครับว่ารัฐธรรมนูญไม่ควรเขียนยาว ควรเขียนสั้น ๆ แล้วก็ควรเขียนเฉพาะเจตนาหลักไว้ แล้วก็ให้ไปออกกฎหมายแทน อะไรอย่างนี้ ผมก็ต้องคุยกันให้ชัดครับ เพราะว่าผมคิดว่าจากประสบการณ์ที่มองรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ นี้ หลายหมวดเขียนละเอียด หลายหมวดเขียนลอย ๆ มันก็ทำให้รู้สึกว่ามันเกิดการดำเนินงานที่ไม่เป็นกลไก เพราะฉะนั้นผมคิดว่าใน ๑๕ วัน ในกิจกรรมที่ ๒ นี้ ผมอยากให้มีรอบการทำงาน เพื่อให้ได้โครงแบบนี้ออกมาครับท่านประธาน

ประธาน : เชิญคุณอังคณาครับ

นางอังคณา นีละไพจิตร : ขอขอบคุณค่ะ คือดิฉันเห็นด้วยกับการแบ่ง ๓ กลุ่มนะคะ แต่ดิฉันก็ยังอยากให้ลงรายละเอียดมากขึ้นกว่านี้นะคะ ในหมวดสิทธิเสรีภาพนี้ถึงแม้จะดูว่ารัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ นี้ มีเรื่องของสิทธิเสรีภาพมาก แต่จริง ๆ แล้วในทางปฏิบัติดิฉันเชื่อว่ายังไม่เกิดขึ้นได้จริงนะคะ ในเรื่องของในกลุ่มที่ ๓ นะคะ องค์การการตรวจสอบดิฉันยังอยากให้มีในเรื่องขององค์กรอิสระอยู่นะคะ เนื่องจากว่าดิฉันมองว่าองค์กรอิสระนี้ทำให้เกิดกระบวนการการต่อสู้ของภาคประชาชนในการที่จะเข้ามาตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลแล้วก็ในกรณีที่ประชาชนได้รับผลกระทบนะคะ ถึงแม้ที่ผ่านมาจะมีการร้องทุกข์กล่าวโทษทางอาญาต่อนักการเมืองหรือข้าราชการประจำนี้จะได้ยากนะคะ หรือว่าการที่ประชาชนจะดำเนินคดีต่อศาลปกครองนี้ประชาชนยังเข้าไม่ถึง เนื่องจากอาจจะเป็นเพราะว่าผู้ที่ถูกคัดสรรมาทำหน้าที่องค์กรอิสระเองก็ยังไม่มีความเป็นกลาง แล้วก็ยังไม่มีการทำงานที่โปร่งใสจริง ๆ นะคะ -----

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

ยาวเรศ ๓๒/๑

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

จึงทำให้ถูกแทรกแซง ดิฉันก็เลยเห็นว่าตรงนี้ก็สิ่งหนึ่งซึ่งจำเป็นนะคะ แล้วก็จะเป็นเวทีหนึ่งที่ทำให้ประชาชนมาอยู่ร่วมกันได้ แล้วก็สามารถที่จะตรวจสอบได้ แล้วก็เวทีที่จะทำงาน ส่วนตัวดิฉันขอที่จะทำงานในกลุ่มที่ ๑ ด้วยนะคะ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย : ท่านประธานครับ ผม วุฒิสารครับ ขอนิดเดียวครับ อยากหารือคุณหมอมอซูชัยตรงประเด็นย้อนตรง Flow ของคุณหมอมอซูชัยเรื่องเป้าหมายนี้ครับที่เขียนไว้ ๒ เรื่องนี้ เราจะเขียนเรื่องที่ ๓ ได้ไหมครับว่าให้มีการเลือกตั้งในปีนี้ คือผมรู้สึกว่าการผลักดันเรื่องนี้ว่าให้รัฐธรรมนุญผ่านประชามติ แล้วถ้าพูดเรื่องให้มีการเลือกตั้งนี้มันอาจจะอยู่นอกอำนาจ แต่ผมหารือว่าจะทำให้สาธารณชนนี้เห็นชัดว่าเป้าหมายของเราอยู่ที่ไหน แล้วเราจะได้ลดปัญหาเรื่องอื่น ๆ แล้วก็ทำให้มันเกิดให้ได้จริง

เลขานุการ : ท่านประธานครับ ฝ่ายเลขาขออนุญาตให้พูดเอาประเด็นนี้ก่อนได้ไหมครับ อาจารย์วุฒิสารครับว่า ๓ ชุดนี้ตกลงใหม่ อะไรต่าง ๆ เหล่านี้ะครับ จะได้จบไปได้ไหมครับ เดี่ยวจะต่อกันหลายคน ผมสรุปอย่างนี้ได้ไหมครับ ขออนุญาตท่านประธาน สรุปสั้น ๆ เข้าใจว่ากลุ่มที่ ๓ นี้ครับก็ขออนุญาตเต็มได้ไหมครับ จะได้เกิดความชัดเจนว่าองค์กรตรวจสอบอิสระและศาล อย่างที่ท่านอังคณาแนะนำได้ไหมครับ แล้วก็ผมฟังเสียงส่วนใหญ่เข้าใจว่าน่าจะเห็นด้วยว่ามี ๓ กลุ่ม ผมขออนุญาตเรียนว่ากลุ่มที่ ๑ ก็จะไปดูหมวดสิทธิเสรีภาพ หมวดหน้าที่ หมวดแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ หมวดการกระจายอำนาจนะครับ ท่านวิทยากรครับ โอ.เค. ครับ แล้วก็กลุ่มที่ ๒ ไปดูหมวดรัฐสภา หมวดคณะรัฐมนตรี และพ่วงด้วยเรื่องท่านอาจารย์เกริกเกียรติพูดนี้ะครับ เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการกับนักการเมือง กลุ่มที่ ๓ ไปดูเรื่องหมวดศาล หมวดการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ หมวดการตรวจเงินแผ่นดิน แล้วก็เรื่องผู้ตรวจการแผ่นดินรัฐสภา องค์กรอิสระทั้งหลาย ขออนุญาตแบ่งเป็น ๓ กลุ่มเท่านี้ครับ

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : ท่านประธานครับ ผมกำลังมี Question อยู่ว่าหมวดที่จะพัฒนาคน พัฒนาบุคลากรซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการที่จะทำให้ประเทศเราพัฒนาไปได้มันมีที่ไหน มันแฝงอยู่ไหนครับ

เลขานุการ : ไปพูดในหมวดท้องถิ่นเลยครับ กลุ่มที่ ๑ ครับ ท่านครับ

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : ท้องถิ่นเลยหรือ

เลขานุการ : หมวดที่ ๑ ครับ เรื่องสิทธิเสรีภาพอะไรต่าง ๆ ทั้งหลาย ท่านโทษครับ

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : สิทธิเสรีภาพ

เลขานุการ : อะไรทั้งหลายเลยครับ

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : ก็ไม่รู้ ใจผมยังไม่สบายใจนักที่ไปแฝงไว้ที่โน่นที่นี้ เพราะว่ามันแฝงมาตลอดเวลาการศึกษานี้ ทำไมไม่กล้าเอาการศึกษาไปเผชิญให้โลกเขาเห็นว่าเราพัฒนาทรัพยากร

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

เยาวเรศ ๓๒/๒

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

มนุษย์ด้วยการศึกษา คือกระบวนการวิธีการของการศึกษา อันนี้ผมก็ตั้งใจมากกว่าอยากให้เห็นทุกรัฐบาล ถือว่าการศึกษาคือเรื่องสำคัญ รัฐบาลที่แล้ว ๆ มาผมทราบเรียนว่า เขาบอกว่าการศึกษานี้เป็นนโยบาย ใช้ใหม่ครับ ท่านประธานก็ทราบดีเป็นนโยบายรัฐบาล การศึกษาเป็นนโยบาย นโยบายนี้เขาจะเอาแคไหน ก็ได้ ประกาศมาแล้วไม่ทำก็ได้ แต่เราอยากให้เห็นว่าการศึกษานี้ต้องได้รับการปฏิบัติให้เหมาะสมกับการพัฒนาบ้านเมืองของเรา ขอขอบคุณครับ ผมว่าจะลงคณะไหนผมกำลังรอฟังอันนี้นะครับว่าท่านจะให้ชัดเจนที่คณะไหนครับ

ประธาน : เอาอย่างนี้นะครับ คือผมคิดว่าเราได้อภิปรายแสดงความเห็นมานี้นะครับ หลากหลายแล้วก็แต่ละกลุ่ม และผมเองยังมองว่าความเห็นที่ต่างกันอย่างนี้คงยังมีอีกมาก แต่ขณะเดียวกัน ผมอยากให้ทางคณะเลขนำเอาสิ่งที่ได้พูดกันและจะต้องไปเขียน ไปปรับปรุงหรือไปขยายความใน แต่ละกลุ่มแต่ละพวกให้มันดี ให้มันสมบูรณ์ขึ้นมาอีกหลังจากที่เราได้ฟังในวันนี้ รวมมาถึงอยากจะขอให้ท่านกรรมการ แต่ละกลุ่มนี้คนยังไม่พอหรือคนยังไม่พอ หรือว่าท่านอยากจะเข้าไปช่วยตรงไหน อยากให้เข้าไปได้ทุกคน ทุกชุด ช่วยกันทุกกลุ่ม -----

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

จรรยา ๓๓/๑

วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

ก็อยากจะให้ท่านเลขาได้ประสานกับท่าน เพื่อที่จะได้นำชื่อมาบรรจุเป็นกลุ่ม ๆ เพราะฉะนั้นในวันนี้เอง ผมว่าเราประชุมมาถึง ๕ โมงเย็น แล้วก็เราไม่ใช่ชี้แจงหรือก็คือเรายังมีเรื่องอีกแยะ แล้วผมอยากให้มีเสร็จในลักษณะที่ค่อนข้างจะชัดเจนออกมา ขณะนี้ก็ยังสรุปไม่ได้ชัดเจนนะครับ เราจะประชุมกันในเรื่องอย่างนั้นจนถึงเรื่องอื่น ๆ เฉพาะในเรื่องนี้อีกสักครั้งหนึ่ง ขอเป็นวันอาทิตย์ ขอโทษไม่ใช่ครับ ผมจำผิดไปครับ เราเคยกำหนดไว้วันอังคารตอน ๑๔.๐๐ นาฬิกา เพราะฉะนั้นเรื่องวาระนี้ทั้งหมดท่านเลขาจะรับภาระไปจัดทำปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามที่เราได้ประชุมหารือหรือว่าทางท่านรองประธานหลายท่านได้เสนอแนะเอาไว้ แล้วเรามาคุยกันอีกทีหนึ่ง ขณะเดียวกันทุกท่านกลุ่มต่าง ๆ ที่ยังพอจะเข้าไปช่วยกันได้ตามความรู้ความสามารถ ท่านเลขาจะประสานกับท่านเอง เพราะฉะนั้นในวันอังคาร ๑๔.๐๐ นาฬิกา วันอังคารหน้าเราจะมาประชุมกันในเรื่องนี้อีกหนึ่ง เพราะว่าจะอย่างไรก็ตามความตั้งใจเรื่องการแสดงอำนาจเราก็ลงไปได้จุดหนึ่งแล้ว ขณะนี้กระผมคิดว่าวันนี้ น่าจะพอเพียงเท่านี้ แล้ววันนี้ก็มีอาหารรับประทาน ที่สภาเขาเลี้ยงไม่ใช่ผมเลี้ยง เชิญท่านตามอัธยาศัยเลยหลังจากนี้ ผมคิดว่าวันนี้เพียงเท่านี้คงพอนะครับ ขอขอบพระคุณทุกท่านครับ สวัสดิ์ครับ

เลขานุการ : ฝ่ายเลขา มีเรื่องแจ้งสั้น ๆ นิดเดียวครับ ปิดประชุมไปแล้วครับ แต่ขออนุญาตนิดเดียว ๑. คือเรื่องท่านลงจะกลุ่ม ๓ กลุ่ม ขอความกรุณาติดต่อเลขาเลยได้ไหมครับ เรื่องที่ ๒ คือวันจันทร์ไม่มีประชุม สสร. ๑๐๐ คนนะครับ ท่านประธานนรนิติออกจดหมายไปแล้วครับว่างดการประชุมครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ประชุมครั้งหน้าเมื่อไรครับ

เลขานุการ : ประชุมครั้งหน้าของอะไรครับ ของ ๑๐๐ คนหรือครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ไม่ใช่ครับ ของ ๓๕ คนนี้ครับ

เลขานุการ : วันอังคารบ่าย ๒ โมงครับ ห้องนี้ครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : ขออนุญาตฝากท่านเลขาไปนิดเดียวได้ไหมครับ

เลขานุการ : ได้ครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : คือข้อมูลมันมามากมายหลากหลายมาก ที่นี้มันจะมาอย่างไร ใครหน่วยไหนจะเป็นจุดที่รับแล้วไปวิเคราะห์ สังเคราะห์ ว่าถ้ามาถึงเรามันน่าจะเป็นข้อสรุปมาเท่านั้น ถ้าจะโยนมาที่เราดูทั้งหมดคงไม่ไหวแน่ ผมไม่ได้ให้กรรมการต่าง ๆ ที่รับไปเขานำมาให้เราหรือเปล่า

เลขานุการ : อยู่ในวาระที่ ๔ ครับ คิดแล้วครับ เผอิญมันไม่ถึงวาระที่ ๔ ขออนุญาตไปคุยกันครั้งหน้าเลยครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

จีรภา ๓๓/๒

นายไพโรจน์ พรหมลาสิน : ผมคิดว่าอยากจะให้เป็นหน่วยอะไรพิเศษเลย ไม่ใช่
คณะกรรมการเขา ไม่อย่างนั้นคงรับไม่ไหวนะครับ

ประธาน : เดี่ยวอย่าเพิ่งกลับนะครับ คืออยากเรียนหรืออีกสักนิดเดียวครับ คือ
เนื่องจากว่าวันจันทร์ไม่มีการประชุม สสร. ๑๐๐ ท่าน ถ้าสมมุติว่าเราประชุมวันอังคาร เราจะเลื่อนมาเป็น
วันจันทร์ท่านจะขัดข้องไหมครับ มันจะได้เสร็จ ๆ กันไปสักที ตอน ๙ โมงครึ่งวันจันทร์ครับ ที่ห้องนั้นะครับ
เพราะฉะนั้นขอเปลี่ยนแปลงจากวันอังคาร ๑๔.๐๐ นาฬิกา มาเป็นวันจันทร์เวลา ๙.๓๐ นาฬิกา ประชุมกัน
เรื่องนี้อีกหนหนึ่ง

(ไม่มีกรรมการมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธาน : ถ้าไม่มีท่านผู้ใดขัดข้องก็ขอขอบพระคุณครับ ขอเลิกประชุมครับ

เลขานุการ : ท่านประธาน ขอรื้อต่ออันหนึ่ง คือวันอังคารไม่มีใช้ไหมครับ วันอังคาร
ไม่มีนะครับ มีวันจันทร์ แล้วไปวันพุธ วันพฤหัสบดีนะครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๐๕ นาฬิกา

สำนักรายงานการประชุมและตัวเลข